

කාර්‍ය පත්‍රිකා සංග්‍රහය - 2021

නර්තනය

10 ශ්‍රේණිය

නර්තන ගුරු සංසදය
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
අම්පාර

පටුන

ක්‍රියාකාරකම් අංකය	ක්‍රියාකාරකම	පිටු අංකය
1 වන වාරය		
4.1.1	නිර්දේශිත ජනකවි ගායන වල පසුබිම විස්තර කරමු.	3-8
1.2.1	රබන් / වාමර නැටුමක් නිර්මාණය කරමු.	9-11
2.1.1	සරඹ දක්වමින් කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරමු.	12-15
3.1.1	බෙර වාදනයට දැන හුරුකර ගනිමු.	16-17
5.1.1	නර්තන කලාවේ ඓතිහාසික තොරතුරු විමසමු.	18-20
2.1.1	අලංකාර පද ගොඩ නගමු.	21- 23
2 වන වාරය		
2.3.1	වන්නම් නර්තනය කරමු.	24-26
2.4.1	බෙර පද හා කවි ප්‍රස්තාර කරමු	27-29
1.1.1	ජීවන වෘත්තියක් නර්තන නිර්මාණයෙන් ඔපවත් කරමු.	30-33
5.3 1	සොකරි ගැමි නාටකය පිළිබඳ තතු විමසා බලමු.	34-38
6.2.1	කලා කෘතියකරස මිහිර පවසමු .	39-45
7.2.1	වේදිකා නර්තනයකට උචිත අංග රචනයක් ගොඩ නගමු.	46-49
7.1.1	වේදිකා නාට්‍ය ශිතයකට නර්තන නිර්මාණය කරමු	50-51
3.2.1	සන්නිවේදන කාර්යය සඳහා වාද්‍ය භාණ්ඩ යොදා ගැනීම පිළිබඳ තොරතුරු උගනිමු.	52-54
8.1.1	නර්තනයෙන් මනස සුවපත් කර ගනිමු.	55-58
3 වන වාරය		
2.3.2	.සම්ප්‍රදාය රැක ගනිමින් නර්තනයේ යෙදෙමු.	59-60
2.5.1.	සතර අභිනය	61-63
5.2.1.	නර්තනයේ ප්‍රවර්ධනයට දායක වුවන් අගයමු	64-67
1.3.1	විස්මය නැමති ස්ථායීභාවය නිරූපණය කරමු	68-70
5.4.1	කොහොඹා යක්කංකාරිය දෙවොල් මඩුව හා පහන් මඩුව ශාන්ති කර්මයන් පිළිබඳ තොරතුරු තුලනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරමු.	71-74
6.3.1	කපකලි නර්තනයේ තතු විමසමු	75-78
6.1.1	ශ්‍රී ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ ප්‍රභවයට බලපෑ නරුණු විමසා බලමු	79-83

නිපුණතාව : 4.0 ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතිය හා බැඳි ගායනා වල පසුබිම අධ්‍යයන කරමින් ගායනා කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 4.1 ගායනා වල සාමාජීය හා සංස්කෘතික පසුබිම විස්තර කරයි.

රබන් / වාමර / ඔංචිලි කවි / නමස්කාර ගාථා හා ටිකා සී පද ගායනා හා බැඳි සංස්කෘතික පසුබිම අධ්‍යයනය කරමු.

ජන කවි නැතහොත් ජන ගායනා ලෙස හැඳින්වෙන්නේ අතීත පැරැන්නන් විසින් සරල වාග් මාලාව හා සරල නාද මාලාවක් යොදා ගනිමින් ඔවුහු විසින්ම නිර්මාණය කරන ලද ගායනා විශේෂයකි. විවිධ ජීවන වෘත්තීන් , ආගමික ඇදහිලි හා විශ්වාස , සමාජ අවශ්‍යතා අරමුණු කොට ගෙන මෙම ගායනා නිර්මාණය වී ඇත. විධිමත් අධ්‍යාපනයක් නොලැබූවද ඔවුන් සතු ජීවන අත්දැකීම් පිළිබඳ මෙම ජන කවි ගායනා තුළ අන්තර් ගත වේ. ලිඛිත ග්‍රන්ථ කරණයක් නොතිබුණු කාලය තුළ මුඛ පරම්පරාගතව පැවත ආ මෙම ගායනා වර්තමානය තුළ ග්‍රන්ථකරණයට ලක් වීම එහි සුරක්ෂිත භාවයට හේතු වේ.

ජන ගායනා හා බැඳි සුවිශේෂ ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමින් නියමිත ගායනා හා බැඳි සංස්කෘතික පසුබිම හඳුනා ගනිමු.

ජන ගායනා හා බැඳි සුවිශේෂ ලක්ෂණ,

- කතෘවරයෙක් නොමැති වීම.
- භාෂාව, පද මාලාව සරලය.
- තාල රූපය ගායනයට සුදුසුය.
- අරුත් වටහා ගැනීමට පහසුය
- ගැමියන් තුළ ඇති ඇදහිලි, විශ්වාස, සාරධර්ම, ජීවන වෘත්තීන් ආදී ලක්ෂණ අන්තර්ගත

රබන් කවි හා බැඳි සංස්කෘතික පසුබිම

රබානේ සුවිශේෂතා

- දේශීය අවනදා භාණ්ඩයකි.
- “එකැස්” බෙරය ලෙස හැඳින්වේ.
- එක මුහුණතක් ඇත.
- ආතත ගණයට අයත් වේ.
- විනෝදාස්වාදය මුල් කොට ගෙන නිර්මාණය වී ඇති ගායන විශේෂයකි.
- රබන් නර්තනය මහනුවර කවිකාර මඩුවෙහි නැටුම් ඉලංගමයෙහි පැවති බවට සාධක ඇත.
- පහතරට අත් රබන් නර්තන ගායනා සහ උඩරට අත් රබන් , කරකන රබන් ගායනා වලට වඩා වෙනස් සවරූපයක් ගනී.
- පහතරට ප්‍රදේශයේ “ මහ රබාන වාදනයේදී ඒ හා බැඳි ගායනාවන්ට අදාළව සරල නර්තනාංගද ඇත.
- මෙම රබන් කවි ගායනයේදී “ වයන්ති මාලයට “ අයත් කවි ගායනා කිරීම සිටිතකි.
- බොහෝ රබන් කවි තේමා කොට ගෙන ඇත්තේ බුදු ගුණ වර්ණනාවන්ය.
- රබන් කවි සඳහා “එරන්දනී” වර්ණනාවට අයත් කවිද ගායනා කරනු ලබයි.
- මහ රබාන හෙවත් බංකු රබාන හා බැඳි සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම මංගල උත්සව , අවුරුදු උත්සව මගින් නිරූපණය වේ.

වාමර කවි හා බැඳි සමාජ සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම

- වාමර නර්තනය රාජ සභාවේ ක්‍රියාකාරකමක් වූ වාමර සැලීම සම්බන්ධව නිර්මාණය වී ඇත.
- වාමර නර්තනය හා යෙදෙන කවි වාමර කවි නම් වේ.
- වාමර නර්තනය සඳහා ප්‍රශස්ති ගායනා සහ ශාන්ති කර්ම ගී යොදා ගෙන ඇත.
- පසු කාලීනව නර්තනයට උචිත පරිදි ගායනා නිර්මාණය වී ඇත.
- අනෙකුත් ගායනා මෙන්ම වාමර කවි වලද බෞද්ධ ආගමික ලක්ෂණ පෙන්නුම් කෙරේ.
- ගෞරව, හක්තිය, පෙර දැඩි කොට ගෙන නිර්මාණය වී ඇත.

ඔංචිලි වාරම් හා බැදී සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම

- දේශීය ජන ක්‍රීඩාවන් අතර ප්‍රචලිත ක්‍රීඩාවක් ලෙස ඔංචිලි පැදීම විශේෂ වේ.
- එහිදී ගයනු ලබන කවි ඔංචිලි වාරම් ලෙස හැඳින්වේ.
- ස්ත්‍රී, පුරුෂ, බාල, මහළු, හේදයකින් තොරව එහි ආස්වාදය විඳගත හැකිය.
- අතීතයේදී මෙම ඔංචිලි වර්ග රාශියක් පැවති බවට පොත්පත් වල සඳහන් වේ.
- ඒ අතරින් කුඩු ඔංචිල්ලා, බඹර ඔංචිල්ලා, රැහැන් ඔංචිල්ලා, දෙපට ඔංචිල්ලා, වැල් ඔංචිල්ලා, මල් ඔංචිල්ලා, රන් ඔංචිල්ලා, කතුරු ඔංචිල්ලා යනු එකී ප්‍රභේදයකි.
- නමුත් අද්‍යාතනයේ ඇත්තේ ඔංචිලි වර්ග දෙකකි.

වැල් ඔංචිල්ලා

කතුරු ඔංචිල්ලා

- අවුරුදු කාලයේදී වැල් ඔංචිල්ලා බදිනු ලබයි.
- කතුරු ඔංචිල්ලා අද්‍යාතනයේ කලාතුරකින් දක්නට ලැබේ.
- පුවක් කොට ආධාරයෙන් කතුරු ඔංචිල්ලාව නිර්මාණය කරන අතර ඔංචිලි පැදීම පත්තිනි දෙවියන් හා සම්බන්ධව සැලකෙන නිසා ඔංචිල්ලාව බැඳීමට ප්‍රථම පත්තිනි දෙවියන්ට භාර වේ.
- කතුරු ඔංචිල්ලාව පැදීම පිරිමින්ට සහ කුඩා ළමුන්ට පමණක් සීමා වන අතර වැඩිවිය පත් කාන්තාවන් සඳහා තහංචි දමා ඇත.
- ඔංචිලි වාරම් කවි, රැහැන් ඔංචිලි කවි හා කතුරු ඔංචිල්ලා කවි යනුවෙන් කොටස් 2කි.
- ඔංචිලි කවි සඳහා ඊටම ආවේණික වූ ලයාන්විත නාද මාලාවක් ඇත. ඔංචිල්ලාව පැද්දෙන තාලයට අනුව ගායනා නිර්මාණය වී ඇත.
- ඔංචිලි වාරම් කවි ගායනා තුළ ඔංචිල්ලාව පැදිය යුතු ආකාරය ගැන උපදේශාත්මක කවිද, දෙවියන් බුදුන්ගේ පිහිට අපේක්ෂා කරන ගායනාද අන්තර්ගත වේ.

“ අර බලන්න කවි අසනා දෙවියෝ ”

“ පදින කලට අහනෝ ඔංචිල්ලා ”

“ අදින සළුව තද කර ඇදගල්ලා ”

කතුරු ඔංචිල්ලා කවි

“ මිතුර මේ නුබ අප එක්ව
කතුර ලෙසට බැඳ රන්

සියල්ලා
ඔංචිල්ලා”

නමස්කාර ගාථා හා ගැමි සමාජ පසුබිම

- ත්‍රිවිධ රත්නය ප්‍රමුඛ දෙවි දේවතාවන් වන්දනා කිරීම සඳහා ගායනා කරනු ලබන කවි විශේෂයකි.
- තුනුරුවන් කෙරෙහි හක්නි පූර්වකව හා ගෞරවාන්විතව මෙන්ම සංයමයෙන් යුතුව ගායනා කරනු ලබයි.
- නමස්කාර ගාථා බුද්ධ නමස්කාර, ත්‍රිවිධ රත්න නමස්කාර, දේව නමස්කාර වශයෙන් ප්‍රභේද තුනකි.
- අතිශයින්ම හක්නි පූර්වකව ගායනා කරන හෙයින් අසන්නාගේ සිත තුළ ශ්‍රද්ධාවත්, හක්නියත් උපදී.
- සුභ කටයුත්තක් ආරම්භයේදී හා ශාන්ති කර්ම තුළදී මෙම නමස්කාර ගාථා ගායනා කරනු ලබයි.
බුදුනට නමස්කාර කිරීමත්, දෙවි දේවතාවුන්ට නමස්කාර කිරීම හා මල් යහනට ආරාධනා කිරීමේ අරමුණින් ගායනා කරයි.
- පාලි භාෂාවෙන් පද රචනා කොට ඇත.
- නිවැරදි පද උච්චාරණය වැදගත් වේ.
- අනාඝාතාත්මක ගායනා විශේෂයකි.

මේරුං විරාජිත සමං විය බුද්ධ රාජං
සිරි දන්ත සාගර සමං විය ධම්ම රාජං
සජ්ඣ කුට පබ්බත සමං විය සංඝ රාජං
සිරි බුද්ධ ධම්ම ගුණ සංඝ වරං නමාමි

ටිකා සී පද හා බැදී සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම

- ටිකා සී පද ගැමි ගායනා අතර සුවිශේෂී ගායනා විශේෂයකි.
- ටිකා සී පද යන්නෙහි අර්ථය වන්නේ ගද්‍ය හා පද්‍ය වශයෙන් කොටස් දෙකම තිබීම යන්නයි.
- ගද්‍ය කොටස ටිකාව ලෙසද පද්‍ය කොටස සී පද ලෙසද හැඳින්වේ.
- ගද්‍ය කොටස අනාඝාතාත්මක ලෙසද පද්‍ය කොටස ආඝාතාත්මකවද ගායනා කරනු ලබයි.
- ඇතැම් ටිකා සී පද ආඝාතාත්මකව පමණක්ද ඇතැම් ඒවා අනාඝාතාත්මකව පමණක්ද ගායනා කෙරේ.
- සී පදයේ වචන කිහිපයක් ගයා අනතුරුව ගද්‍ය කොටසද පසුව සී පදයේ පළමු ඡේද්‍රිය ගායනා කිරීම මෙහි සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි.
- ඇතැම් ටිකා වල පද මාලාව නොපිටට පෙරලා කියයි.

“ අන්දර කැලේ - කැන්දල අලේ”

“ දර ලියේ - ලිර දරයේ”

- මෙම ගායනා උපහාසාත්මක ලක්ෂණද ව්‍යංගාර්ථ ලක්ෂණද ඇතුළත්ව රචනා වී ඇත.
- උස් හඬින් ගායනා කරයි.
- තමා මුහුණ දුන් අත්දැකීම්, වෙහෙස, මහන්සිය, විනෝදය, හිතෙහි තෙරපෙන අදහස් ආදිය ප්‍රකාශ කිරීමේ මධ්‍යස් ලෙස මෙම ටිකා සී පද යොදා ගනී.
- එකම ටිකාවේ වචන වෙනස් කරමින්ද ගායනා කරනු ලබයි.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ පහත රූප ඇසුරින් අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

A

මේරුං
විරාජිත සමං
විය බුද්ධ
රාජාං

B

C

D

හෙමින්
හෙමින්.....
තවද.....

E

01. අනාසාතාත්මක ගායනා ඇතුලත් වන්නේ (.....)
02. මහනුවර කවිකාර මඩුව ආශ්‍රිතව නිර්මාණය වී ඇත. (.....)
03. ක්‍රීඩාවක් හා සම්බන්ධ ගායනා ඇතුලත් රූපය (.....)
04. උස් හඩින් ගායනා කළ යුතු ගායනා විශේෂය වන්නේ (.....)
05. වාද්‍ය භාණ්ඩවක් වාදනය කරමින් කවි ගයනු ලබන්නේ (.....)

➤ පහත වාක්‍ය කියවා හිස්තැන් පුරවන්න.

- 01..... තුළ ගද්‍ය, පද්‍ය කොටස් අන්තර්ගතය.
02. එක මුහුණතක් පමණක් ඇති හෙයින් බෙරය ලෙස හැඳින්වේ.
- 03..... ගුණ ඇතුලත් ගායනා විශේෂයකි.
04. ත්‍රිවිධ රත්නය කෙරෙහි හක්ති පූර්වකව ගායනා කරයි.
- 05 අත් රබාන වලදී භාවිතා වේ.

➤ පහත සඳහන් ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- 01 ගායනා හා බැඳී සුවිශේෂී ලක්ෂණය නම් කරන්න.
- 02 රබන් කවි හා බැඳී රබානේ සුවිශේෂතා දක්වන්න.
- 03 නමස්කාර ගාථා වල ප්‍රභේද නම් කරන්න.
- 04 ඔංචිලි වාරම් කවි වර්ග ලියා දක්වන්න.
- 05 ටිකා සි පද ගායනාවන්හි සුවිශේෂී ලක්ෂණ 03ක් ලියන්න.

10 ශ්‍රේණිය ගුරුභවතාගේ නම : Y.G.U.S. රාජපක්ෂ	නර්තනය I වාරය අම් / සද්ධාතිස්ස මහා විද්‍යාලය
--	---

නිපුණතාව : 1.0 පරිසර නිරීක්ෂණයන්ගෙන් ලබන අත් දැකීම් ඇසුරු කර ගනිමින් නර්තන නිර්මාණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 1.2.1 ගැමි නැටුම් හා සබැඳි සුවිශේෂී ලක්ෂණ හඳුනාගනිමින් නර්තන නිර්මාණය කරයි.

රබන් / වාමර නර්තන අංග හා බැඳි සුවිශේෂී ලක්ෂණ හඳුනාගනිමු.

විනෝදාස්වාදය අරමුණු කොටගත් නර්තන අංග රාශියක් දේශීය නර්තනයන් අතර ප්‍රචලිත භාවිතයෙහි ඇත. මෙකී නර්තන ඇතැමෙක් සබ නැටුම්, ජන නැටුම්, ගැමි නැටුම් යන නාමයන්ගෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. සරල චලන රටාවකින් සහ අවිධිමත් රංග වින්‍යාසයකින් මෙන්ම ශාංගාරාත්මක, මට්ටම්, ලයාන්විත චලන සහ සාමූහික සහභාගිත්වය මෙකී නර්තනයන් තුළ අන්තර්ගත වීමත් නරඹන්නා රසවත් කිරීමටත් එකී නර්තනයන්හි ප්‍රාසංගික ලක්ෂණ ත්‍රිවුර කිරීමටත් සමත් වේ.

ඒ අනුව රබන්, වාමර නර්තනය ප්‍රාසංගික ගුණයෙන් යුක්තව නිර්මාණය කිරීම සඳහා එකී නර්තනයෙහි සංස්කෘතික පසුබිම, එයට ආවේණික සුවිශේෂී ලක්ෂණ, එම නර්තනයේ ආකෘතිය, චලන ලක්ෂණ ආදිය පිළිබඳව දැන සිටීම මහත්සේ වටින්නේය. ඒ බැවින් රබන්, වාමර නර්තන අංග පිළිබඳ අධ්‍යනය කරමු.

රබන් නර්තනය

“එකැස් බෙරය” ලෙස අතීතයේ සිටම දේශීය වාදන භාණ්ඩ අතර ජනප්‍රියව පවතින රබාන, රංග භාණ්ඩයක් ලෙස යොදා ගනිමින් ඉදිරිපත් කරන විනෝදාස්වාදය අරමුණු කරගත් නර්තනාංගයක් ලෙස රබන් නැටුම හඳුන්වා දිය හැකිය. දේශීය ජන නැටුම් වල මූලික ලක්ෂණයක් වන්නේ රංග භාණ්ඩ භාවිතයයි. එකී රංග භාණ්ඩ බොහෝ විට රබන් නර්තනය හා බැඳෙන්නේ ක්‍රියාකාරකම් මගිනි. එසේ වුවද රබන් නැටුමේදී රංග භාණ්ඩය හුදු ආදේශකයක් නොවේ. එය වාදන භාණ්ඩයක් ලෙසද නර්තනයේදී යොදා ගැනීම එම නර්තනයෙහි විශේෂත්වයකි.

ඒවා වර්ගීකරණය කර ඇත්තේ යොදා ගනු ලබන වාදනය සහ එහි විශේෂත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමිනි. අත් රබාන, විරිදු රබාන, කරකවන රබාන (තැටි රබාන / සිල්ලු රබාන), සහ මහ රබාන (බංකු රබාන) දේශීය වශයෙන් දක්නට ලැබෙන ප්‍රභේදයන් වේ.

රබන් නර්තනයේදී අත් රබාන සහ කරකවන රබාන රංග භාණ්ඩ ලෙස භාවිතා කෙරේ. රබන් නර්තන ශිල්පීන් හා ශිල්පිනියන් එක් අතකට රබානක් රැගෙන එය වයමින්ද, විවිධ හැඩතල මැවෙන සේ අවකාශය පුරා රංග රටා මවමින් ඉතා ලාසාව නර්තනයේ යෙදේ. අතිශයින්ම මිහිරි වූ රබන් ගායනාද මේ සඳහා යොදාගනු ලබයි.

අත් රබන් නැටුම

මෙකී අත් රබන් නර්තන සඳහා රබන් කරකැවීමද සම්බන්ධ කරගනු ලබන අවස්ථා ඇත. උඩරට සම්ප්‍රදායට අනුව රබන් කරකැවීම ඒකල නර්තනාංගයක් ලෙසද ඉදිරිපත් කරන අවස්ථා ඇත. රබන් කරකැවීමේදී විශේෂ වට්ටුවක් මත අඛණ්ඩව භ්‍රමණය වන රබන් 5ක් හෝ හතරක් සම්බන්ධ කරගෙන නැටීම විශේෂ දක්ෂතාවකි.

පහතරට නර්තන සම්ප්‍රදායට අනුව රබන් කරකැවීම සිදු කරනු ලබන්නේ රිටි මත තබා ගනිමිනි. රබාන රිටි මත කරකවා එය අහසේ ඉතා උසට විසි කර නැවත ඇඟිලි තුඩු මත පතිත කරවා රිටි උඩට ගනී. මෙවැනි රබන් නර්තනයන් ආගමික උත්සව, පෙරහැර (සුවිසි විවරණ), සන්දර්ශණ, අවුරුදු උත්සව, මංගල උත්සව අවස්ථා වලදී දැක ගත හැකිය.

වට්ටුව සහිත

රිට සහිත

වාමර නර්තනය

දේශීය ගැමි නැටුම් අතර වඩාත් සුකුමාල වූ ලාසා වලනයන්ගෙන් යුක්ත වන අතිශයින්ම සුන්දර නර්තනයක් ලෙස වාමර නර්තනය හඳුන්වා දිය හැක. මෙය ස්ත්‍රී ලාලිතා ඉස්මතු කර දැක්වෙන ආකාරයෙන් නිර්මාණය වී ඇති හෙයින්, කාන්තාවන් සඳහා වඩා යෝග්‍ය නර්තනයකි.

වාමරය යනු එක් පසකට අගල් 12-18ක් පමණ දිගින් යුත් රිදී පාට හෝ සුදු පැහැති දුහල් කෙඳි යොදා, අනෙක් අතින් අල්ලා ගත හැකි මිටක් සහිත උපකරණයකි. අතීතයේදී මෙම උපකරණ නිර්මාණයට යොදා ගත්තේ “සෙමේරා” නමින් හඳුන්වන බිලාල කුලයට අයත් සතෙකුගේ වාලධියෙනි

- සෙමේර සැලීම බුදුන්, දෙවියන්, රජුන් ආදීන්ට ගෞරව පිණිස සිදු කර ඇත.
- විහාරස්ථාන වල වාමර සලන චිත්‍ර සිතුවම් කර තිබීම.
- අද්‍යාතන දළදා පෙරහැරේ ශ්‍රී දන්ත ධාතූන් වහන්සේ වැඩම කරවීමේදී දැල් යන ඇතුල් පිට නැගුණු වාමර ධරයන් විසින් වාමර සලන ආකාරය දක්නට ලැබේ.
- ජීවන වෘත්තීන්ගෙන් බැහැරට නිර්මාණය වූ අංගයකි.
- පහතරට සාම්ප්‍රදායේ දෙවොල් මඩු සහ ගම් මඩු ශාන්ති කර්ම වලදී දොළ හා පෙළපාලියේ පුද පූජා අංගයක් ලෙස කුඩ, කොඩි, සේසත්, වාමර පිදීමේ වාරිත්‍රයක්ද ඇත.
- මෙම නර්තනාංගය නිරායාසයන්ම ගලා යෑම මෙහි සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි.

- නර්තනයේ ප්‍රස්තුතය, හක්තිය හා ගෞරවය සමඟ බැඳී ඇති හෙයින් නර්තනයේ වලන නිර්මාණයේදී ඊට සමගාමීව සකස් විය යුතුය.
- වාමර නර්තන නිර්මාණයේදී වලන රටා, අවකාශ භාවිතය ආදිය පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම.
- වාමර නර්තන නිර්මාණයේදී භාවයන්, වලන වල ස්වභාවය හා ගායනාවන් සමඟ කොතෙක් දුරට ගැලපේද යන්න පිළිබඳ අවබෝධය
- වර්තමානයේ වාමර සකස් කිරීම සඳහා “නියද කෙඳි” යොදා ගනී.
- අතීතයේදී එක් වාමරයක් අතකට ගෙන නර්තනය කළ අතර අද්‍යයනයේ වාමර 2ක් අතැතිව නර්තනයේ යෙදේ.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ පහත දැක්වෙන වාක්‍ය කියවා හිස්තැන් පුරවන්න.

01. ජන නැටුම්, නැටුම් ලෙසද හැඳින්වේ.
02. කරකවන රඟන, ලෙසද හැඳින්වේ.
03. ය සෙමර සැලීම සඳහා යොදාගනී.
04. වාමර නර්තනයේ දී සහ යන ගායනා යොදාගනී.
05. රඟන් නර්තනය වැනි ආගමික උත්සව වලදී දැකගත හැකිය.

➤ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

01 වාමර නිර්මාණය සඳහා යොදාගනු ලබයි.

- a. අශ්ව කෙඳි b. නියද කෙඳි c. ප්ලාස්ටික් කෙඳි d. කොහු කෙඳි

02 එකැස්” බෙරය ලෙස හඳුන්වන්නේ,

- a. දඬු බෙරය b. තම්බුට්ටම c. උඩැක්කිය d. රඟනයි

03 රඟන් කරකැවීම සඳහා යොදා ගනු ලබන උපකරණය,

- a. වට්ටුව නම් වේ b. දණ්ඩ නම් වේ. c. රිකිලි නම් වේ. d. පතුර නම් වේ.

04 “සොබමන් දෙව්වරු සදෙනෙක් ඒතැනට.....” යන කවිය

- a. රඟන් කවියකි b. සවරං කවියකි c. පතුරු කවියකි d. වාමර කවියකි

05 පහතරට නර්තන සම්ප්‍රදායේ එන සුවිශේෂී රඟන් නර්තනයකි.

- a. අත්රඟන් b. කරකවන රඟන් c. රිටි රඟන් d. විල්ලු රඟන්

➤ පහත ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

01 රඟන් නර්තනයේ දැකිය හැකි සුවිශේෂී ලක්ෂණ 03ක් ලියන්න.

02 ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන රඟන් වර්ග මොනවාද?

03 වාමර නර්තනයේ සුවිශේෂී ලක්ෂණ 02ක් ලියන්න.

04 වාමර නර්තනයක් නිර්මාණයේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු 02ක් ලියන්න.

05 රඟන් වාමර නර්තන අංග දෙකෙහි දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණ ලියන්න.

නර්තනය	
10 ශ්‍රේණිය	I වාරය
ගුරුභවතාගේ නම : ඊ. පී . සවනි දිනේශිකා	අම් / උක්සිරිපුර විද්‍යාලය

- නිපුණතාවය : 2.0 නර්තනය හා සබැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි
- නිපුණතා මට්ටම : 2.1 සම්ප්‍රදායික නර්තනය හා සබැඳි හස්ත පාද හැසිරවීමේ විධික්‍රම අනුගමනය කරමින් මූලික සරඹ ඉදිරිපත් කරයි.

ගොඩ සරඹ

පා සරඹ නැටීමෙන් අනතුරුව ආධුනික ශිල්පියා ප්‍රගුණ කරන සරඹ ගොඩ සරඹ නම් වේ. ගොඩ සරඹ නැටීමේ අරමුණ වනුයේ දැනේ හුරුව ලබා දීමයි. අත් ගෙන නටන නිසා අත් සරඹ යයිද කියයි. මෙහි සරඹ ගණන දොළසකි. මෙම සරඹ නිවැරදිව පුරුදු පුහුණු වූ ශිල්පියෙකුට සම්ප්‍රදායික නර්තනයට අදාළ අනෙකුත් නර්තනය ඉගෙනුමට අවශ්‍ය වන හිමි වේ. නිශ්චිත අංගභාර හා හැඩතල පවත්වා ගැනීම නිසි ලෙස පුරුදු පුහුණු වන්නේ මෙකී සරඹ අභ්‍යාස තුළිනි. මෙම සරඹ ගොඩ නගා ඇත්තේ සරල බවේ සිට සංකීර්ණ බව දක්වා ක්‍රමයෙන් සංවර්ධනය වන ආකාරයෙනි. පා සරඹ සඳහා මෙන් නොව ගොඩ සරඹ සඳහා එකී සම්ප්‍රදායට අනන්‍ය වූ බෙරය භාවිත කරයි. ආධුනිකයා පළමුවෙන්ම බෙර වාදනය සඳහා නර්තනය අරඹන්නේ ගොඩ සරඹ නර්තනය තුළිනි. විලම්බ මධ්‍ය දෘත ලය ප්‍රභේද අනුව නර්තනයේ යෙදෙනවා මෙන්ම බෙර වාදකයා මූලික බෙර පද වලට වයනු ලබන අලංකාර බෙර පද හඳුනාගැනීමටද ආධුනිකයාට ප්‍රථමයෙන් අවශ්‍ය වන ලැබෙන්නේ මෙහිදීය .

උඩරට සම්ප්‍රදායේ සෑම ගොඩසරඹයක් අවසානයේම එකී සරඹය සඳහා නිශ්චිත වූ කස්තිරමක් නටනු ලැබේ. කස්තිරමක් යනු පද කොටසක් අවසානයේදී නටන විශේෂ පද කොටසකි . ගොඩ සරඹ දොළස හැඳින්වීම සඳහා වෙනම නම් දොළසක් ඇත.

පහතරට සම්ප්‍රදායේදී මෙම සරඹ ඉලංගම් සරඹ නමින් හඳුන්වයි. සංඛ්‍යාව දොළසකි. කස්තිරම ඉරට්ටිය නමින් හඳුන්වයි. එක් එක් සරඹ සඳහා ඉරට්ටි දොළසකි. සරඹ හැඳින්වීමට විශේෂ නාමයක් නැත. සංඛ්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වයි (පළමු පදය ,දෙවන පදය)

සබරගමු සම්ප්‍රදායේදී දොඹින පද ලෙස හඳුන්වයි. කස්තිරම හමාර පදය ලෙස හඳුන්වයි. සරඹ දොළසකි. සරඹ දොළස සඳහාම එක් හමාර පදයකි. සරඹ හැඳින්වීමට විශේෂ නාමයක් නැත. සංඛ්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වයි (පළමු පදය ,දෙවන පදය)

6 , 7, 8 , 9 ශ්‍රේණිවල ගොඩ සරඹ මතකයට නංවමු

	සරඹ නාමය	සරඹ පදය	කස්තිරම
6 ශ්‍රේණිය	අඩිය	දොම් කිට කිට දොම්	තත් ජිත් තොං නං තා
	දෑඩිය	දොම් කිට කිට දොම්	තත් ජිත් තක ජිත් තත් ජිත් තොං නං තා
7 ශ්‍රේණිය	තුන් අඩිය	දොම් කිට /// කිට දොම්	ගත්තකු ජිත්තම් ගජිතකු ජිත්තම් තරිකිට ජිත් තරිකිට දොම්කිට තා
	සිව් අඩිය	දොම් කිට /// කිට දොම්	ගත්තකු ජිත්තම් ගජිතකු ජිත්තම් ගජිං ජිංත කුඳ ගජිතකු ජිත්තම් තරිකිට ජිත් තරිකිට දොම්කිට තා
8 ශ්‍රේණිය	ඇල සරඹය	දොම් කිට කිට දොම්	රූංතක ජිංතක තරිකිට කුන්දත් තාග්ග ජිංතක තරිකිට කුන්දත් රූංකත ජිංතක තරිකිට කුංදත් තා
	දෑල සරඹය	දොම් කිට කිට දොම්	රූංතක ජිංතක තරිකිට කුන්දත් /// තාග්ග ජිංතක තරිකිට කුන්දත් // රූංකත ජිංතක තරිකිට කුංදත් තා
9 ශ්‍රේණිය	අංගහාර සරඹය	දොම් කිට කිට දොම්	රූංතක ජිංතක තරිකිට කුන්දත් /// තාග්ග ජිංතක තරිකිට කුන්දත්// රූංතක ජිං ජිං රූංතක ජිං ජිං රූංකත ජිංතක තරිකිට කුංදත් තා
	අර්ධ චක්‍ර සරඹය	දොම් කිට කිට දොම්	රූංතක ජිංතක තරිකිට කුන්දත් /// තාග්ග ජිංතක තරිකිට කුන්දත් // රූංතක ජිං ජිං රූංතක ජිං ජිං රූංකත ජිංතක තරිකිට කුඳ කුඳ තාග්ග ජිංතක තරිකිට කුන්දත් රූංතක ජිංතක තරිකිට කුංදත් තා
	දෑත පැහීමේ සරඹය	දොම් කිට/// කිට දොම් -	තකට තකට තක තරිකිට කුංදත් /// ගජිං

10 ශ්‍රේණියට නියමිත ගොඩ සරඹ

- පහත සඳහන් ගොඩ සරඹ පද ලය දෙකට තාල තබා හඬ නඟා කියමු. (තාලමීපට භාවිත කරන්න)
- සරඹ පදයට අදාල කස්තීරම තාල තබා කියමු.
- සමගුණ හා දෙගුණ සිව්ගුණ යන ලය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් සරඹ අභ්‍යාස කරමු.

10 සරඹය	-	බඹර සරඹය
පදය	-	දොම් කිට /// කිට දොම්
කස්තීරම	-	තකට තකට තක තරිකිට කුදන් තා - තක පී පී කුද // තකට තකට තක තරිකිට කුදන් // තකට තකට තක තරිකිට කුදන් තා

11 සරඹය	-	පැනීමේ සරඹය
පදය	-	දොම් කිට කිට දොම්
කස්තීරම	-	තත් කඩ කඩතක පීපීකුද - පීත් කඩ කඩතක පීපීකුද තොං කඩ කඩතක පීපීකුද - නං කඩ කඩතක පීපීකුද තත් කඩ කඩතක - පීත් කඩ කඩතක තොං කඩ කඩතක - නං කඩ කඩතක තත්කඩ පීත්කඩ තොංකඩ නංකඩ තත් පීත් තොං නං තා

12 සරඹය	-	චන්ද්‍රිකා සරඹය
පදය	-	දොම් කිට/// කිට දොම්
කස්තීරම	-	තත් තත් තත්කඩ කඩතක - පීත් පීත් පීත්කඩ කඩතක තොං තොං තොංකඩ කඩතක - නං නං නංකඩ කඩතක තත් තත්කඩ කඩතක - පීත් පීත්කඩ කඩතක තොං තොංකඩ කඩතක - නං නංකඩ කඩතක තත්කඩ කඩතක පීත්කඩ කඩතක තොංකඩ කඩතක නංකඩ කඩතක තත්කඩ පීත්කඩ තොංකඩ නංකඩ තත් පීත් කක පීත් තත් පීත් තොං නං තා

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ සරඹ නාමය පිළිවෙළට සැකසීම සඳහා අදාල අංකය ඉදිරියෙන් ඇති කොටුවෙහි යොදන්න.

දැඩිය	
අංගභාරය	
බඹර සරමය	
සිව් අඩිය	
ඇල සරඹය	
චන්ද්‍රිකා සරඹය	
අර්ධචක්‍රය	
අඩිය	
තුන් අඩිය	
දැන පැහීමේ සරඹය	
දැල සරඹය	
පැනීමේ සරඹය	

➤ නිවැරදි පිළිතුර හිස්තැන මත ලියන්න.

01. පා සරඹ නැටීමෙන් අනතුරුව ආධුනික ශිල්පියා.....ප්‍රගුණ කරයි.
02. ගොඩ සරඹ නැටීමේ අරමුණ වනුයේ.....හුරුව ලබාදීමයි.
03. අත් ගෙන නටන නිසා.....ලෙස හඳුන්වයි.
04. ගොඩ සරඹ අවසානයේ දී නටන විශේෂ පද කොටස..... වේ.
05. ගොඩ සරඹ නර්තනය සඳහා වාදනය කරයි.

➤ නිවැරදි පිළිතුර ලියන්න.

01. නර්තනයේ මූලික අංගභාරය නම් කරන්න.
02. ගොඩ සරඹ ගණන කීයද?
03. නර්තනය ඉදිරිපත් කිරීමට පෙර පළමුවම සිදු කරනුයේ කුමක්ද?
04. උඩරට නැටුමේ සරඹ ගණන වනුයේ
05. විලම්භයේ සිව් ගුණය කෙසේ හඳුන්වයිද?.....
06. සමගුණ ලෙස හඳුන්වන්නේ කුමන ලයද?.....
07. සරඹ 12 සඳහාම එක් හමාරපදයක් ඇත්තේ කුමන සම්ප්‍රදායේද?.....
08. මධ්‍ය ලය ලෙස හඳුන්වන්නේ කුමන ලයද?.....
09. පැනීමේ සරඹයේ කස්තිරමට සමාන කස්තිරමක් ඇති සරඹය.....
10. තත් ජිත් තක ජිත් මෙසේ ආරම්භ වන්නේ කීවෙනි කස්තිරමද?

➤ පහත සඳහන් කස්තිරම සම්පූර්ණ කරන්න.

තත් තත් තක්කඩ කඩතක -

තොං තොං තොංකඩ කඩතක - නං නං නංකඩ කඩතක

.....- ජිත් ජිත්කඩ කඩතක

තොං තොංකඩ කඩතක - නං නංකඩ කඩතක

.....තොංකඩ කඩතක නංකඩ කඩතක

.....

තත් ජිත් තක ජිත් තත් ජිත් තොං නං තා

➤ පහත සඳහන් පද සම්බන්ධතාවය දැක්වෙන පරිදි යා කරන්න.

උඩරට	ඉලංගම් සරඹ	හමාරපදය
පහතරට	දොඹින පද	කස්තිරම
සබරගමු	ගොඩ සරඹ	ඉරට්ටිය

නර්තනය	
10 ශ්‍රේණිය	1 වාරය
ගුරුවතාගේ නම : ඒ.වී.එස්.සී.ගුණසේකර	අම්/අඹගහවැල්ල මහ විද්‍යාලය

නිපුණතාවය : 3.0 සාම්ප්‍රදායික වාද්‍ය භාණ්ඩ හා විකල්ප වාද්‍ය උපකරණ හඳුනා ගනිමින් වාදන කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 3.2 බෙර වාදනය හා බැඳි මූලික සරඹ වාදනය කරයි.

සතර බීජාක්ෂර හා සරඹ පද වාදනය

සතර බීජාක්ෂර හා සරඹ පද වාදනය උඩරට පහතරට සබරගමු යන නර්තන සම්ප්‍රදායන් තුනෙහිම බෙර පද දවුල් පද නිර්මාණය වී ඇත්තේ බීජාක්ෂර මුල් කර ගනිමිනි. පොදු වූ ධ්වනි හතරකි. එය බීජාක්ෂර ලෙස හැඳින්වෙන අතර ඒවා පදනම් කරගෙන උපදින අනෙකුත් අක්ෂර ගර්භාක්ෂර ලෙස හැඳින්වේ.

උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදාය	- තත් , ජිත් , තොං , නං
පහතරට නර්තන සම්ප්‍රදාය	- තත් , දිත් , තොං , නං
සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදාය	- තත් , ජිත් , තොං , නං

සතර බීජාක්ෂර වාදනය වන ආකාරය

- තත් - බෙරයේ වම් ඇසට ඇඟිලි පුපුරා යන සේ ගසයි
- ජිත් - බෙරයේ දකුණු ඇසට පුපුරා යන සේ ගසයි.
- තොං - බෙරයේ වම් ඇසේ ගැටියට සුළඟිලි ප්‍රදේශයන් ගසයි.
- නං - බෙරයේ දකුණු ඇසේ ගැටියට සුළඟිලි ප්‍රදේශයන් ගසයි.

❖ සතර බිජාක්ෂර වලට අමතරව අනෙකුත් අක්ෂරයන් (ගර්භාක්ෂර) වාදනයවන අයුරු දැනගත යුතු වේ.

- ගැට බෙරයේ වම් ඇස මුල් කරගෙන වාදනය වන අක්ෂර

ගත් ත ග තා
- ගැට බෙරයේ දකුණු ඇසින් උපදවා ගත හැකි අක්ෂර

ඡිං දං තං නං

❖ සතර බිජාක්ෂර මුල් කරගත් සරඹ පද - උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදාය

තත්කඩ ජික්කඩ තොංකඩ නංකඩ

- උඩරට බෙර සරඹ - තකට
- තකට කුදට
- තකට තකට කුද

❖ බෙර වැයීමේදී සතර බිජාක්ෂර (ස්වර අක්ෂර) 4කි.ඔවුනට උපකාරී වෙන උපකාරක අක්ෂර හෙවත් ගර්භාෂර 16කි.

- බෙර වාදන පද - දොං /ජිංත/ ගත /දොංත

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ හිස් තැන් පුරවන්න

01. ගැට බෙරයේ උපදින මූලික බිජාක්ෂර වනුයේ යි
02. මූලික බිජාක්ෂර වාදනයේදී බෙරයේ වම් ඇසේ ගැටිය අසලට ඇගිලි අගින් ගැසීමෙන් ශබ්දය නිකුත් වේ.
03. බෙරයේ ඇස මැදට හඩ විහිදෙන ලෙස පුපුරා ගැසීමෙන් ශබ්දය නිකුත් වේ
04. බෙරයේ ඉහලට අත පුපුරා ගැසීමෙන් ජින් යන ශබ්දයනිකුත් වේ.
05. බෙරයේ දකුණු ඇසේ ගැටිය අසලට සුලැගිලි ප්‍රදේශයෙන් ගැසීමෙන්.....ශබ්දය නිපදවයි .

➤ පිළිතුරු ලියන්න .

- 01.තාල නිපදවීමේ භාණ්ඩයක් ලෙස හඳුන්වන්නේ කුමක්ද ?
- 02.බෙර වාදනයේදී ස්වර අක්ෂර කීයද ?
- 03.ස්වර අක්ෂර හඳුන්වන තවත් නමක් සඳහන් කරන්න ?
- 04.උපකාරක අක්ෂර හඳුන්වන වෙනත් නමක් ලියන්න ?
06. සුළු හා මැදුම් තනි තිතට බෙර පද ලියන්න .

නිපුණතාව : 5.0 ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන සාම්ප්‍රදායන් හා සබැඳි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික පසුබිම අධ්‍යයනය කරමින් ජාතික උරුම රැක ගැනීම සඳහා ක්‍රියා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 5.1 ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන කලාව හා සබැඳි ඓතිහාසික පසුබිම විග්‍රහ කරයි.

ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන කලාව හා සම්බන්ධ මූලාශ්‍රය හඳුනා ගනිමු.

(සංදේශ කාව්‍ය , සෙල්ලිපි)

- නර්තන කලාවේ තොරතුරු ලබා ගත හැකි යුග
 - ප්‍රාග් බෞද්ධ යුගය
 - ගම්පොළ යුගය
 - අනුරාධපුර යුගය
 - කෝට්ටේ යුගය
 - පොළොන්නරු යුගය
 - මහනුවර යුගය
 - දඹදෙණි යුගය
 - කොළඹ යුගය
 - කුරුණෑගල යුගය
- අතීතයේ නර්තන කලාව පැවති බවට තොරතුරු ලැබෙන මූලාශ්‍ර
 - වංශකතා
 - විදේශික වාර්තා
 - පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක
 - සාහිත්‍ය කෘති
 - ශිලා ලේඛන
 - ජනප්‍රවාද හා ජනශ්‍රැති
- විදේශිකයන්ගේ වාර්තා
 - ඉබන් බතුතා
 - ස්පිල් බර්ජන්
 - රොබට් නොක්ස්
 - පාහියන් හික්ෂුව

ඉබන් බතුතාගේ වාර්තාව

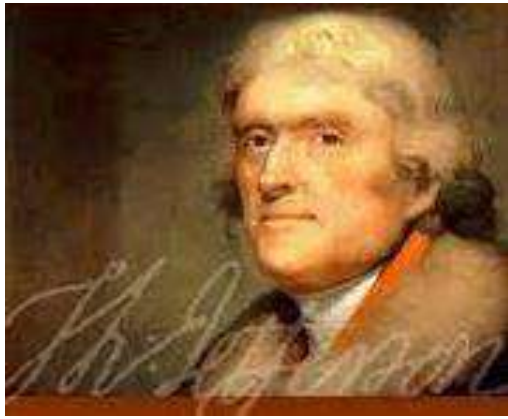

- 14 වන සියවසේ එනම් ගම්පොළ යුගයේදී ලංකාවට පැමිණි මොහු “දෙවුන්දර උපුල්වත් දේවාලයේ මිනිස් ප්‍රමාණ උස දෙවරුවක් අභියස 500 පමණ හින්දු බාලිකාවෝ ගී ගයා නැටු බව කියයි. ”
(විදේශිකයන් දුටු පුරාණ ලංකාව)
- භාරතීය අභාසය ලැබී ඇති බව

ස්පිල් බර්ජන් ගේ වාර්තාව

මහනුවර පෙරහැර පිළිබඳව ලියා ඇත. " මහනුවර පෙරහැරේ රුමක් තරුණයෝ ලස්සනට නටත් ඔහුන්ගේ උඩුකය නග්න වූ අතර යටිකයේ වැඩ දැමූ වස්ත්‍ර ඇත්තේය. "

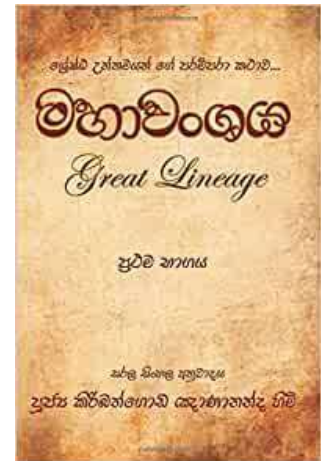
දේවල විහාර වල තේවා සඳහා නියම වූ කළ වලින් පැමිණ කළගෙඩි සෙල්ලමේ යෙදෙන නළඟනෝ වෙති. ඔවුන් හට නියම වූ විවිධ ක්‍රීඩා කරමින් තුන්දෙනා බැගින් අත් ගෙන රඟන ස්ත්‍රීහූ වෙති.

වංශකතා සහ මූලාශ්‍ර

මහා වංශය- උප වංශය- චූල වංශය- දීප වංශය

මහා වංශය

- විජය හා කුවේණි එක් වූ දින රාත්‍රියේ සිරසවස්තු පුරයේ පැවති විවාහ මංගල උත්සවයක ,නැටුම්,තුර්‍යවාදන හා ගීත ගායනා පැවති බව.
- දුටුගැමුණු රජු නළඟනන් පිරිවරා ගෙන කණ්ඩුල ඇතු පිට නැගී රුවන්වැලි සෑයේ ධාතු නිධන් කිරීමේ උත්සවයට පංචතුර්‍ය වාදන සහිතව ගිය බව.
- මහා දැලියාමාන රජු ගිරිබණ්ඩ පූජාවක් කළ බව .නැටුම් ගැයුම් වැයුම් පැවැත්වූ බව.
- මහා පරාක්‍රමබාහු රජු රාජ අනුග්‍රහය ලබා දුන් බවත් නැටුම් ගැයුම් .වැයුම් සඳහා සරස්වතී මණ්ඩප ඉදිකළ බව

චූල වංශය

- පරාක්‍රමබාහු රජු නාට්‍ය ශාලා පහක් ඉදිකළ බව.
- පරාක්‍රමබාහු රජු දන්ත ධාතූන් වහන්සේලා තැන්පත් කිරීම සඳහා විශේෂ මණ්ඩපයක් තනා බටනලා, වීණා සහ බෙරවාදකයන් යොදවා සිටි බව.
- චූල වංශයේ සඳහන් වන ආකාරයට රන් ආලේප කරන ලද කුළුණු වලින් හා චීන පට සළු වලින් අලංකාර කරන ලද සරස්වතී මණ්ඩපය නැටුම් ,ගැයුම් සඳහා ඉදිකර ඇත එහි රජුගේ හමුදාවේ සෙබළුන්ගේ ආස්වාදය උදෙසා නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් කරවූ බව සඳහන්වේ .

ඉතිහාස ගත තොරතුරු අනුව බලන කළ බොහෝ රාජ්‍ය පාලකයෝ නැටුම්, වැයුම් , ගැයුම් සඳහා අනුග්‍රහය දක්වා ඇති බවත් රාජකීය උත්සව සඳහා නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් යොදාගෙන ඇති බවත් පැහැදිලි වේ. එමෙන්ම බෞද්ධාගමික උත්සව සඳහා නැටුම් ගැයුම් වැයුම් යොදා ගෙන ඇති අතර බෞද්ධාගම නිසා නැටුම්, ගැයුම් වැයුම් පෝෂණය වී ඇති බවද පෙනේ.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න

01 මහනුවර පෙරහැරේ රූමත් තරුණියෝ ලස්සනට නටත් ඔවුන්ගේ උඩුකය නග්න වූ අතර යටිකයේ වැඩ ඇමු වස්ත්‍ර”..... යනුවෙන් වාර්තා කරන ලද සංදේශ සංචාරකයා

1 රොබට් නොක්ස් 2 ස්පීල් බර්ජන් 3 පාහියන් 4 ඉබන් බතුතා

02. මහනුවර යුගයේ නර්තන කලාව පිළිබඳ කරුණු සඳහන් දෙවන රාජසිංහ රජ දවස ලංකාවට පැමිණි රොබට් නොක්ස් විසින් රචිත කෘතිය වනුයේ

1 එදාහෙළදිවයින 2. විදේශීන් දුටු පුරානය 3 දේශීය නර්තනය 4 සිංහල නර්තන කලා

03. ශ්‍රී ලංකාවේ නර්තනය ඉතිහාසය පිළිබඳ තොරතුරු හමුවන ඓතිහාසික ග්‍රන්ථ දෙකකි.

1 මහා වංශ, තෙර්ත මාලය 2 වුල වංශය, මහා වංශය
2 වන්නම් උපත, වුලවංශය 4 සිංහල නර්තන කලාව, දායා වංශය

04.මහා පරාක්‍රමබාහු රජු නැටුම් ගැයුම් වැයුම් සඳහා රන් ආලේපිත කණු හා චීන පට පිළියෙන් ඉදි කරන ලද්දේ,

1. සරස්වතී මණ්ඩපය 2. කවිකාර මඩුව 3 ඉලංගම් 4 නිශ්ශංකලතා මණ්ඩපය

➤ හිස්තැන් පුරවන්න

1. ගම්පොළ යුගයට අයත් දෙවින්දර උපුල්වත් දේවාලයේ හින්දු බාලිකාවන් 500ක් පමණ ගී ගයා නැටු බව වාර්තා වල සඳහන් වේ.

2. විමලධර්ම සූරිය රජ සමයේ ලංකාවට පැමිණි ලන්දේසි ජාතික මහනුවර පෙරහැරේ නර්තන පිළිබඳ වාර්තා කර ඇත.

3. එහි දේවාල වල තේවාච සඳහා නියම වූ කුල වලින් පැමිණ කළ ගෙඩි සෙල්ලමේ යෙදෙන නලගනෝ වෙන් යනුවෙන් වාර්තාවල සඳහන් වේ.

4. දුටු ගැමුණු රජු බඳින උත්සවයට නළගනන්
.පිරිවරාගිය බව සඳහන් වේ.

5. රජතුමා ඉදිරියේ දෙව් මිනිස් නැටුම් කරවූ බව සඳහන් වේ

6.පරාක්‍රමබාහු රජු නගර නිර්මාණයේ නාට්‍ය ශාලා .5 ඉදිකල බවසඳහන් වේ.

➤ පිළිතුරු ලියන්න

01 පණ්ඩුකාභය රජු නර්තන කලාවට විශාල මෙහෙයක් කළ රජ කෙනෙකි උදාහරණ සහිතව පහදන්න.

02 මහනුවර යුගයේ නර්තන කලාව පිළිබඳ නිගමනය කළ හැකි කරුණු, දෙකක් මගින් දේශායන වාර්තා ,
.පැහැදිලි කරන්න

03 ගම්පොළ යුගයේ දියුණු නර්තන කලාවක් තිබූ බව දේශායන වාර්තා මගින් සනාථ වේ උදාහරණ .
.සහිතව පහදන්න

04 9 ශ්‍රේණියේදී ඔබ උගත් අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු යුගවල නර්තන කලාව සඳහා රාජ්‍ය
අනුග්‍රහය ලැබී ඇති බව වංශ කතා ඇසුරින් උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

05 අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු යුග වල බෞද්ධ පුදපූජා සඳහා නර්තන කලාව උපයෝගී කොට
ගෙන ඇත. වංශකතා ඇසුරෙන් උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න .

නර්තනය		
10 ශ්‍රේණිය	1 වාරය	
ගුරුභවතාගේ නම : ඊ. පී. සවනි දිනේශිකා		අම්/ උක්සිරිපුර විද්‍යාලය

නිපුණතාව : 2.0 නර්තන හා සබැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 2.2.1 සම්ප්‍රදායික නර්තන ඇසුරෙන් අලංකාර පද (මාත්‍රා) නිර්මාණය කරයි.

අලංකාර පද නිර්මාණය

- ශරීරයේ විවිධ කොටස් (අංග, ප්‍රත්‍යාංග, උපාංග) රිද්මයකටත් තාලයකටත් වලනය කිරීම නර්තනය වේ.
- නර්තනය ශරීර සෞඛ්‍යය ඉතා යහපත් ලෙස පවත්වා ගැනීමටත් ශරීරයේ හැඩය පවත්වා ගැනීමටත් උපකාරී වෙයි.
- ඔබ මීට පෙර පා සරඹ, ගොඩ සරඹ, වන්නම්, ගැමි නැටුම් හා ගීත අනුව නර්තනයේ යෙදී ඇත.
- පා සරඹ ගොඩ සරඹ යනු සම්ප්‍රදායික නර්තනයේ මූලික පදනමයි.
- ඔබ උගත් පා සරඹ ගොඩ සරඹ සඳහා, කැරකීම්, වාඩිවීම්, උඩ පැනීම්, විවිධ දිශා වලට ගමන් කිරීම ආදිය එක්කර නර්තන නිර්මාණය කිරීමෙන් එම නර්තනයේ රසය වැඩි කරගත හැක .
- රසය වැඩි කරගත් නර්තන වල ඇතුළත් නර්තන පද අලංකාර මාත්‍රා ලෙස හැඳින්විය හැක.
- මෙසේ ශාස්ත්‍රීය නර්තන අලංකාර කිරීමට යොදා ගනු ලබන එක් මාධ්‍යයක් ලෙස අලංකාර මාත්‍රා හැඳින්විය හැක.
- වෙනත් නර්තන නිර්මාණ සඳහා ද අලංකාර මාත්‍රා භාවිත කල හැකිය.

අලංකාර මාත්‍රා නිර්මාණයේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- අලංකාර පද නිර්මාණය සඳහා තෝරා ගන්නා වලන හා එහි අංගභාර සාම්ප්‍රදායට අනුව තෝරා ගැනීම.
- උඩපැනීම්, කැරකීම්, වාඩි වීම්, දෙපසට ගමන් කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් උපයෝගී කර ගැනීම.
- මාත්‍රා 2 + 4 තාල රූපය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම.
- නිර්මාණය කර ගත් අලංකාර පද නිරන්තරයෙන් අභ්‍යාස කිරීම.
- බෙර වාදනයට අනුව නර්තනයේ යෙදීම.
- ප්‍රාසංගික බවින් යුක්ත මාත්‍රා නිර්මාණය කිරීම.

අවකාශ භාවිතය, උඩපැනීම් කැරකීම් වාඩි වීම් දෙපසට ගමන් කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් උපයෝගී කර ගනිමින් අලංකාර පද නිර්මාණය.

❖ අලංකාර මාත්‍රා නිර්මාණයේදී අවකාශය මනාව භාවිත කල යුතුයි.

අවකාශය යනු තමා වටා ඇති ඉඩකඩ ප්‍රමාණයයි. අවකාශ භාවිතය යනු නර්තනයකදී අපට ලබා ගත හැකි ඉඩ ප්‍රමාණය හඳුනාගැනීම හා එයින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීම වේ. අවකාශය ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකි.

පුද්ගල අවකාශය

නර්තනයකදී එක් පුද්ගලයකු විසින්
අත්පත් කරගන්නා ඉඩ ප්‍රමාණය

පොදු අවකාශය

නර්තනයකදී සමූහයක් විසින්
අත්පත් කර ගන්නා ඉඩ ප්‍රමාණයයි.

❖ නර්තන නිර්මාණයකදී වාඩිවීම්, උඩ පැනීම් භාවිත කරමින් අලංකාර පද නිර්මාණය.

නර්තනයකදී විවිධ තල භාවිතය මගින් අලංකාර පද නිර්මාණය කල හැක. අවකාශයේ ශරීරය රඳවා ගනු ලබන ස්ථාන තල නම් වේ. වලනයක් සිදු කරන්නේ කවර හෝ තලයක් මත හිඳය. නර්තනයේදී තල තුනක් ලෙස භාවිත කරයි.

මැද තලය

ඉහළ තලය

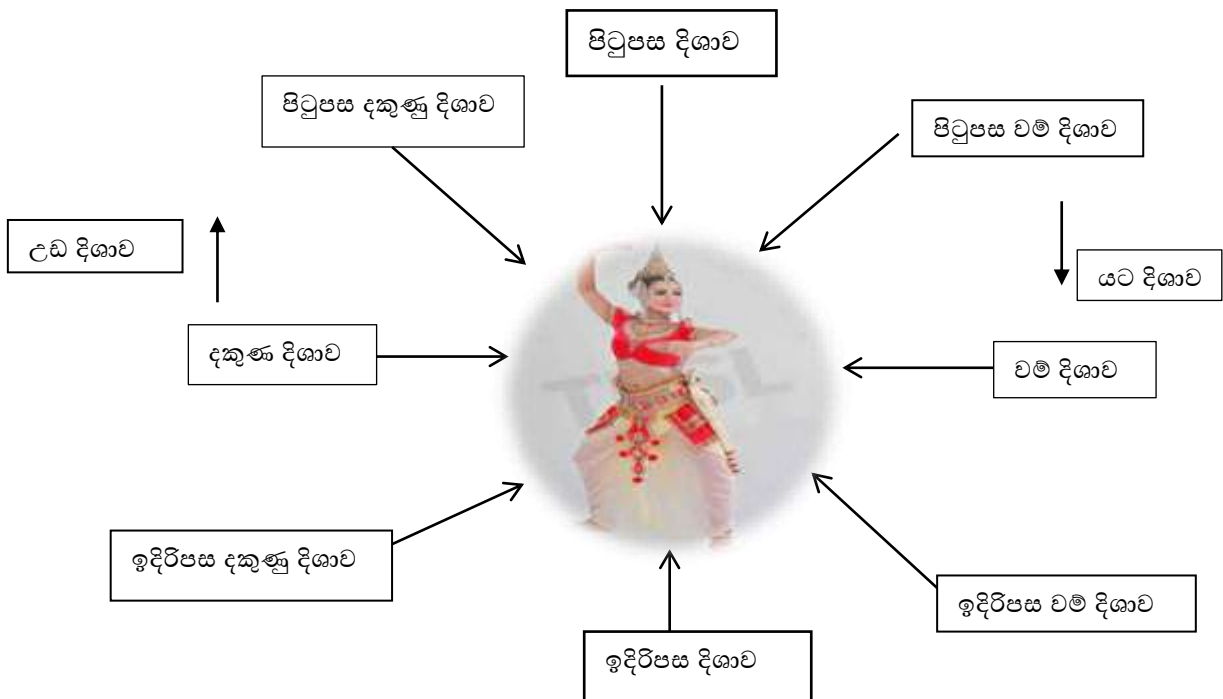

පහළ තලය

❖ නර්තන නිර්මාණයක දී විවිධ දිශා වලට ගමන් කරමින් අලංකාර පද නිර්මාණය.

නර්තනයකදී විවිධ දිශා භාවිතය මගින් අලංකාර පද නිර්මාණය කල හැක . වලනයක් තුළින් මතු වන්නේ කිසියම් ජ්‍යාමිතික හැඩයකි. වලන කිහිපයක් එක් වීම ජ්‍යාමිතික හැඩතල සමූහයකගේ සංයෝගයයි. මෙම හැඩතල ඒකාකාර රටාවක් ලෙස නොපවතී. මොහොතින් මොහොත වෙනස් වේ. සුන්දරත්වයක් ඇති වන්නේ මෙසේ වෙනස් වන හැඩයන් තුළිනි. සෑම දිශාවකටම නිශ්චිත දිශාවක් ඇත. නර්තනයේදී දිශා දහයක් භාවිත වේ.

❖ නර්තන නිර්මාණයකදී ඉදිරිපසට හා පසුපසට කැරකීම් භාවිත කරමින් අලංකාර පද නිර්මාණය

නර්තනයකදී පැනීම කැරකීම් භාවිතය මඟින් අලංකාර පද නිර්මාණය කළ හැක. ඉදිරියට කැරකීම පසුපසට කැරකීම අර්ධව කැරකීම යොදා ගනී. ඉදිරියට පැත්තට ඉහලට පැනීම යොදා ගනී.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා හරි නම්(✓) ලකුණු වැරදි නම් (x) ලකුණු යොදන්න.

01. සම්ප්‍රදායික නර්තනයට හානි වන අයුරින් අලංකාර පද නිර්මාණය කළ යුතුයි. ()
02. අලංකාර පද නිර්මාණය අභ්‍යාසයේ යෙදීමෙන් ප්‍රායෝගික කුසලතාව වර්ධනය නොවේ. ()
03. 12 / 1234 තාලයට අයත් බෙර පදයකි ජිං ගත ගො ගො. ()
04. නර්තන නිර්මාණයකදී විවිධ දිශා වලට ගමන් කරමින් අලංකාර පද නිර්මාණය කළ හැක. ()
05. නර්තනය ශරීර සෞඛ්‍යය ඉතා යහපත් ලෙස පවත්වා ගැනීමට උපකාරී නොවේ. ()

➤ හිස් තැනට ගැලපෙන පිළිතුර වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

(අවකාශය / පරිසරය / අංගහාර / මූලික / වාඩිවීම්, උඩ පැනීම)

01. පා සරඹ ගොඩ සරඹ යනු සම්ප්‍රදායික නර්තනයේ..... පදනමයි
02. නර්තන නිර්මාණයකදීභාවිත කරමින් අලංකාර පද නිර්මාණය කරයි.
03. අලංකාර මාත්‍රා නිර්මාණයේදී මනාව භාවිත කරයි.
04. වර්ණ නාද වලන හැඩතල නිසා..... අලංකාර වේ.
05. නිවැරදි..... පවත්වා ගනිමින් නර්තනය කළ යුතුයි.

➤ පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

- 01 නර්තනය යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- 02 නර්තනයේදී භාවිත අවකාශයේ ප්‍රධාන කොටස් දෙක ලියන්න.
- 03 නර්තනයකදී භාවිතයට ගන්නා තල තුන නම් කරන්න.
- 04 අලංකාර පද නිර්මාණය සඳහා භාවිත කළ විධික්‍රම 2 ලියන්න.
- 05 නිර්මාණය කර ගත් අලංකාර පද නිර්මාණයෙන් අභ්‍යාස කිරීමෙන් ලැබෙන වාසි 2ක් ලියන්න.

10 ශ්‍රේණිය ගුරු භවතාගේ නම : ඊ. පී. සවනි දිනේශිකා	නර්තනය II වාරය අම්/ උක්සිරිපුර විද්‍යාලය
--	--

නිපුණතාව : 2.0 නර්තන හා සබැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 2.3 නිවැරදි අංගභාර අනුගමනය කරමින් සාම්ප්‍රදායික නර්තන අංග ප්‍රදර්ශනය කරයි.

වන්නම්

වන්නම් යනුවෙන් හැඳින්වෙන ශාස්ත්‍රීය නර්තන වෙසෙස උඩරට පහතරට සබරගමු යන සම්ප්‍රදායන් තුනෙහිම දක්නට ඇත. වන්නම් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ යමක් පිළිබඳ වර්ණනා කිරීමකි. නැතහොත් විස්තර කිරීමකි. මුල් යුගයේ වන්නම් රචනා කරන ලද්දේ ගායනය සඳහාය. නර්තනය පසු කලෙක එකතු වී ඇත. ගායනයත් සමඟ නර්තනය යොදාගනු ලබන වන්නම් නර්තනය ශාස්ත්‍රීය සබ නැටුම් වෙසෙසක් බවට පරිවර්තනය විය.

උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායට අයත් සම්ප්‍රදායික වන්නම් සංඛ්‍යාව 18කි. මීට අමතරව අප්‍රකට වන්නම් ගණනාවන්ද ඇත. වන්නම් 18 රචනා කරන ලද්දේ බමුණු පඩිවරයකු වන ගණිතාලංකාර නම් තැනැත්තා විසිනි. උඩරට වන්නම් සතූන්, සිද්ධි හෝ යම් අවශ්‍යතාවක් , වස්තුවක් පිළිබඳ වර්ණනා කිරීමක් සිදු කරයි. වන්නම් 18 එකම අකෘතියකින් යුක්තය. එකී අකෘතිය නම් බෙර පදය , තානම් , කවිය , කස්තිරම , සිරුමාරුව අඩව්ව යන කොටස් 6න් සමන්විතයි. උඩරට වන්නම් විනෝදාස්වාදය අරමුණු කොට පවත්වයි. උඩරට වන්නම් මහනුවර යුගයේදී රාජකීයන්ගේ හා වෙනත් ප්‍රභූන්ගේ විනෝදාස්වාදය සඳහා කවිකාර මඩුවේ ගායනා කල බව පවසයි. දහඅට වන්නම් යන පාරිභාෂිත ව්‍යවහාරයෙන් හැඳින්වෙයි.

පහතරට වන්නම් සංඛ්‍යාව 32 කි. සින්දු වන්නම් ලෙස හඳුන්වයි. සින්දු වන්නම් වල මූලික අරමුණ ප්‍රජාර්ථයයි. වන්නම් ගායනයෙන් කියවෙන්නේ දේව වර්ණනාවකි. සින්දු වන්නමක අකෘතිය කොටස් 4කින් යුක්තය. බෙරපදය තානම් කවිය ඉරටටිය වේ.

සබරගමු වන්නම් 21 කි. සබරගමු වන්නමක අකෘතිය ප්‍රධාන කොටස් 5කින් යුක්තය . දවුල් පදය , තානම් , කවිය , කලාසම , අඩව්ව වේ. සබරගමු වන්නම් අතරින් ඇතැම් ඒවා වාද ගී ස්වරූපයෙන් රචනා වී ඇති බව පෙනේ. වාද ගී ගැයිමද විනෝදාස්වාද සඳහා කරන්නකි.

සිංහරාජ වන්නම

උඩරට වන්නම් 18 අයත් වන්නම් අතරින් සිංහරාජ වන්නමේ කස්තිරම දක්වා 9 ශ්‍රේණියෙහි නර්තනය කර ඇත. එයට අදාළ සිරුමාරුව හා අඩව්ව සමඟ වන්නම සම්පූර්ණයෙන් නර්තනය කරමු.

සිරුමාරුව - තකු තක ජිජි කුද ගජිත ගජිත කුද ගජි ගත කුද කුද තා (කඩ තක)
 කුද කුද තා (කඩ තක) කුද කුද තාකු ජිත්ත ගත දොමිකිට තරිකිට කුංදත් තා

අඩව්ව - තාම් දොමිති ගත දොමි කිට
 කඩතක තරිකිට කිතක දොමිති ගත කිත් තක් කුද කුද
 තාකු ජිත්ත ගත දොමිකිට තරිකිට කුංදත් තා

❖ 10 ශ්‍රේණියේ අයත් සැවුලා වන්නම් ගායනය හා නර්තනය කරමු.

සැවුලා වන්නම්

සම්ප්‍රදායික උඩරට වන්නම් දහ අටට අයත් වන්නම් අතර සැවුලා වන්නම් විශේෂිත වන්නේ එයට ප්‍රස්තුත වී ඇති තේමාව ස්කන්ධ පුරාණය නැමැති ඉන්දියානු ග්‍රන්ථයෙහි දැක්වෙන කතා පුවතක් ඇසුරු කොටගෙන ඇති බැවිනි. එසේම උපත් කතාවක් විස්තර කෙරෙන එකම වන්නමද සැවුලා වන්නමයි. මෙයින් කියවෙන්නේ සැවුලාගේ නැතහොත් සැවුල් ධජයේ උපත් කතාවයි. සුර අසුර යුද්ධයේදී කඳු කුමරුන් අසුර සෙන්පතියකු කඩුවෙන් ගසා දෙපළ කල බවත් ඉන් එක් පළවකින් සැවුලා උපත් බවත් වන්නම් ගායනයෙන් විස්තර කෙරේ. මෙම වන්නම තුළ අනෙක් වන්නම් 17හි අවසන් පදයෙහි සඳහන් වන්නම, වැණුම, වර්ණනාව වැනි හැඳින්වීමක් දැකීමට නොමති වීමත් විශේෂත්වයකි. මාත්‍රා 2+4 (සුළු මහ දෙතිත) තිතට අනුව යෙදෙන වන්නමකි.

සැවුලා වන්නම

තාලය	-	සුළු මහ දෙතිත (12 / 1234)
බෙරපදය	-	දොං දොං ජිං ජිං ගජිගත
තානම	තම් තම්දන තානම් දන තම්දන තානම්	
	තම් තම්දන තානත් තෙයි තම්ද නා තම්දෙ නා නා	

කවිය

සුරිඳුන් පෙර සිටන් බලයුත්	සවතිඳුන්
සහගොස් කළ යුදෙන් අසු රන්ජය	නොලදින්
බර අත් ගෙන කගින් ඇන කොන්තව්	වලින්
අසුරන් කළ යුදෙන් ජය ගෙන කඳ	කුමරුන්
ගසමින් කග පතින් දෙපළව	අසුර සෙන්
දැරුපා අතළුවෙන් පළ දෙක ගෙන	සැනකින්
එම වන්පළවකින් එ උපත්	සැනසකින්
සැවුලා නම එයින් ලොව පළ කළ	උපතින්

කස්තිරම - කුඳ ගජිගත /// කුඳ තා
 කුඳ ගජිගත /// කුඳ තා
 කුඳ ගජිගත කුඳ තා //
 කුඳ තා //
 කුඳ ගජිගත /// කුඳ තා

සිරුමාරුව -
 තකු තක තරිකිට කුංදත්
 ගත් ජිත් තක ජිත් කුංදත්
 තකු තක තරිකිට කුන්දත්
 දොං තා

අඩව්ව - ජෙන් තත් තත් /// ජෙන් තා - ජෙනු තත් තත් /// ජෙනු තා
 ජෙන් තත් තත් ජෙන් තා - ජෙනු තත් තත් ජෙනු තා
 ජෙන් තා - ජෙනු තා
 දොහොකඩ තා - දොහොකඩ ගත කුඳ දොහොකඩ තා

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ වගුව සම්පූර්ණ කරන්න

වන්නම	තීත	බෙර පදය
හනුමා වන්නම		
තුරභා වන්නම		
වෛරොඬි වන්නම		
සිංහරාජ වන්නම		
සැව්ලා වන්නම		

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න

01. උඩරට පහතරට සබරගමුව වන්නම් ගණන පිළිවෙලින් සඳහන් වන්නේ

- 1) 12, 21, 18 2) 18, 32, 21 3) 32, 18, 21 4) 18, 32, 18

02. උඩරට වන්නම් රචනා කළ යුගය වන්නේ,

- 1) දඹදෙණි යුගය 2) මහනුවර යුගය 3) යාපහුව යුගය 4) අනුරාධපු යුගය

03. වන්නම් නර්තනයේදී යොදා ගනු ලබන වලන වනුයේ,

- 1) ප්‍රකාශනාත්මක 2) තාලානුකූල වලන 3) රිද්මානුකූල වලන 4) අභිවලන

04. සැව්ලා වන්නමේ අඩව්ව ආරම්භ වන්නේ

- 1) රංතක ජිංතක 2) ජෙත් තත් තත් 3) තත්ත තරි තරි 4) තාම් දොමිති

05. උඩරට වන්නමක කොටස් ගණන

- 1) හතරකි. 2) හයකි. 3) පහකි. 4) තුනකි.

➤ හිස්තැන් පුරවන්න

01. පහතරට සිත්දු වන්නමක කොටස්..... යුක්ත වේ.

02. මුල් කාලයේදී වන්නම්සඳහා රචනා වී ඇත.

03. සබරගමුව වන්නම හුදෙක්ම අරමුණු කර ගෙන නිර්මාණය වී ඇත.

04. පහතරට වන්නම් නමින් ද හඳුන්වයි.

05. පහතරට වන්නම් නටා අවසන් කරනුයේනැටීමෙනි.

➤ වන්නමට අදාළ කස්තීරම/ අඩව්ව යා කරන්න

ජෙං තත් තත්

හනුමා

රංතක ජිංතක තරිකිට කදත්

තුරභා

කුද ගජිත කුද ගජිත

වෛරොඬි

ගත්ත තෙහිඟු

සිංහ රාජ

තාම් දොමිති ගත

සැව්ලා

නර්තනය

10 ශ්‍රේණිය

II වාරය

ගුරුභවතාගේ නම : W.G. චිත්තා පෙරේරා

අම් / සද්ධතිස්ස මහා විද්‍යාලය

නිපුණතාව 2.0 : නර්තනය හා බැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රවර්ධනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 2.4 : ප්‍රස්තාරයේ විධි ක්‍රම අනුගමනය කරයි.

සැවිලා වන්නම ප්‍රස්තාර

	^		/				^		/			
	1	2	1	2	3	4	1	2	1	2	3	4
බෙර පදය	දොං	-	දොං	-	පිං	-	පිං	-	ග	ජ්	ග	න
තානම්	නම්	-	නම්	-	ද	න	තා	-	නම්	-	-	-
	ද	න	නම්	-	ද	න	තා	-	නම්	-	-	-
	නම්	-	නම්	-	ද	න	තා	-	තත්	-	තෙ	යි
	නම්	-	ද	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	+	+	තා	-	නම්	-	ද	-	තා	-	-	-
	තා	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
කවිය	සු	රි	දුන්	-	පෙ	ර	සි	-	ටන්	-	-	-
	බ	ල	යුන්	-	සැ	ව	ති	-	දුන්	-	-	-
	ස	හ	ගොස්-	-	ක	ල	යු	-	දෙන්	-	-	-
	අ	-	සු	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	+	+	රන්	-	ජ්	-	ය	-	නො	-	ල	-
	දිත්	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
කස්තිරම	කු	ද	ග	ජ්	ග	න	කු	ද	ග	ජ්	ග	න
	කු	ද	ග	ජ්	ග	න	කු	ද	තා	-	-	-//
	කු	ද	ග	ජ්	ග	න	කු	ද	තා	-	-	-//
	කු	ද	තා	-	-	-	කු	ද	තා	-	-	-
	කු	ද	ග	ජ්	ග	න	කු	ද	ග	ජ්	ග	න
	කු	ද	ග	ජ්	ග	න	කු	ද	තා	-	-	-
සිරු	ත	කු	ත	ක	ත	රි	කි	ට	කුන්	-	දත්	-
	ග	ජ්	ජිත්	-	ත	ක	ජිත්	-	කුන්	-	දත්	-
	ත	කු	ත	ක	ත	රි	කි	ට	කුන්	-	දත්	-
	දොං	-	තා	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අඩව්ව	පේං	-	තත්	-	තත්	-	පේං	-	තත්	-	තත්	-
	පේං	-	තත්	-	තත්	-	පේං	-	තා	-	-	-
	පේ	නු	තත්	-	තත්	-	පේ	නු	තත්	-	තත්	-
	පේ	නු	තත්	-	තත්	-	පේ	නු	තා	-	-	-
	පේං	-	තත්	-	තත්	-	පේං	-	තා	-	-	-
	පේ	නු	තත්	-	තත්	-	පේ	නු	තා	-	-	-
	පේං	-	තා	-	-	-	පේ	නු	තා	-	-	-
	දොහො	කඩ	තා	-	-	-	දොහො	කඩ	ග	ත	කු	ද
	දොහො	කඩ	තා	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

සිංහරාජ වන්තමේ සිරුමාරුව හා අඩවිව

සිරුමාරුව	න කු න ක ග ජ ග න	ජ ජ කු ද දොද් - දොම් -	ග ජ න ග නා	ජ න කු ද
අඩවිව	නාම් - ම - දොම් නි න ක දොම් නා - කු ජිත් - නා	මි නි ග න මි නි ග න න ග න	දො මි කි ට නිත් - නක් - දො මි කි ට	කඩ නක නරි කිට කු ද කු ද නරි කිට කුං දත්

වෘමර කවි ප්‍රස්තාර මාත්‍රා 4 තාලය

/	1	2	3	4	/	1	2	3	4	/	1	2	3	4	/	1	2	3	4
+	සොබ	මින්	-		දෙ	රි	ව	රු		ස	දෙ	නෙක්	-		එ	න	න	ට	
+	බසි	මින්	-		වා	-	ම	ර		ගත්	-	නේ	-		සු	ර	න	ට	
+	ගනි	මින්	-		වා	-	ම	ර		සැ	සු	වේ	-		මු	නි	ද	ට	
+	අපි	දත්	-		දක්	ව	මු	-		-	-	-	-		ස	බ	ය	ට	

රබන් කවි මාත්‍රා 3 තාලය

/	1	2	3	/	1	2	3	/	1	2	3	/	1	2	3
+	අනු	ක		ට	ගෙ	න		ර	බන්	-		පො	ති	ය	
+	වය	ති		දී	සි	රු		වින්	-	-		-	-	-	
+	ගනු	පි		ට	බ	ද		සො	ල	වා		-	සි	ලි	
+	සිලි	න		ද	ක	ර		මින්	-	-		-	-	-	
+	සිත	ක		ට	වත්	-		නො	ගෙ	න		ර	ග	ති	
+	විදු	ලි		ය	වි	ල		සින්	-	-		-	-	-	
+	අඟ	ස		ට	ද	ම		මින්	-	අල්		-	ලා	-	
+	ර	බා		න	රු	-		තින්	-	-		-	-	-	

/	1	2	3	4	/	1	2	3	4	/	1	2	3	4	/	1	2	3	4
+	ප්‍රීති	ධ	ඥා		-	න	-	විදු		රු	-	-	ප්‍රති		අ	පෙ	ම	හ	
+	ගෙය	න	ම		නම්	-	මු	නි		දු	-	-	එ		බු	දු	වු	-	
+	ගෙය	න	ම		නම්	-	මු	නි		දු	-	-	-		-	-	-	-	
+	දෙ	සු	ද		හම්	-	ඇ	සු		ම	ට	ජ	-		නි	ම	ලා	-	
+	වි	සු	හ		ව	ය	ය	කු		ගෙන්	-	න	කු		ද	න	ලා	-	
+	න	සා	ලත්		-	ට	කිට්	-		දී	වි	අ	ස		ලා	-	බ	ණ	
+	දෙ	සු	වි		දු	ර	පණි	-		ති	න	ම	යි		ගෙය	-	න	ම	

දොං ජිංත ගත දොංත වට්ටම 2+3 තාලය

	^		/			^		/		
	1	2	1	2	3	1	2	1	2	3
වට්ටම පිරීම	තෙහිං ගත් තෙහිං දොං	- - - -	තෙහිං ජිත් තෙහිං තා	- - - -	ත ග ත ත	ග ජි ග ජි	ජි - ජි -	ජි ජි ජි ජි	කු කු කු කු	ද ද ද ද
වට්ටම 1 මාත්‍රය	දොං	-	ජිං	-	ත	ග	ත	දොං	-	ත
කස්තිරම	කු	ද	ග	ජි	ත	කු	ද	තා	-	-
අඩව්ව	තත් තත් ත කි ජි	- කඩ ක රි ක	ත තත් රොං ත රොං	ක කඩ - ක -	ට කුද ග ට	ත ත ජිං කුං	ක ක - -	රොං රොං ජි දත්	- - කු -	- - ද -
වට්ටම 2 මාත්‍රය	දොං	-	ජිං	-	ත	ග	ත	දොං	-	ත
කස්තිරම	කු කු	ද ද	ග ග	ජි ජි	ත ත	කු කු	ද ද	ග තා	ජි	ත
අඩව්ව	තාම් දොහොකඩ ජිත් තහර්	- තහකඩ - ජිත්	ජිං දොම් තෙහිං තහර්	තත් කිට් - දොං	තත් කුද - -	ජිං ග තහර්	තත් ත ජිත්	ජිං කු කහර්	තත් කු ජිත්	තත් ද කුද

කාර්ය පත්‍රිකා

➤ හිස්තැන් පුරවන්න .

01. මාත්‍රා 2+ 4 තාලයට අයත් බෙර පදයකි
02. දොං ජිංත ගත දොංත වට්ටම මාත්‍රා.....තාල රූපයට අයත් වේ .
03. “ජෙත් තත් තත්” අඩව්වවන්නමට අයත් වේ
04. “සොබමන් දෙව්වරු සදෙනෙක් එතැනට” යනු..... .කවි වලට අයත් කවියකි .
05. “තාම් දොම්නි ගත දොම්නිට” අඩව්ව මාත්‍රා..... .තාලයට නැටිය හැකිය ..

➤ මෙම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. සිංහරාජ වන්නමේ අඩව්ව ප්‍රස්තාර කරන්න.
2. සුළු මැදුම් දෙතිතට බෙර පදයක් ප්‍රස්තාර කරන්න.
3. සැවුලා වන්නමේ තානම ප්‍රස්තාර කරන්න.
4. සුළු මහ දෙතිතට අයත් අඩව්වක් ප්‍රස්තාර කරන්න.
5. මාත්‍රා 4 තාලයට වාමර කවියක් ප්‍රස්තාර කරන්න
6. මාත්‍රා 3 තාලයට රබන් කවියක් ප්‍රස්තාර කරන්න
7. මාත්‍රා 2+4 තාලයට කස්තිරමක් ප්‍රස්තාර කරන්න
8. .දොං ජිංත ගත දොංත අඩව්ව ප්‍රස්තාර කරන්න

නිපුණතාව 1.0 : පරිසර නිරීක්ෂණයෙන් ලබන අත්දැකීම් ඇසුරු කරගනිමින් නර්තන නිර්මාණ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.1.1 : ජීවන වෘත්තියක් නර්තන නිර්මාණයෙන් ඔපවත් කරමු.

ජීවන වෘත්තීන්, නර්තන නිර්මාණයෙන් කරමු

නිර්මාණාත්මක චින්තනය මෙහෙයවා කෙනෙකු විසින් කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් විවිධ නිර්මාණයන් බිහිවිය හැකිය. එය සම්ප්‍රදායෙන් බැහැරව ද , සම්ප්‍රදායෙන් රකිමින් ද සිදුවේ. කෙසේ වුවද අප රටෙහි විවිධ ජීවන වෘත්තීන් පවතී . එසේ පවතින ජීවන වෘත්තීන් තේමා කරගත් නර්තන නිර්මාණයේදී ඒ ඒ වෘත්තීන්හි සුවිශේෂතා විමසා බලමු.

එසේ තෝරාගත් වෘත්තීන් කිහිපයක් ලෙස ධීවර, මැටි, පතල්, තේ , කොහු, සහ කෘෂි කර්මාන්තයන් හැඳින්විය හැකිය. මෙම වෘත්තීන් පිළිබඳ නර්තන නිර්මාණ කිරීමට පෙර ඒවායේ සුවිශේෂ ලක්ෂණ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගනිමු.

ධීවර කර්මාන්තය

මුහුදු බඩ තීරයේ ජීවත් වන සමාජය බොහෝ දුරට තම ජීවන වෘත්තිය කොට ගෙන ඇත්තේ ධීවර කර්මාන්තයයි. ධීවර වෘත්තියකින් ගේ දෛනික ක්‍රියාවලියන් හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීම තුළින් , සාමූහිකත්ය සහ සහජීවනය, ඒ ඒ කාර්යන්හි වලන ස්වභාවය අපට හඳුනාගත හැකිය.

- දියඔට ඔරුව රැගෙන යාම.
- දැල් එළීම
- දැල් ඇදීම
- මාළු රැස් කිරීම
- මාළු වර්ග කිරීම
- අලෙවිය හා සතුටු වීම

මැටි කර්මාන්තය

කුඹල් කර්මාන්තය යන නමින් ද හඳුන්වනු ලබන මෙම වෘත්තියෙහි නියැලෙන්නන් ද ලංකාවේ සෑම ප්‍රදේශයකම දැකිය හැකියි. ඔවුන්ගේ කර්මාන්තය කිරීමේ දී දැකිය හැකි සුවිශේෂී ලක්ෂණය නම්

- මැටි කැපීම , මැටි පැහීම
- සක පෝරුවේ වළන් සැදීම
- වළන් තැළීම
- පෝරණුවට වළන් දැමීම
- විවිධ භාණ්ඩ සැදීම, සතුටුවීම

පතල් කර්මාන්තය

පතල් කර්මාන්තය ද අප රටෙහි විවිධ පළාත් වල දැකීමට පිළිවන. මැණික් කර්මාන්තයෙහි, මිනිරන් කර්මාන්තයෙහි නියැලෙන වෘත්තීයයන් තුලින් කෙරෙන වර්ග රටාවන් මෙසේ දැක්වීමට පිළිවන.

- පතලට යාම
- පතල් කැනීම
- ඉල්ලම් ගැරීම
- මැණික් වෙන් කිරීම
- විවිධ ආභරණ නිෂ්පාදනය
- අලෙවිය හා සතුටුවීම

තේ කර්මාන්තය

මධ්‍යම කඳුකරය කේන්ද්‍ර කරගනිමින් ප්‍රචලිත ජීවන වෘත්තියකි තේ වගාව. වතුකරයේ වෙසෙන බොහෝ ද්‍රවිඩ ජනයාගේ ජීවන වෘත්තියක් ලෙස තේ වගාව හා සබැඳි ක්‍රියාකාරකම් පාදක කොටගෙන සුවිශේෂ ලක්ෂණ මෙසේ දැක්විය හැකියි.

- පැළ සිටුවීම
- ගස් කප්පාදු කිරීම
- දළ තෙළීම
- දළ වේලීම
- කුඩු කර ගැනීම
- අලෙවිය හා සතුටුවීම

කොහු කර්මාන්තය

පොල් කර්මාන්තය මුල් කොට ගෙන කෙරෙන අතුරු කර්මාන්තයකි කොහු කර්මාන්තය. මිනිස් අවශ්‍යතාවන් සඳහා අවශ්‍ය භාණ්ඩයන් බොහොමයක් කොහු කර්මාන්තය තුළින් නිෂ්පාදනය කෙරේ. එම කර්මාන්තය තුළින් දැකිය හැකි සුවිශේෂ ලක්ෂණයක් බලමු.

- පොල් ලෙලි එකතු කොට දියට දැමීම.
- පොල් ලෙලි තැලීම.
- පොල් ලෙල්ලෙන් කොහු වෙන් කිරීම.
- ලණු ඇඹරීම , වර්ණ ගැන්වීම.
- විවිධ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය.
- අලෙවිය හා සතුටුවීම.

කෘෂි කර්මාන්තය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ජීවන වෘත්තිය ලෙස හැඳින්විය හැකි කෘෂි කර්මාන්තය බොහෝ ප්‍රදේශ වල දැකිය හැකි කර්මාන්තයකි. විශේෂයෙන්ම නැගෙනහිර පළාතේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ අපට ආවේනික කර්මාන්තයක් ලෙස බොහෝ දෙනෙකුගේ ජීවන වෘත්තිය ලෙස කෙරෙන මෙම කෘෂි කර්මාන්තය තුළින් දැකිය හැකි සුවිශේෂ ලක්ෂණයන් මොනවාදැයි විමසා බලමු.

- බිම සකස් කිරීම
- පැළ සිටුවීම
- පැළ නඩත්තුව
- අස්වනු නෙළීම
- අස්වනු ගබඩා කිරීම
- අලෙවිය හා සතුටුවීම

ඉහත දක්වා ඇති ජීවන වෘත්තීන් සඳහා තර්තන නිර්මාණ කිරීමේ දී වලන වල ඖෂිතා භාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුවේ. මෙහිදී නිදහස් අංග වලන භාවිත කිරීමට හැකි වන අතර, සාම්ප්‍රදායික අංග වලන වුව ද යොදා ගත හැකිය.

සෑම නිර්මාණයක්ම ඔපවත් වීමට රංග රටා නිර්මාණය හා අවකාශ භාවයනය වැදගත් වනවා මෙන්ම තේමාවේ ක්‍රමිකව ගලා යාමට එය බලපායි.

❖ ජීවන වෘත්තීන් හා බැඳි තර්තන නිර්මාණය කිරීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- අදාල තේමාවට අනුව ක්‍රියාකාරකම් ගොඩ නගා ගැනීම.
- එම සිද්ධියට අදාළ වර්තන හා සිදුවීම් හඳුනා ගැනීම.
- සිද්ධියට අදාළ වලන නිරූපණය කිරීමට අවශ්‍ය තාල , රිද්ම අනුව වාදන නිර්මාණ කර ගැනීම.
- ආරම්භය , මැද හා අවසානයේ වන සිදුවීම් වල ස්වභාවය ඉස්මතු කිරීම සඳහා සුදුසු තර්තන වලන හා ඉරියව් නිසි පරිදි භාවිතයට ගැනීම.
- අවකාශ භාවිතය , රංග රටා , අභිනය , නියමිත අංගභාර පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් නිර්මාණ කෘතියේ කලාත්මක භාවය වැඩි දියුණු කර ගැනීම.
- වලන නිර්මාණයේ දී එකිනෙකා අතර පවතින සබඳතා මෙන්ම ගායනය හා වාදනය අතර පවතින සබඳතා ද නිසි පරිදි පවත්වා ගැනීම.
- අභ්‍යාස කිරීමෙන් සාර්ථක නිර්මාණයක් ඉදිරිපත් කිරීම

කාර්ය පත්‍රිකාව

01. පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ඒ ඒ කර්මාන්ත ඇසුරින් තර්තන නිර්මාණය කළ හැකි සුවිශේෂ අවස්ථා දක්වන්න.

තර්තනය	සුවිශේෂී අවස්ථා
ධීවර	
මැටි	
පතල්	
තේ	
කොහු	
කෘෂි	

02. ඉහත තර්තන නිර්මාණ කිරීමේදී අවකාශය තුළ යොදා ගත හැකි රංග රටා හා හැඩතල 06 ක් අඳින්න.

03. ඔබ කැමති ජීවන වෘත්තියක් පදනම් කොට ගෙන පද පේළි 04 කින් යුතු කවියක් නිර්මාණය කරන්න.

04. ජීවන වෘත්තීන් හා බැඳි තර්තනයන් නිර්මාණය කිරීමේදී යොදා ගත හැකි අවකාශය නම් කරන්න.

05. මෙම තර්තන නිර්මාණ කිරීමේ දී යොදා ගත හැකි රංග භාණ්ඩ නම් කරන්න.

තර්තනය	ධීවර	මැටි	පතල්	තේ	කොහු	කෘෂි
යොදා ගත හැකි රංග භාණ්ඩ						

නර්තනය		
10 ශ්‍රේණිය.	11 වාරය	
ගුරුභවතාගේ නම : පී. ටෙක්ලා කුමාරි ගුණවර්ධන		අම්/ වාචින විද්‍යාලය

නිපුණතාව : 5.0 ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන සම්ප්‍රදාය හා සබැඳි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික පසුබිම අධ්‍යයනය කරමින් ජාතික උරුම රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 5.3 ශ්‍රී ලාංකේය ගැමි නාටක හා සබැඳි පසුබිම අධ්‍යයනය කර සුවිශේෂ ලක්ෂණ ඉදිරිපත් කරයි

සොකරි ගැමි නාටකය හැදින්වීම

වර්තමානයේ ව්‍යවහාරව පවතින ගැමි නාටක අතරින් දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇති පැරණිතම ජන නාටකය ලෙසින් සැලකෙන්නේ සොකරි ගැමි නාටකයයි. උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදාය ගුරු කොට ගනිමින් අනුරූපන මාධ්‍ය යෙන් කතාව ගෙනහැරපාන සොකරි, ගැමියා අතරින් බිහි වූ ස්වාධීන, දේශීය කලාංගයක් මෙන්ම යාතු කර්මයක් ලෙසින් ද පෙන්වා දිය හැක.

ප්‍රචලිත ප්‍රදේශ

උඩරට, වන්නි, බදුල්ල හා සතර කෝරළයේ ඇතැම් ප්‍රදේශ වල හගුරන්කෙත, මාතලේ, කොටුවේගොඩ, කොනකළගල, පාතහේවාහැට, උඩහේවාහැට, ලග්ගල, තලාතුඹය, බටුවත්ත, කළුන්දුව

පැවැත්වීමේ අරමුණු

- අතීත අරමුණු - පූජාර්ථය, සශ්‍රීකත්වය, සෞභාග්‍ය, සෙත් ශාන්තිය, රෝග නිවාරණය
- වර්තමාන අරමුණු - විනෝදාස්වාදය, අධ්‍යයනය, සංරක්ෂණය හා පර්යේෂණය

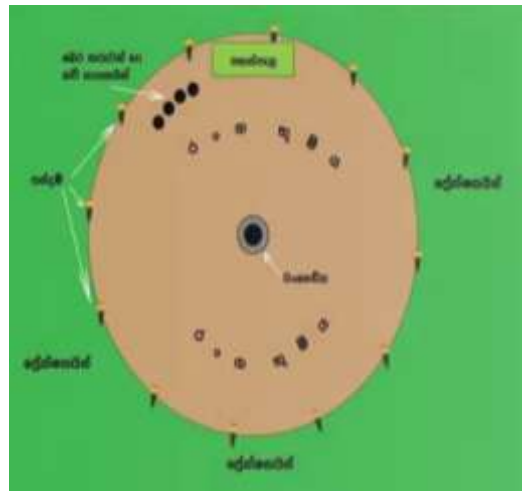
කතා පුවත

ඉන්දියාවේ කසි රට සිට ගුරුභාමිත් (ආඩි ගුරු) ඔහුගේ රුමත් බිරිද සොකරිත් මෙහෙකරුවා වන පරයාත් දාසිය වන කාලිත් නැව් නැග ලක්දිවට පැමිණෙන්නේ දරුවන් නැති සොවින් කතරගම දෙවියන්ට භාරයක් වීම සඳහායි. සිංහල භාෂාව නොදත් නිසා බොහෝ අකරතැබ්බයන්ට මුහුණ දෙන මොවුන් අවසානයේදී තඹරාවිට නම් ගමේ පැළක් සාදා ගනී. දිනක් දිය ගෙන ඒම සඳහා යන

ගුරුහාමිගේ කකුල තඹරාවිට වෙද රාළගේ බල්ලා සපා කයි. මෙයින් දැඩි වේදනාවට පත් වන ගුරුහාමි පැළට විත් සිහිමුර්ජා වී ඇද වැටෙයි. මෙම අවස්ථාවේදී ගුරුහාමි මිය ගියා යැයි සිතන පරයා සොකරිය අනාවාරයේ පොළඹා ගන්නට තැත් දරයි. මෙයින් කෝප වන සොකරිය පරයාට බැන වැදි වෙද රාළ කැඳවාගෙන ඒමට යවයි. ප්‍රතිකාර කිරීමට වෙද රාළ පැමිණෙන්නේ සොකරිය පිළිබඳ අනුරාගයෙනි. මැදියම් රැය වන තෙක් ගුරුහාමිට ප්‍රතිකාර කරන වෙද රාළ මැදියම් රැයේදී සොකරිය සමග පළා යයි. ප්‍රකෘති තත්වයට පත් වන ගුරුහාමි සොකරිය නැති බව දැන ඇය සොයා දෙන ලෙස කතරගම දෙවියන්ට භාර වීමෙන් පසු ගුරුහාමි සොකරිය සොයා කැඳවාගෙන එයි. එවිට සොකරියට දරුවෙකු ලැබී සිටින අතර අවසානයේදී සොකරින් ගුරුහාමින් සාමදානයෙන් ජීවත්වෙයි

සොකරි රග මඩල හා සැරසිලි

සොකරි රග මඩල ලෙස අතීතයේ යොදාගෙන තිබුණේ ගොවීන් තම අස්වැන්න නෙලා ගෙට ගත් පසු වැඩ නිම වූ කමතයි. කමත එදා ගැමියා සැලකුවේ ශුද්ධ භූමියක් ලෙසය. වටකුරු ස්රැපයක් ගන්නා මෙම කමත වටා ගොප් රැහැන් ඇද වටකොට ගන්නා අතර ප්‍රේක්ෂකයින් වටේ ඉදි නාට්‍ය නරඹති. කමත මැද වංගෙඩියක් තබනු ලබන අතර එයින් සශ්‍රීකත්වය සංකේතවත් කරන බව මතයයි. සොකරි රග මඩලේ එක් ස්ථානයක පූජා කර්මයන්හි යෙදීම සඳහා මල් පැළක් ද ඉදි කෙරේ.

සොකරි නාට්‍යයේ ගායනය

සොකරි නාට්‍ය තුළ ගායනයට හිමි වන්නේ සුවිශේෂ ස්ථානයකි. මන්ද යත් සොකරි නාට්‍ය තුළ ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා සියළුම චරිත, සිද්ධි, අවස්ථා විස්තර කරන්නේ කවියෙන් වීමය. පොතේ ගුරුන්නාන්සේ හා අත්වැල් ගායක කණ්ඩායම ගායනා ඉදිරිපත් කරන අතර මාත්‍රා තුනට ගායනා කෙරෙන සරළ නාද මාලා සහිත ගායනා මෙහිදී දක්නට ලැබේ.

❖ අවස්ථා නිරූපනය සඳහා ගායනා යොදාගෙන තිබීම.

(ගුරුහාමි ඇතුළු පිරිස නැව් නැග ලක්දිවට ගොඩ බසින අවස්ථාව)

මහ මුහුදට නැව ඇවිත්	බසින්නේ
මහ මුහුදේ නැව ගමනි	බොලන්නේ
ගොළු මුහුදට නැව ඇවිත්	බසින්නේ
ගොළු මුහුදේ නැව ගමනි	බොලන්නේ

❖ වර්තනීරූපනය සදහා ගායනා යොදාගෙන තිබීම.

(සොකරි)

ආල වඩන පියයුරු දෙක ළම	දිලිසෙන්තේ
කෝළ නැතුව සබයට එළි බැසලා	නටන්තේ
මාල කරට දමා හැට්ට සළු	පළදින්නේ
බාල සොකරි ළමා මෙනුම	වරෙන්තේ

සොකරි නාටකයේ නර්තනය

සොකරි රංග ශෛලිය සම්පූර්ණයෙන්ම අනුරූපන මාධ්‍ය, අනුකරණය භාවිත කළ රංග ශෛලියකි. එහිදී නළුවන් පසුබිමින් ඇසෙන කවි ගායනා වලට ප්‍රකාශනාත්මක වලනයන්, සරළ ගමන් තාල ආදිය ඉදිරිපත් කරමින් නර්තනයේ යෙදේ.

සොකරි නාටකයේ වාදනය

සොකරි නාටකයේ වාදනය උඩරට ගැට බෙරය මුලිකකොට ගෙන පවතී. තාල වාද්‍ය භාණ්ඩය ලෙස තාලම්පට යොදා ගන්නා අතර වන්නී ප්‍රදේශ වල උඩැක්කිය ද, බදුල්ලේ ඇතැම් ප්‍රදේශ වල දවුල ද යොදා ගන්නා අවස්ථා ඇත. බොහෝ සරළ බෙර පද වාදනයක් මෙහිදී දක්නට ලැබෙන අතර “දොංජිජිගත” යන බෙර පදය ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා වැඩි වශයෙන් වාදනය කිරීමක් දක්නට ලැබේ.

සොකරි නාටකයේ වර්තනීරූපණය හා රංග වස්ත්‍රාභරණ

වර්තය	වර්ත ස්වභාවය	රංග වස්ත්‍රාභරණ
සොකරි	ප්‍රධාන ස්ත්‍රී වර්තයයි. සුරූපි බවෙන් අනූන අනුරාගික වර්තයකි. බැල්ම, හැසිරීම ලාලිත්‍යය ශූංභාරාත්මකය. ලැජ්ජාශීලී බවක් දක්වයි.	උඩරට ඔසරිය ඇඳ කොණ්ඩය බැඳ මල් ගසා ඇත. කරට ගෙඩිමාල, අතට වළළු, පයට ගෙජ්ජි පළඳා සිටී. හිසට නළල් තැලි පළඳා අතට මල් පොකුරක් හෝ ලේන්සුවක් රැගෙන සිටී
ගුරුහාමි	වයස්ගත පුද්ගලයෙකි සිංහල බස නොදත් නිසා අකරතැබ්බයන්ට මුහුණ දෙයි. භාසා රසය මතු කරයි. නැටුම් ශිල්පය දත් අයෙක් ලෙස පෙන්වයි.	උඩරට හගලට සමාන ඇඳුමක් අඳී. හිසට මුණ්ඩාසනයක් බැඳ ඇත. පයට ගෙජ්ජි බැඳ ඇත. අතට සැරයටියක් ගෙන සිටී. පපුවේ හා නළලේ සුදු ඉරි ගසා ඇත .

වෙදරාල	විරූපි , මහළු, අයෙකි. ස්ත්‍රී ලෝලී අයෙකි. භාසා රසය ගෙන දෙයි.	සුදුදිග රැවුලක් සහිත වෙස් මුහුණක් පළදියි. කොණ්ඩය පිටුපසට බැද සරමකින් හා කෝටි එකකින් සැරසී සිටී. කොන්ද වකුටු ස්ථරපයක් ගන්නා අතර අතේ සැරයටියකි.
පරයා	මුඛරි පුද්ගලයෙකි . අවස්ථානුකූලව තම වාසියට කටයුතු කරන පුද්ගලයෙකි. දැගලිලි සහගත ලෙස හැසිරෙයි. සොකරියට අනගි බැළුම් හෙළයි.	විසුළු ස්ථරපයක් පෙන්වන වෙස් මුහුණක් පළදියි. ඇගට වඩා විශාල වූ ඉරුණු බවක් පෙනෙන කම්සයක් හා කලිසමක් ඇඳ ඇත. හිසට කේතුවක ආකාරයේ හිස් පළඳනාවක් පැළඳ සිටී.

සොකරි නාටකයේ වර්ත හඳුන්වාදෙන කවි

(සොකරි)	සොකරි එන්නී සබයෙන් අවසර නැටුම් නටන්නී තාලට රාග පද අල්ලන්නී පියයරු ළම කැඩපත ගන්නී සුරතීන් මුහුණ බලන්නී	ගන්නී කියන්නී සොළවන්නී බලන්නී
(ගුරුභාමි)	දේසේ සිට ආ එගුරු දියට යන්ට ලබු ගෙඩියක් තඹරාවිට වෙද රාළගෙ ගුරුවගෙ කකුලක් කාපි බොලල්ලා	මහල්ලා එල්ලා බල්ලා බොලල්ලා
(වෙදරාළ)	වෙදා නටන්නේ පළමුව සබයට යොදා කියන්නේ තාලට ගත කුදේ වැනෙන්නේ සබයේ කොක් හඩ විදා පාන්නේ අත් දෙක තැගි කියන්නේ	එන්නේ වෙච්ලන්නේ ලන්නේ කියන්නේ
(පරයා)	ඉතින් කියන්නේ තුන් වෙනි වරට පරයයි එන්නේ වටපිට නිතර කට දොඩවන්නේ ගිය ගිය තැන කොක් හඩලන්නේ සොකරිය දෙසයි බලන්නේ	නටන්නේ බලන්නේ පෙරලෙන්නේ බලන්නේ

කාර්ය පත්‍රිකාව

1. සාවද්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1. පොතේ ගුරු වෙස් මුහුණු නොපළයි.

2. පරයා වෙදරාළගේ අතවැසියාය

3. ගුරුහාමි ආඩි ගුරු ලෙසින්ද හඳුන්වයි

4. පරයා අතෙහි කෝටුවක් ඇත

2. හිස් තැනට ගැළපෙන පිළිතුර තෝරන්න

1. සොකරි ඇතුළු පිරිස ලක්දිවට පැමිණෙන්නේ..... දෙවියන්ට භාරයක් වීම සඳහායි

2. සොකරි නාටකයේ දී බදුල්ල ප්‍රදේශයේ දී වාද්‍ය භාණ්ඩයක් ලෙස වාදනය කරයි.

3. .සොකරි නාටකයේ දී පළඳින වෙස් මුහුණු.....සාදා ගන්නා බව පැවසේ.

4. සොකරි නාටකයේ රඟ මඩල ලෙස අතීතයේදී යොදා ගෙන ඇත.

3. නොගැළපෙන වචනය යටින් ඉරක් අඳින්න.

1. සොත්තානා

2. තඹරාවිට

3. හෙංවා

4. පොතේ ගුරු

4. සරම කෝටි එක ඇඳ කොණ්ඳ කුදු බවක් පෙන්නමින් සබයට එන්නේ

1. ආඩි ගුරු

2. සොත්තානා

3. වෙදරාළ

4. වඩුරාළ

5. “වමන සුරත නළලේ අළු ගාගෙන” මෙම කවියෙන් කියවෙන්නේ

1. ගුරුහාමි ගැන
ගැන

2. සොත්තානා ගැන

3. පොතේ ගුරු ගැන

4. කාලි අම්මා

01 සොකරි නාට්‍ය ප්‍රචලිත ප්‍රදේශ ලියන්න.

02 සොකරි නාට්‍ය පැවැත්වීමේ වර්තමාන හා අතීත අරමුණු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

03 සොකරි නාට්‍යයේ ප්‍රධාන කාන්තා චරිතයේ ඇඳුම්, පැළඳුම් හා රංග ශෛලිය පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.

04 සොකරි රංග භූමිහ පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.

05 සොකරි නාට්‍යයේ කතා පුවත සැකවින් දක්වන්න.

06 සොකරි නාට්‍යයේ සුවිශේෂ ලක්ෂණ ගොනු කරන්න.

07 අනුරූපන හා අනුකරණය මගින් නාට්‍ය ගලා යෑම සොකරි නාට්‍යයේ සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි.
”

08 චරිත හා සිද්ධි දෙකක් ඇසුරින් විග්‍රහ කරන්න.

09 සොකරි නාට්‍යයේ කවි ගායනා මගින් චරිත ලක්ෂණ විස්තර කෙරේ. සොකරි චරිතය ඇසුරින් විමසන්න.

10 සොකරි නාට්‍යයේ භාවිත වන වාද්‍ය භාණ්ඩ පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න.

11 සොකරි නාට්‍යයේ භාවිත වන රංග භාණ්ඩ පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.

නිපුණතාවය - රසඥතා වර්ධනය සඳහා විවිධ කලාංගවල සුවිශේෂ ලක්ෂණ විචාරයට ලක් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම - ශ්‍රී ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍යය නරඹා විචාරයට ලක්කරයි.

කරදිය මුද්‍රා නාට්‍ය

කරදිය මුද්‍රා නාට්‍ය 1961 දී චිත්‍රසේනයන් අතින් නිර්මාණය වූ කලාත්මක මෙන්ම විශිෂ්ටතම මුද්‍රා නාට්‍යකි. ශ්‍රී ලාංකේය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව නව මහකට යොමු කල කලා කෘතියකි. දේශීය වශයෙන් මෙන්ම ජත්‍යන්තර වශයෙන් ඇගයීමට පාත්‍ර වූ කලා නිර්මාණයකි. එතුමා භාරතීය නර්තන කලාව හැදෑරීමෙන් ලත් දායාදයත් රාම සිතා රාවණා හා නල දමයන්ති මුද්‍රා නාට්‍ය නිර්මාණය ලද අත්දැකීමත් කරදිය නිර්මාණයෙහිලා පාදක විය.

කරදිය කතාවෙන් විද්‍යාමාන වන ජීවිත දැක්ම

වෙරලාසන්නව ජීවත් වන ධීවර ජනයාගේ ජීවිතය වටා ගොඩ නැගෙන සමාජ ආර්ථික ගැටලු පිළිබඳ මෙම නාට්‍යයෙන් විවරණය කරයි. තම ජීවන වෘත්තිය පවත්වා ගෙන යාමදී සුරා කෑමට ලක්වන ආකාරය, බලවතුන් ඉදිරියේ අසරණ වීමට ඇති ඉඩකඩ, ඔවුන් වෙත හෙලන පීඩනය යනාදිය දහසකුත් කම්කටලු ආදිය තේමාව හා බද්ධව පවතී.

කතා පුවත

සිසි රූමත් ධීවර තරුණියකි. ඇය වෙරලට පැමිණ ඇත දියඹ දෙස බලා සිටින්නේ පෙර දින රාත්‍රියෙහි මසුන් ඇල්ලීම සඳහා මුහුදු ගිය තම පෙම්වතා ඇතුළු පිරිස පැමිණෙන තුරුය. ඔවුන් හිස් අතින් පැමිණෙති. මණ්ඩිරාල කෝපයට පත්වෙති. අසරණ ධීවරයෝ බියට පත්වෙති. සිසි තම වසගයට ගැනීමට මණ්ඩිරාල උත්සහා කරයි. ඔහුගේ අධිපත්‍යයට බියවන සිසිගේ අසල් වාසිහු මණ්ඩිරාල වෙත යන්නට සිසිට බල කරති.

සිසිගේ පෙම්වතා ඇය රැක ගැනීමට ගනු ලබන උත්සහය මණ්ඩිරාලගේ ශක්තිය හමුවේ පරාජයට පත්වෙයි. සිසි මණ්ඩිරාලගේ ගොදුරක් බවට පත්වෙයි. ශෝකයෙන් හා වේදනාවෙන් පීඩිතව වෙරලෙහි වැතිර සිටින සිසි ගේ පෙම්වතා සහ පිරිස යළිත් මුහුදු ගොසිනි. වේගවත් කුණාටුවකට හසුවන පෙම්වතා ආපසු නොපැමිණෙති. සිසි වෙරලෙහි තනිවෙයි.

නර්තන නිර්මාණ

- වර්තන හා අවශ්ථා නිරූපණය සඳහා නර්තනය අනිශ්චිත යෝග්‍ය ආකාරයෙන් ගලපා ගෙන ඇති අකාරය මුද්‍රා නාට්‍යයේ මුල සිට අග දක්වාම ඉතා හොඳින් ප්‍රකට වේ.
- තේමාව විකාශනයේදී ඒකල යුගල හා සමූහ නර්තන අංග යොදා ගෙන ඇත.
- නර්තනයෙන් ඔපවත්වූ අවස්ථා ලෙස
 - ✓ සාමූහික ධීවරයන්ගේ දැල අදින අවස්ථාව - ඉතා වමන්කාරය. ජවය මෙන්ම රිද්මයද එකී වලන ක්‍රියාවලිය තුල අන්තර්ගතය
 - ✓ චන්ද්‍ර සහ සිසි වෙරළේ ගල් පෙළීම වැනි ක්‍රීඩාවක නිරත කරවීමෙන් - දෙදෙනා අතර ඇති ප්‍රේමයෙහි අවිහිංසාව බව මතු කරයි.
 - ✓ මකුළුවා දැල වියන අවස්ථාවේ මකුළුවාගේ කෘර බව උපායශීලී බව මෙන්ම දැල විවීමේ රටාව දැලට අසුචන මැස්සන්ගේ නර්තන රටාව සුන්දර නිරූපණයකි.
- නර්තන නිර්මාණයේදී දේශීය භාරතීය බටහිර නර්තන සාම්ප්‍රදායන් ඇසුරු කර ඇත.
- උඩරට පහතරට සබරගමු නර්තන සාම්ප්‍රදායන්ගේ සංවලන හා නර්තන පද කොටස් ඇසුරු කර ගනී.
 - ✓ මණ්ඩිරාල තම අතවැසියා සමඟ වෙරළට එන ගමන සඳහා පහතරට නර්තනයේ ශාස්ත්‍රීය නර්තන අංගයක් වන ශුද්ධ මාත්‍රා බෙර පදය ඇසුරු කර ඇත
 - ✓ අතවැසියා මුදලි කෝලමට අයත් ගමන් මාත්‍රා පද යොදා ගත ඇත.
 - ✓ භාරතීය නර්තන සාම්ප්‍රදායන්ගේ කතකලී හා මනිපුරි නර්තන සංවලන හා මුද්‍රා ඇසුරුකර තිබේ
 - ✓ චන්ද්‍ර සහ මණ්ඩිරාල අතර සිදුවන සටන විශිෂ්ට නර්තන අවස්ථාවකි කටකලී ඇසුරු ලබා ඇත
- බටහිර බැලේ නර්තනයේ පැනීම, කැරකීම හා විසි කිරීමආදී වලන උපයෝගී කර ගෙන ඇත.
- මණ්ඩිරාල සිසි තම ග්‍රහණයට හසුකර ගන්නා අවස්ථාවද අපුරු ඉදිරිපත් කිරීමකි.
- සිසි මණ්ඩිරාලගෙන් ගැල වීමට ගන්නා උත්සහය ඇගේ සිතතුල පවතින බිය අසරණ බව මණ්ඩිරාලගේ සරාගී බව සිසි මණ්ඩිරාලට යටත්වීම වැනි අවස්ථා නිරූපනයට නර්තනය අනිශ්චිත යෝග්‍ය ආකාරයන් ඉදිරිපත්කර ඇත.
- සමස්තයක් ලෙස දේශීය නර්තන සාම්ප්‍රදාය බටහිර බැලේ ආභාසය භාරතීය නර්තන හා මුද්‍රා සාම්ප්‍රදායට කොටු නොවූ ප්‍රකාශනාත්මක වලන ඇසුරු කර ගනිමින් නිර්මාණාත්මක ලෙස නර්තනය යොදා ගෙන ඇත.

සංගීතය

සංගීතය නිර්මාණය හා ගායනය ඩබ්ලිව්. ඩී. අමරදේව මහතා විසිනි. සංගීත නිර්මාණය සහය සඳහා ලයනල් අල්ලම මහතා දායක වී ඇත.

- පසුබිම් සංගීතයෙන් දේශියත්වය හා ගැමි ජන ජීවිතයේ ස්වභාවය ගැමි පරිසරය හා ගැමියන්ගේ ජීවන රිද්මය ඉස්මතු කරයි.
- සංගීත නිර්මාණයේදී දේශිය ජන සංගීතය භාරතීය සංගීතය භාවිත කරයි.
- දේශිය වන්නම් ධීවර ගීත කුරක්කන් කවි මෙන්ම ගැටබෙරය පහතරට බෙරය හා තම්මැට්ටම උඩැක්කිය සංගීත නිර්මාණ සඳහා යොදා ගෙන තිබේ.
- පසු බිම් ගීත ගායනය යොදා ගැනෙන අතර එම ගීතයේ කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ සමස්ත හරය අන්තර් ගතව පවතී.

හෝයියා හෝයියා හෝයියා හෝයියා

ජීවිතයත් මුහුද වගේඉමක් නැතේකොනක් නැතේ

රංග වස්ත්‍රාභරණ

- රංග වස්ත්‍රාභරණ නිර්මාණයට දායකත්වය - සෝම බන්දු විද්‍යාපති මහතාය.
- රංග වස්ත්‍රාභරණ නිර්මාණයේ දී නර්තන මාධ්‍ය යොදා ගත් නිසා නර්තනයට පහසුවන ආකාරයෙන් රංග වස්ත්‍ර නිර්මාණය කර ඇත.
- ගැමි ජීවිතයක සරල බව වර්තමානයේ ගති ලක්ෂණ ඉස්මතු වන පරිද්දෙන් නිර්මාණාත්මක හැඩතල හා වර්ණ යොදා රංග වස්ත්‍ර සකසා තිබේ.
- මකුළුවන්ගේ හා මැස්සන්ගේ රංග වස්ත්‍ර නිර්මාණාත්මක වන අතර වර්ත ලක්ෂණ මනාව විදහා දක්වන ලෙස නිර්මාණය කර ඇත.

පසුතල නිර්මාණ හා සැරසිලි

- සෝම බන්දු විද්‍යාපති මහතා විසින් පසුබිම් අලංකරණය නිර්මාණය කර ඇත.
- වැටකේ ගස් ගල්පර මුහුදු රළ පැල්පත් වැනි සරළ හැඩ කිහිපයක් පමණක් යොදාගෙන ඇත.
- එම වේදිකා සැරසිලි මගින් පිඩිත ධීවර පන්තියේ ස්වභාවය සංකේතවත් වීම එහි ඇති විශේෂත්වය වෙයි.

අලෝකකරණය

- අලෝකකරණය සඳහා දායකත්වය මහින්ද ඩයස් මහතාය.
- අලෝකකරණයෙහි ඇති විශිෂ්ටතාව සහ අවශ්‍යානුකූල ගැලපීම මකුළු දැල වියන අවශ්‍යා දක්වන සහ කුණාටුව දක්වන අවශ්‍යාව නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැක.
- ප්‍රේක්ෂකයාට තමා මුහුදු වෙරළ අසල සිටින බව හැඟවෙන ආකාරයට පරිසරය ගොඩනැගීමද ආලෝකකරනයේ දක්ෂතාවකි.

කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ කතා තේමාව හා බැඳි සමාජ විවරණය

කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ සමාජ විවරණය සමස්ත ධීවර ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික රටාවෙහි පැහැදිලි හරස් කඩ ඉස්මතු කරයි. සාම්ප්‍රදායික ජීවන වෘත්තියක නියැලී සිටින සමුද්‍රසාන්ත ධීවර කාර්මිකයන්ගේ දුර්ද්‍රතාව අසරණකම ඔවුන් කෙරෙහි ආධිපත්‍ය පතුරුවමින් ඔවුන් සුරා කන්නවුන් විසින් කවර ආකාරයකට ප්‍රයෝජනය ගනු ලබන්නේද යන්න විවරණය කරයි.

සිසිට හා පෙම්වතාට තම ජීවිතයේ සතුට විද ගැනීමට නිදහස නැත. ඔවුන්ගේ ජීවිත පාලනය කරනුයේ ඔවුන්ට ආධිපත්‍ය පතුරුවන මණ්ඩිරාල විසිනි. සිසිගේ සිහිනය සමාජයට පණිවිඩයක් ලබා දෙයි. පීඩිතයන් එකට එක් වී එක්සත්ව සටන් කිරීම මගින් බලවතුන් පරාජයට පත්කළ හැකිය.

නමුත් මෙම නාට්‍යයකරු අනපේක්ෂිත නිමාවකින් තනාව නිමකරයි.

කාර්ය පත්‍රිකාව

- කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ පහත සඳහන් කාර්යන්ට දායක වූ පුද්ගලයන්ගේ නම් ලියන්න

සංකල්පය හා රංග රචනය	
සංගීත නිර්මාණය හා ගායනය	
ගායන සහය	
රංග වස්ත්‍ර නිර්මාණය	
පසුබිම් අලංකරණය	
අලෝකකරණය	
සිසි	
මණ්ඩිරාල සහ මකුළුවා	
වන්දු	

- ප්‍රභේලිකාව සම්පූර්ණ කරන්න

1		2		3			ද				
											7
							5				
4		න		10			6ම				ල
8											
		9							12	න්	
				11ව							
ය		ර					13			ට	

පහලට

- කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ ප්‍රධාන කාන්තා චරිතය
- මණ්ඩිරාල සඳහා රංගන දායකත්වය
- ලබා දෙන්නේ
- කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ රංග වස්ත්‍ර නිර්මාණයට දායක වූයේ කවුද
- කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ පසුබිම සඳහා
- යොදා ගත් ස්ථානයකි
- 1961 විශ්‍රේෂ්ඨ අතින් නිර්මාණය වූ මුද්‍රා නාට්‍යකි.
- කරදිය නාට්‍යයේ තේමාව මගින් කුමන ජනයා පිළිබඳ පැවසේද
- සංගීත නිර්මාණය දායක වූයේ

හරහට

- කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ අලෝකකරණයට දායකත්වය ලබා දුන්නේ
- කරදිය මුද්‍රා නාට්‍යයේ ගායනයෙන් සහය වූයේ
- ධීවර ගමේ ප්‍රධානියා
- සිසිට රංගන දායකත්වය දක්වන්නේ
- සිසි ගේ පෙම්වතා
- නල දමයන්ති රාම සීතා කුමන නාට්‍ය ගණයට අයත්ද?

කුඹි කථාව

ප්‍රථම නිශ්පාදනය	-	2007
පිටපත	-	ටානියා බැරකෝමා
රංග රචනය	-	අංජලිකා චිත්‍රසේන
කලා කටයුතු හා රංග වස්ත්‍රාභරණ නිර්මාණ	-	මහේෂ් උමගලිය
සංගීතය	-	රොබට් පුලින්හි ඇතුළු පිරිස

කුඹි කථාව ළමා මුද්‍රා නාට්‍යයක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලද එකකි. කුඩා දරුවන්ගේ මනසට යෝග්‍යවන ආකාරයෙන් මෙන්ම ඔවුනට යහපත් ආදර්ශය ලබා දෙන ආකාරයෙන් ද මෙහි කථා පුවත සහ අවස්ථා නිර්මාණය ගොඩනඟා ඇත.

කථා සාරාංශය

තමන්ගේ නිවහන ආසන්නයෙහි කඩිසරව හා වෙහෙස මහන්සි වී නමුත් රටාවකට අනුව වැඩපළෙහි යෙදෙන කුඹි ගුලක කුඹින් සමූහයකගෙන් කුඹි කථාව මෙම මුද්‍රා නාට්‍යය ආරම්භ වේ.

සමස්ත කුඹි සමූහිකයෝම යහපත උදෙසා තමන්ට පැවරුණු විශේෂ රාජකරියන් හි (කෑම පිසීම, රෙදි සේදීම, ගෙදර දොර පිරිසිදු කිරීම සහ පේශ කර්මාන්ත) විවිධ කුඹි පවුල් නිරතව සිටී. ස්වකීය රාජකාරියෙහි අවසාන ඵලය තම කුඹි ගුලෙහි රැජිණ වෙත ඔවුන් පිළිගන්වයි.

එක්තරා දිනයක ප්‍රධාන කුඹි පවුල ආහාර එකතු කිරීම උදෙසා තමන්ගේ ගුලෙන් පිටතට යයි. මේ අතරතුරදී නපුරුවූ මදුරුවෙක් පැමිණ කුඹින් වාසය කරන්නා වූ අලංකාර පෙදෙස අත්පත් කර ගැනීමට තීරණය කරයි. මදුරුවා කුඹින් බිය ගන්වා පලවා හැර ඔවුන්ගේ නිවහන විනාශකර දමයි.

ආහාර එකතු කර ගැනීමෙන් පසුව පැමිණි ප්‍රධාන කුඹි පවුලට තමන්ගේ සුපුරුදු නිවහන විනාශ කර දමා ඇති බවත් ස්වකීය යහළුවන් අතුරුදහන් වී ඇති බවත් අවබෝධ වේ. නපුරු මදුරුවා දුකට පත්වී ඇති කුඹින්ට කිසිදු අනුකම්පාවක් නොපෙන්වා එවුනද එම ප්‍රදේශයෙන් පලවා හැර දමයි.

අසරණ වී තනි සිටින නමුත් කුඹී පවුල පසුතැවිල්ලට පත් නොවේ . ඔවුනට පරණ ටින් බඳුනක් හමුවන අතර එය තමන්ගේ නිවහන කර ගැනීමට තීරණය කරයි. ස්වකීය නව ආරම්භය සැමරීමට සහ අළුත් යහළුවන් එකතු කර ගැනීමට ඔවුන් තේ සාදයක් උදෙසා ආරාධනාවක් ලියා එය කනා මැදිරියන්ගේ උපකාරය සහිතව ස්වකීය අසල්වැසියන් වෙත යවයි. කුඹීන් කඩිසරව තේ සාදයට සුදානම් වෙයි.

විවිධ වූ කෘෂි සතුන් (තණ කොළ පෙත්තන්, කුරුමිණියන්, සහ සමනලයින්) තමන්ට අනන්‍ය වූ මොස්තරයන්ගෙන් සැරසී කුඹී සාදයට පැමිණෙයි.

සාදය උත්කර්ෂවත්ව පැවැත්වෙන අතරතුර දී කුණාටුවක් හමා යන අතර හදිස්සි ගංවතුරක්ද ඇතිවෙයි. පියාපත් සහිත කෘමීන් පියඹා යන අතර පියාසර කල නොහැකි කෘමීන් අතරමං වෙයි. ඉතා ඉක්මනින් ඥාණාන්විත තීරණයක් ගත හැකි කුඹීන් ටින්බඳුන අනෙක් අතට හරවා පාවීමට සලස්වන අතර ඉන් අනතුරුව ගං වතුරට හසු වී අති අනෙක් සතුන්ව උපකාර කරයි. ඔවුන් මීට පෙර ස්වකීය වාසභූමියෙන් තමන් බිය ගන්වා පලවා හැරී නපුරු මදුරුවා පවා බේරා ගනී.

කෘමීන්ගේ මෙම කතන්දරය තුලින් විවිධ වූ මානව ලක්ෂණයන් ඉදිරිපත් කරයි. සමගියේ බලය ප්‍රජාවගේ පොදු යහපත උදෙසා කටයුතු කිරීම කනස්සල්ලට පත් නොවීම හා තෘශ්ණාව හා කුරිරු ක්‍රියාකාරකම් හමුවේ සැමටීමට ධනාත්මකව සිටීම හදිස්සි අවස්ථාවන් වලදී ඉක්මනින් නිවැරදි තීරණ ගැනීම සහ අවසාන වශයෙන් ඉතාමත් වැදගත් වූ සමාවදීම සහ සැමට කරුණාව පෙන්වීම මෙම කථාවෙන් පිළිබිඹු කරයි.

මුද්‍රා නාට්‍යයේ ඉතා සරල වන නමුත් ඉතා කාලෝචිත පණිවුඩයක් රුගෙන එයි. එයින් නිරූපණය වන්නේ සතුරාට ඔබව අධෛර්යාට හෝ දුර්වලත්වයට පත්කල නොහැකි බව සහ පොදු සතුරෙක් වුවද ස්වභාවික විපත් වලදී අප සැමට එකිනෙකාගෙන් යැපීමට සිදුවන බවත්ය අවසාන වශයෙන් මෙම කතාවෙන් උද්දීපනය කරන වැදගත් කරුන වන්නේ අප සියළු ආ ගම් තුලින් . නිරූපනය වන තමන්ගේ පරම සතුරාට වුවත් සමාව ලබා දිය යුතු බවයි.

නර්තන නිර්මාණය

මෙම මුද්‍රා නාට්‍යයහි නර්තන නිර්මාණය අංජලිකා චිත්‍රසේන මියගේ නිර්මාණ කෞෂල්‍ය ප්‍රකට කරවයි. මෙකී නාට්‍ය මුළුමනින්ම සත්ව චරිත තේමා කරගත් එකකි. එසේ හෙයින් එකී සතුන්ගේ හැසිරීම් රටාව පාදක කරගත් රංග රචනයක් මෙහි දක්නට ඇත. තේ පැන් සංග්‍රහයේදී තේ පෝච්චිය හා කෝප්පය සජීවී චරිත බවට පත් කර ගනිමින් ඉදිරිපත්කර ඇති රංග රචනය මනෝඥය ලගන්නා සුළුය. නර්තන හැසිරවීමේදී සංගීත රචනය තුලින් මතු කරන සියුම් අවස්ථා පවා නර්තනයෙන් පූර්ණ කර ඇත. විශේෂයෙන් කුඹීන්ගේ ගමන හා බැඳි නර්තන රචනය අපූරුය.

රංග වස්ත්‍රාභරණ

රංග වස්ත්‍රාභරණ වල විවිධ වර්ණ රටාවන් වෙත නැඹුරුවක් වූ බව දැකිය හැක. නාට්‍ය ළමා ලෝකයට සමීප කරවන්නට වර්ණ සංයෝජනය උපරිම ලෙස දායකකරගෙන ඇත.

කුහුඹු ඇඳුම තුලින් වර්තයේ බාහිර පෙනුමට කලාත්මක සජීවී බවක් අරෝපනය කර ඇත. එය සිත් ගන්නා සුළු රංග වස්ත්‍ර නිර්මාණයකි.

සංගීතය නිර්මාණය

රොබට් ජුලියස් මහතාගේ සංගීතය මෙම මුද්‍රා නාට්‍යයහි රංග රචනය හා මනාව ගැලපෙයි. බටහිර ආරට යම් තරමකින් ඥාතිත්වයක් පෙන්වුම් කල ද එය මගින් හඳුන්වා දී ඇත්තේ ක්‍රියාකාරී සංගීතයකි. එය මුද්‍රා නාට්‍යයේ ගලා යෑමට මනා පිටිවහලක් සපයයි. වඩාත්ම වැදගත් වන්නේ සංගීතය හා නර්තනය අතර මනා සුසංයෝජනයක් ඇතිවන ආකාරයෙන් ලබාදී ඇති දායකත්වයයි

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න

1. කුඹී කතාව ළමා මුද්‍රා නාට්‍ය අධ්‍යක්ෂණය කරන ලද්දේ කවුරුන් විසින්ද?

1) උපේක්කා වික්‍රේෂ්න

3) වජිරා වික්‍රමේෂ්න

2) වික්‍රමේෂ්න

4) වික්‍රමේෂ්න ඩයස්

2. කුඹී කතාව ප්‍රථම දර්ශනය පවත්වන ලද්දේ කුමන වර්ෂයේද?

1) 2005

3) 2007

2) 2006

4) 2008

3. කුඹී කතාවේ මුල් කෘතිය රචනා කරන ලද්දේ කවුරුන්ද?

1) බර්ටෝල්ට් බ්‍රෙෂ්ට්

3) ටානියා බැරකෝමා

2) සැම්වෙල් බැකට්

4) ඇන්ටන් වෙකොව්

4. කුඹී කතාවේ රංග වස්ත්‍ර නිර්මාණය සිදුකර ඇත්තේ කවරෙකු විසින්ද?

1) මහින්ද ඩයස්

3) තුෂාර ඩයස්

2) මහේෂ් උමගලිය

4) තුෂාර ඩයස්

5. සංගීත දායකත්වය දක්වන ලද්දේ

1) රොබට් ජුලින්හි

3) ටානියා බැරකෝමා

2) මහේෂ් උමගලිය

4) සැම්වෙල් බැකට්

➤ පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න

1. කුඹී කතාව තුලින් සමාජයට දෙන පණිවිඩයක් ලියන්න

2. කුඹී කතාව තුලින් විවිධ වූ මූලික මානව ලක්ෂණයන් උද්දීපනය කරයි. එම ලක්ෂණ 3ක් ලියන්න

3. . කුඹී කතාව කතා පුවත කෙටියෙන් ලියන්න.

10 ශ්‍රේණිය. ගුරුවරයාගේ නම - ඩී.ඩී.එස්. පුෂ්පලතා.	නර්තනය 11 වාරය අම්/ බණ්ඩාරනායක බා.ජා.පා.
---	---

නිපුණතාවය : 7.0 අත්දැකීම් ඇසුරු කරගනිමින් විවිධ කලාංග නිර්මාණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 7.2 වර්ත ස්වභාව ප්‍රදර්ශනය වන පරිදි අංගරවනය කරයි.

: 7.2 වේදිකා නර්තනයකට උචිත අංගරවනයක් ගොඩනගමු.

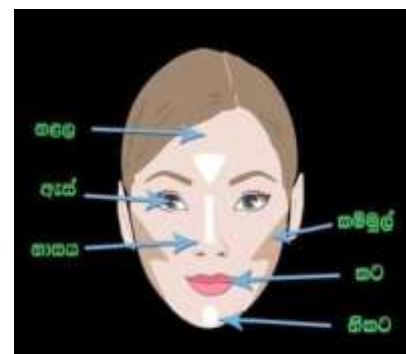
7.2.2. සත්ව වර්ත සඳහා සරල අංග රවනයක් කරමු.

අංග රවනය

- වේග නිරූපණයේ දී වැදගත් වන “නළල, ඇස්, කන්, සහ අත් පා” යන අංග වර්ණ හා හැඩතල උපයෝගී කරගනිමින් අවශ්‍ය ආකාරයට හැඩ ගැන්වීම අංග රවනය යි.
- කිසියම් නළුවකු හෝ නිළියක, නර්තන ශිල්පියකු හෝ ශිල්පියකුගේ රංගවස්ත්‍රාභරණ නො වැසුනු කොටස් වර්තය ස්වභාවයටත් රංගාලෝකයටත් සරිලන පරිදි සකස් කිරීම. අංගරවනය යි.
- නර්තනයකදී නර්තන ස්වරූපයට අවශ්‍ය පරිදි සුන්දරත්වයත් මතු කිරීමටත් විදුලි ආලෝකය ඉදිරියෙහි වඩාත් හොඳින් කැපී පෙනීමටත් අවශ්‍ය ආකාරයෙන් වර්ණ ආලේපනයන් සැරසීම අංග රවනය යි.

අංග රවනය කරනු ලබන මුහුණේ ප්‍රධාන කොටස්

අංග රවනය කිරීමේ විධි ක්‍රම

1. සරල අංග රවනය (ස්වභාවික අංගරවනය) -
කෙනකුගේ බාහිර ස්වරූපය ඒ අයුරින් ඉදිරිපත් කරන අංග රවනයයි.
2. වර්තාංග අංග රවනය - බාහිර ස්වරූපය වෙනස්කර වර්තයට අවශ්‍ය පරිදි සකස් කර ගන්නා අංග රවනය වර්ත අංග රවනයේදී පදනම් ආලේප කර ඒ මත යෙදුම් ඉරි රැලි ආදියෙන් සත්‍ය රූප මතු කරයි.

3. ශෛලිගත අංග රචනය - රැවුල් කොණ්ඩා සැරසිලි ආදිය උපයෝගී කර ගනිමින් කිසියම් ශෛලියක අනුව කෙරෙන අංග රචනය යි.

4. විකාරරූපී අංග රචනය - විහිලු විකාරරූපී ලෙස යොදා ගන්නා අංගරචනයයි.

අංග රචනය සඳහා යොදා ගන්නා ආලේපන

1. පදනම් ආලේපන (foundation cream) - පළමුවෙන් සමෙහි වර්ණය සඳහා ආලේප කරයි සමෙහි වර්ණය අනුව අංකනය කර ඇත.

2. ලයිනින් කලර්ස් (lining colours) - විවිධ හැඩ, රූප, වර්ණ මතු කිරීම සඳහා භාවිතා කරයි

3. ආලේපන පැන්සල් (makeup pencil) - රේඛා ඇඳීමටත් හැඩතල මතු කිරීමටත් භාවිතා කරයි.

4. තොල් ආලේපන (lipstick) - දෙතොල් මත ආලේප කරයි. විවිධ වර්ණවලින් යුක්ත ය.

5. පවුඩර් පෑෆ් (powder puff) - අංග රචනයෙන් පසු මුහුණ මත සුළු වශයෙන් ආලේප කරයි.

6. දත් වර්ණ (tooth enamel) - දත් වර්ණ කිරීම සඳහා භාවිතා කරයි.

7. අයි ෂැඩෝ (eyeshadow) - ඇඟි බැම හා ඇස් පිහාටු අතර අක්ෂි කලාපයේ ගල්වයි.

8. අයි ලයිනර් (eye liners) - ඇස් වටා ඇඳීමට භාවිතා කරයි.

9. අයි ලෑෂර්ස් (eyelashes) - කෘත්‍රිම ඇස් පිහාටු වේ. මැලියම් ගල්වා ඇස් පිල්ලමේ අලවනු ලබයි.

3. නෝස් පොට්ටි (nose potty) - මෙය ක්ලේ විශේෂයකි. නාසය, නිකට, කම්මුල් ආදී කවර ස්ථානයක් වුවද නෝස් පොට්ටි භාවිතයෙන් හැඩය වෙනස් කළ හැකිය.

4. ක්‍රේප් හෙයා (crape hair) - රැවුල් ආදිය දැමීමට යොදා ගත හැකිය සුදු, කළු, දුඹුරු ආදී වර්ණ වලින් ඇත.

- දුවේ පුතේ ඉහතින් දක්වන්නට යෙදුණු අංගරවනා ද්‍රව්‍ය සහ උපකරණ යොදා ගනිමින් අංගරවනා සිදු කරන ආකාරය අන්තර්ජාලය ඔස්සේ නැරඹිය හැකිය එසේ නරඹා මෙම කාර්ය පත්‍රිකාව ට පිළිතුරු සපයන්න.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

1. අංග රචනයේදී මූලික වශයෙන් මුහුණේ යොදන ආලේපය වේ.
2. අංග රචනයේදී රේඛා ඇඳීමට යොදා ගන්නේ..... පැන්සල් ය.
3. අංග රචනයේදී තොල් ආලේපන වලට ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් හඳුන්වන නම.....වේ.
4. අංග රචනා කිරීමෙන් පසුව මුහුණේ මේකප් ඉවත් කිරීම සඳහා.....
යොදාගැනේ.
5. අංග රචනයේදී සමෙහි වර්ණය අනුව..... ආලේප කරයි.

➤ පිළිතුරු ලියන්න.

1. අංගරචනය යනු කුමක්ද?
2. අංග රචනය බෙදන ආකාරය දක්වන්න.
3. අංග රචනය සඳහා අවශ්‍ය ආලේපන වර්ග පහක් ලියන්න.
4. අංග රචනය සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ මොනවාද?
5. අංග රචනය කිරීමෙන් නළුවාට ,නිළියට ඇති ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියන්න.
6. සත්ව වර්ග අංග රචනා සඳහා භාවිතා කරන ආලේපන ද්‍රව්‍ය දෙකක් නම් කරන්න.
7. වේදිකා නර්තනයකට සුදුසු සරල අංග රචනයක් කිරීමට ප්‍රායෝගිකව හුරුවන්න.
8. සත්ව වර්ගයක් අංග රචනය කිරීමට ප්‍රායෝගික වශයෙන් ඉදිරිපත් වෙන්න.
9. අංගරචනා ශිල්පියෙකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග දෙකක් ලියන්න.
10. අංග රචනය කිරීමේ මුහුණු ප්‍රධාන කොටස් මොනවාද යන්න රූප සටහනකින් පෙන්වන්න.

නර්තනය

10 ශ්‍රේණිය.

11 වාරය

ගුරු භවතාගේ නම - ඩී.ඩී.එස්.පුෂ්පලතා.

අම්/ බණ්ඩාරනායක බා.ජා.පා

නිපුණතාවය - අත්දැකීම් ඇසුරු කර ගනිමින් විවිධ කලාංග නිර්මාණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම - නාට්‍ය ගීතයකට නර්තන නිර්මාණය කරයි.

වේදිකා නාට්‍ය ගීතයකට නර්තන නිර්මාණය කිරීම.

හනික වරෙව් කොල්ලනේ.....

(හනික වරෙව් කොල්ලනේ මෙන්න මෙහෙ වරෙව් //
මෙන්න මෙහෙ වරෙව් කොල්ලනේ නට නටා වරෙව් //
තොපිට හරිම වාසියක් නට නටා වරෙව්.. //) //

වැඩේ අමාරුත් නැතේ.. තෑගි ටිකත් අපි අතේ.. //
රත්තරනින් ගෙවන්නේ ..හිරු දෙවියොයි කියන්නේ.. ////
මෙන්න මෙහෙ වරෙව් කොල්ලනේ නට නටා වරෙව් //
තොපිට හරිම වාසියක් නට නටා වරෙව් /යකෝ/
හනික වරෙව් කොල්ලනේ මෙන්න මෙහෙ වරෙව් //

music

සාදු සාදු කියල්ලා පිහි කෝප කරල්ලා //
හිරු දෙවියනෙ ගොපල්ලෝ කන්ද උඩින් වරෙල්ලා
හිරු දෙවියනෙ ගොපල්ලෝ කන්ද යටින් වරෙල්ලා
හිරු දෙවියනෙ හරක් ගත්තු හරක් හොරා හොයල්ලා //
ලෝකෙ වටේ ගොහිල්ලා හරක් හොරා හොයල්ලා //
හිරු දෙවියනෙ හරක් ගත්තු හරක් හොරා හොයල්ලා //
වනන්තරේ සොයාපියෝ ගල් අරමේ සොයාපියෝ
මරු කතරේ සොයාපියෝ මිනිස් වාසෙ සොයාපියෝ
කඳු මුදුනේ ගං ඉවුරේ වනන්තරේ සොයාපියෝ //
හිරු දෙවියනෙ ගොපල්ලෝ අපට දෙවියො බලාපියෝ //
රණ් අහරන පැළඳ ගත්ත මහ පොළවේ රණ් වසුරන //
හිරු දෙවියො බලාපියෝ ////
හරක් හොරා හොයා ගන්න සියළු දෙවියො පිහිට වෙයෝ //
හෝ..... ඕ.....

- මෙම ගීතය බන්දුල ජයවර්ධන මහතා නිර්මාණය කළ “බෙරහඩ” නාට්‍යයෙන් උපුටා ගන්නා ලද්දකි. එය ග්‍රීක නාට්‍යයක් ඇසුරු කර නිර්මාණය කළ බෙර හඩ අනුවර්තන නාට්‍යයේ ජැක්සන් ඇන්තනී ඇතුළු පිරිස මෙම ගීතය ගායනා කරමින් රහති.

මෙම ගීම්භාන ගීර්ෂමවූ කාලේ..
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..
මෙම ගීම්භාන ගීර්ෂමවූ කාලේ..
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..
යස රම්යාවූ සන්ධිපාඨය මේ..
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..
යස රම්යාවූ සන්ධිපාඨය මේ..
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..

සූර්යයා සයි බැසි..
චන්ද්රයා එයි නැගි..
සූර්යයා සයි බැසි..
චන්ද්රයා එයි නැගි
බිතු රාශි මධු ලෝලෙන් හැසිරෙන්නා
බිතු රාශි මධු ලෝලෙන් හැසිරෙන්නා
කොකිලාදී පක්ෂි ගීත රැවි දී හැගේ
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..
කොකිලාදී පක්ෂි ගීත රැවි දී හැගේ
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..

මෙම ගීම්භාන, ගීර්ෂමවූ කාලේ....

අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..
මෙම ගීම්භාන, ගීර්ෂමවූ කාලේ..
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..
යස රම්යාවූ සන්ධිපාඨය මේ..
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..
යස රම්යාවූ සන්ධිපාඨය මේ..
අපේ උද්‍යානේ කිරිඳි සැපා දේ..

රවක නිතිඥ වාර්ල් ඩයස්

විදුර නාට්‍ය නුර්තිය

- මෙම ගීතයෙන් අන්තර්ගත වන්නේ ප්‍රීතියෙන් උතුරා යමින් ගීම්භාන සෘතුවේ සැන්දෑ කාලේ උයනට පැමිණෙන්නා දකින්නේ ගතේ දාහය නිවාලන සිසිලක් ගෙන දෙන දර්ශනයකි. තම සිත වසභ කරවන ස්වභාව ධර්මයෙහි අපූරු සුන්දරත්වය යි.
- කාර්ය පත්‍රිකාව
 1. “හනික වරෙව් කොල්ලනේ” ගීතය උපුටා ගන්නා ලද ග්‍රීක නාට්‍ය කුමක්ද?
 2. “බෙරභඩ” නාට්‍ය නිර්මාණය කලේ කවුද?
 3. “හනික වරෙව් කොල්ලනේ” ගීතය ගායනා කරන්නේ කවුද?
 4. මෙම ගීතයට නර්තනය නිර්මාණය කිරීමේ දී ඉස්මතු කළ යුතු රස භාව දෙකක් ලියන්න.
 5. මෙම ගීතයේ අදහස හොඳින් තේරුම් ගෙන නිර්මාණාත්මක නර්තන නිර්මාණයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
 6. “මෙම ගීම්භාන” ගීතය කුමන නාට්‍යයට සම්බන්ධ ගීතයක් ද?
 7. “මෙම ගීම්භාන” ගීතය රචනා කලේ කවුද?
 8. එම ගීතයට අනුව සැන්දෑවක් යන්න කියාපෑමට පද රචකයා විසින් යොදා ඇති වචන මොනවාද?
 9. “මෙම ගීම්භාන” ගීතයේ වලනයෙන් මෘදු බව, ලාලිතය ,ලාසය ලක්ෂණ ප්‍රකට කරවමින් අලංකාර නර්තනයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
 10. නාට්‍ය ගීත දෙකම ගායනා කිරීමට පුරුදු වන්න

නිපුණතාව :- 3.0 සාම්ප්‍රදායික වාද්‍ය භාණ්ඩ හා විකල්ප වාද්‍ය උපකරණ හඳුනා ගනිමින් වාදන කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම :- 3.2 සන්නිවේදන කාර්ය සඳහා වාද්‍ය භාණ්ඩ භාවිත කළ අවස්ථා විස්තර කරයි.

සන්නිවේදන කාර්ය සඳහා වාද්‍ය භාණ්ඩ යොදා ගැනීම පිළිබඳ තොරතුරු

අතීතයේ දී ශ්‍රී ලංකාවෙහි වාද්‍ය භාණ්ඩ රාශියක් ව්‍යවහාරයේ පැවති බවත් එකී වාදන භාණ්ඩ විවිධ ආගමික සහ සමාජ උත්සව සඳහා භාවිත කළ බවත් මහා වංශය වූල වංශය, බෝධිවංශය වැනි පැරණි වංශ කතා සාහිත්‍යයෙහි සඳහන් වන තොරතුරු මගින් අනාවරණය වෙයි. එකී කාර්ය භාර්ය අතරින් සන්නිවේදන කාර්ය සඳහා වාද්‍ය භාණ්ඩ යොදාගෙන ඇති ආකාරය පැහැදිලිව දක්නට ඇත. මෙකී සන්නිවේදන කාර්යන්

- ආගමික කටයුතු වලදී සන්නිවේදනය සඳහා බෙර යොදා ගැනීම
- සමාජීය කටයුතු වලදී සන්නිවේදනය සඳහා බෙර යොදා ගැනීම

ආගමික කටයුතු වලදී සන්නිවේදනය සඳහා බෙර යොදා ගැනීම

- පෙරහැර අවස්ථාවලදී
- පූජා භේවිසි වාදන
- ගිලන් පස හෝ බුද්ධ පූජා අවස්ථාවල පූජා වාදන
- පිරිත් පිංකම් කටයුතුවලදී

සමාජ සන්නිවේදනය

වාදන භාණ්ඩ ඇසුරෙන් කරනු ලබන සමාජ සන්නිවේදනය විවිධ අවස්ථාවන් සමඟ විවිධාකාරයෙන් බද්ධ වෙයි. එහි එක් අංගයක් රාජ නියෝග , අඤා සහ පරිපාලනමය කටයුතු සමඟ බැඳේ අනෙක් අංගයන් සමාජ චාරිත්‍ර සහ සිරිත් විරිත් සමඟ බැඳේ.

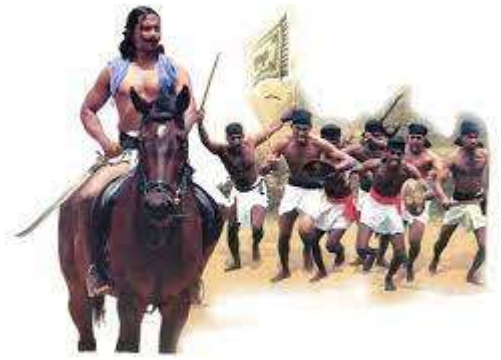
අණබෙර

- මෙය කිසියම් රාජ අඤාවක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා යොදා ගත් දීර්ඝ කාලීන ඉතිහාසයක් සහිත සන්නිවේදන ක්‍රමයකි.
- මේ සඳහා යොදා ගන්නා ලද්දේ දවුලයි.
- අණබෙර කරු නැතහොත් පණික්කලයා විසින් මහජනයා රැස්වෙන ස්ථාන වෙත ගොස් අණබෙර පදය කිහිප විටක් වාදනය කෙරේ.
- කෝලම් නාටකයෙහි රජු සහ බිසව තානායම්පොළට එන බව ප්‍රකාශ කිරීමට පැමිනෙන්නේද අණබෙර කරුවායි.

යුද බෙර සහ රණබෙර

- සතුරන් තමන්ගේ රාජධානිය ආක්‍රමණය සඳහා පැමිණෙන බව දැනගත් විටක දී යුධ බෙර වැයීම මගින් ඒ බව ජනතාව වෙත සන්නිවේදනය කරනු ලබයි.
- සතුරන්ට එරෙහිව සටන් වැදීම සඳහා පොදු ජනතාවද තමන්ගේ අතට අසුවන කවර හෝ ආයුධයක් ගෙන යුධ පෙරමුණට යති.

- දවුල් තම්මැට කොම්බු හොරණෑ ආදිය එකවර පිඹීම මගින් ඇති කරනු ලබන සෝෂාවෙන් උපදින ජව ශක්තිය සටනේ යෙදෙන බටයාගේ රණකාමීත්වය කුළු ගන්වයි .එහෙයින් සටන් වදින්නේ බෙර වාදනයෙන් ලබාදුන් පෙළඹවීම මගිනි.
- යුධ සේනා රැස් කර විමට යුධ බෙරද රණකාමීත්වය උත්දීපනය කිරීමට රණ බෙරද වාදනය , කරනු ලැබිය

පණ්ඩුඩ බෙර

- විශේෂ පණ්ඩුඩයක් යැවීමට යොදා ගත් බෙර විශේෂයකි.
- හදිසියේ සතුරන් පැමිණියහොත් ඒ බව බෙර වාදනයෙන් රජ වාසලට දැනුම් දීම.
- එක් මුරපොළකින් නැගෙන බෙර හඬ හඳුනා ගනිමින් එම පණ්ඩුඩය ඊලඟ මුර පොළට සන්නිවේදනය කිරීම.

වද බෙර

- සමාජ විරෝධී ක්‍රියාවන් සම්බන්ධයෙන් වරදකරුවෙකුට මරණීය දණ්ඩනය කස පහර දීම ,වැනි කිසියම් දඩුවමක් ලබා දෙන ලද්දේ නම් අතීතයේදී එකී දණ්ඩනය පමුණුවා ඇත්තේ මහජනයා ඉදිරියේ ප්‍රසිද්ධවය.
- මෙසේ වරදට දඩුවම් පැමිණවීමට නියමිත පුද්ගලයාට රතු වතක් අන්දවා රතු මල් මාලා පළඳවා මංමාවත් දිගේ වඩ බෙර වයමින් කැඳවාගෙන ගිය බව කියති.
- වඩ බෙරය ඊට නියමිත වූ සුවිශේෂ පදයකින් සහ ළය වේගයකින්ද යුක්ත විය.
- වඩබෙර වාදනය අද්‍යක්‍රමයේ දී අභාවිතය අතීතයේ ඒ සඳහා දවුල් බෙරය හෝ ඊට සමාන වූ බෙරයක් භාවිත කරන ලද කියති.

මළබෙර

- මළ බෙර හෙවත් අවමංගල්‍ය හේරි වාදනයද දීර්ඝ ඉතිහාසයක් සහිත වාදන වෙසෙසකි.
- මේ සඳහා හේවිසි වාදනය යොදා ගනු ලබන වාදන භාණ්ඩයන් වන දවුල තම්මැට්ටම සහ හොරණෑව භාවිත කරනු ලැබුවද එකී භාණ්ඩ අතරින් දවුලට විශේෂත්වයක් හිමි වේ.
- ඇතැම් ප්‍රදේශ වල දවුල වටා සුදු රෙදිකඩක් එතීම සිදු කෙරේ මළ බෙර වාදනයේ දී දවුල් තට්ටුව මත වාදකයාගේ අත ස්පර්ශ නොවිය යුතුය යන විශ්වාසය මත දවුල් තට්ටුව වැසෙන සේ එසේ සුදු රෙදිකඩක් ඔතන බව ඇතැම්හු කියති දවුලෙන් උපදින තියුණු නාදය ආවරණය වී බොල් හඬක් නැගේ එය වඩාත් ශෝක කූලය..

බෞද්ධාගමික පුද පූජා හා බෙරය අතර තිබූ සම්බන්ධය

- බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන වල හා දේවාල වල බෙර වාදන පැවැත්වීම තේව්‍ය භාරව පාරම්පරික පිරිසක් සිටියහ එකී පරම්පරාවන්ට නින්ද ගම් පවරා සේවාවන්ට අදාළ නිලයන් හඳුන්වා දී . සේවාවන්හි යොදා ගැනීම බෙර වාදනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට හේතු වූ බව පෙනේ
- ආගමික සිද්ධස්ථාන ආශ්‍රිතව පුදපුජා වලට බහුලව යොදාගෙන ඇත්තේ දවුල, තම්මැට්ටම් හා භොරණෑ වාදනයයි මේවා හේවිසි වාදන නමින් හැඳින්වේ.
- සන්නිවේදන කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේදී විශේෂ වූ බෙර පද යොදා ගනිමින් පවත්වන අවශ්වා වේලා හා විශේෂිත දින පිළිබඳව අවට ජනතාවට දැනුම් දීමක් ඇති කළ බව.
- අළුයම් ධුරය දියම්මැ , ධුරය හැන්දෑ ධුරය වැනි දෛනිකව කෙරෙන වාදන අංග මෙන්ම , පෝය වැනි විශේෂ දින වල කෙරෙන වාදන අංගද දක්නට ලැබේ
- දළඳා කරඬුව අඹරාව යටින් පිටතට වැඩමවීමේ දී අඹරා හේවිසි නමින් හේවිසි වාදන ද දළඳා වහන්සේ මාළිගාව ඇතුළට වැඩම වීමේදී ගෙවැදුම් හේවිසි යනුවෙන් හේවිසි වාදනයන් ද පැවැත් වීම මේවා ශබ්ද පුජා වාදන වශයෙන් සැළකේ .

මෙමගින් ගම්‍ය වන්නේ ඇත අතීතයේ සිටම බෞද්ධ ආගමික වත් පිළිවෙත් වලදී සන්නිවේදන මාධ්‍යක් වශයෙන් බෙර වාදනය යොදා ගෙන ඇති බවයි.

කාර්ය පත්‍රිකාව

1. සන්නිවේදන කාර්යයන් සඳහා වාද්‍ය භාණ්ඩ වාදනය කිරීමේ කොටස්,
1 තුන .කි. 2 දෙක කි 3 .හතර කි 4 පහ .කි
2. සන්නිවේදන කාර්ය සඳහා වාද්‍ය භාණ්ඩ යොදා ගෙන ඇති ආකාරය සඳහන් සාහිත්‍ය කෘතියකි.
1 මහාවංශය 2. සමන්තපාසාදිකාව 3. බුත්සරණ 4 අම්බවතුර
3. ආගමික කටයුතු වලදී සන්නිවේදනය සඳහා බෙර යොදා ගන්නා අවස්ථාවක් නොවන්නේ.
1 මංගල අවස්ථා 2. පෙරහැර අවස්ථා 3 පූජා හේවිසි 4 පිරිත් පිංකම්
4. සමාජ සංනිවේදන වාදන අංගයකි.....වාදනය.
5. අණබෙර වාදනය. සඳහාභාවිත කරයි.
6. රජු සහ බිසව තානායම්පොළට එන බව ප්‍රකාශ කිරීමට.....යොදා ගනී,
7. සතුරන් තමන්ගේ රාජධානිය ආක්‍රමණය සඳහා පැමිණෙන බව දන්වන්නේ.....වාදනයෙනි.
8. හේවිසි වාදනයේදී යොදා ගනු ලබන ප්‍රධාන අවනද්‍ය භාණ්ඩ ලෙසහා..... යොදා ගනී
9. හේවිසි වාදනයේ දී සුසිර වාද්‍ය භාණ්ඩය ලෙස යොදා ගනී
10. සන්නිවේදන කාර්ය සඳහා වාද්‍යා භාණ්ඩ යොදාගෙන ඇති ආකාරය කොටස් කීයකට බෙදේද
.කරන්න නම් ඒවා
11. එම සන්නිවේදන අවස්ථා පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.
12. අණ බෙර යනු කුමක්ද .හඳුන්වන්න ?
13. වදබෙර යනු කුමක් ද .හඳුන්වන්න ?
14. මළබෙර යනු කුමක්ද .හඳුන්වන්න ?
15. බෞද්ධාගමික පුදපූජා හා බෙරය අතර තිබූ සම්බන්ධය පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න .

නර්තනය		
10 ශ්‍රේණිය	11 වාරය	
ගුරුභවතාගේ නම	පී.ටෙක්ලා කුමාරි ගුණවර්ධන	අම්/ වාචින්න විද්‍යාලයලය

නිපුණතාව : 8.0 නර්තන කලාවෙන් ලැබෙන මානසික හා ශාරීරික ස්වස්ථතාව සාර්ථක දිවි පෙවෙතක් ගත කිරීමට ඉවහල් කර ගනියි.
නිපුණතා මට්ටම : 8.1 මානසික ස්වස්ථතාව පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම විස්තර කරයි.

මානසික ස්වස්ථතාව

එදිනෙදා ජීවිතයේ වැඩ කටයතු වල යෙදීමේදී සිතට ගතට දැනෙන වෙහෙස මහන්සිය නිවා ගැනීම සඳහා විවිධ පුද්ගලයින් විවිධ විවිධ ක්‍රමෝපායන් සොයා ගනී. ඇතැම් අය චිත්‍රපට නරඹති. තවත් අය නාටය, නර්තන සංදර්ශන නරඹති. ස්වභාව සෞන්දර්යය නරඹමින් වාරිකාවේ යෙදෙති. නැතිනම් රූපවාහිනියේ නාට්‍යක් හෝ ගුවන් විදුලියේ ගීතයකට සවන් දෙයි.

මේ කවර දෙයකින් වුවද පුද්ගලයකු බපාපොරොත්තු වන්නේ මානසික සුවයයි. මානසික සුවය කවරකුගේ වුව ජීවිතය සාර්ථක කරන අතිශයින්ම වැදගත් සාධකයකි. කෙනෙකු කායිකව කෙතරම් නිරෝගි වුවත් ඔහුට මානසික සුවතාවයක් නොවේ නම් ඔහු මනා ස්වස්ථතාවයකින් හෙබි පුද්ගලයකු ලෙසින් පෙන්වා දිය නොහැකිය.

කායික, මානසික නිරෝගිතාවයෙන් ඔබ්බට ගිය සාමාජීය හා අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය ස්වස්ථතාව ලෙසින් හැදින්විය හැක. එය තව සරල ලෙස පවසතොත් සිතේ ඇතිවන සුවතාව හෙවත් මානසික සුවය ලෙසින් පෙන්වා දිය හැක. කෙනෙකු යහපත් මානසික සුවතාවයකින් පසු වන්නේද යන්න ඔහුගේ වර්ෂා රටාවෙන්, සිතුවිලි වලින්, චිත්තවේග ප්‍රකාශනය තුළින් හඳුනා ගත හැකිය.

මානසික ස්වස්ථතාව කෙරෙහි බලපාන සාධක

1. ජානමය සාධක- ජානමය සාධක යනු උපතේදී දෙමාපියන්ගෙන් නැතිනම් පරම්පරාවෙන් උරුමවන යම් යම් ලක්ෂණයන්ය

(හැඩරුව, නිරෝගි බව, පැහැය, කායිකආබාධ, ශක්තිය)

2. පාරිසරික සාධක- පාරිසරික සාධක යනු හැදී වැඩෙන පරිසරයෙන් ලැබෙන දායාදයන්ය.

(අන්තර් පුද්ගල සබඳතා, සෞභාකාරි බව, රැකියාවන්)

❖ යහපත් මානසික ස්වස්ථතාවක් සඳහා බලපාන සාධක අධ්‍යාපනය නිවස

❖ අයහපත් මානසික තත්වයන් සඳහා බලපාන සාධක

යහපත් මානසික ස්වස්ථතාවක් ඇති දරුවකුගේ ලක්ෂණ	අයහපත් මානසික තත්වයන් ඇති දරුවකුගේ ලක්ෂණ
❖ වයසට සරිලන වර්ශාවන්	❖ වයසට සරිලන වර්ශාවන් නොදැක් වීම
❖ සමාජානුයෝජනය	❖ සමාජානුයෝජනය නොවීම
❖ මනා පෞරුෂය	❖ පෞරුෂ උනන්දු
❖ ආත්ම විශ්වාසය	❖ ආත්ම විශ්වාසයෙන් තොරවීම
❖ ධනාත්මක සිතුවිළි	❖ සෘණාත්මක සිතුවිළි
❖ ගැටුම් කළමනාකරනය	❖ කළහකාරී බව
❖ නව දැනුම සෙවීම	❖ හුදකලා බව
❖ සාමූහිකව කටයුතු කිරීම	❖ තනිව සිටීම
❖ අන්ය මත ඉවසීම	❖ කෝපවීම
❖ චිත්තවේග පාලනය	❖ චිත්තවේග පාලනය
❖ විවේකය අර්ථවත්ව ගත කිරීම	❖ අපවාර ක්‍රියා සඳහා යොමු වීම

යහපත් මානසික ස්වස්ථතාවක් ඇති දරුවන්

නර්තන කලාව හා මානසික ස්වස්ථතාව අතර සහ සම්බන්ධතාව

1. නර්තනය ප්‍රයෝගික ක්‍රියාවලියකි. ශරීරය එහි මෙවලමයි. එහිදී අංග, ප්‍රත්‍යාංග , උපාංග ආදී කොට ඇති සෑම කොටසක්ම ක්‍රියාත්මක වෙයි. එතුළින් කායික කුසලතා බොහෝමයක් සංවර්ධනය වෙයි.

- ❖ ඉන්ද්‍රිය සමායෝජනය, සමබරතාව
- ❖ නම්‍යශීලී බව, මාංශ පේශී වර්ධනය හා ශක්තිමත් බව
- ❖ සමබර පෞරුෂය

2. නර්තනය බුදුන්, දෙවියන්, දෙගුරුන් පිහිට කොට ගත් කලාවකි. එසේම නර්තනය තුළ වාද්‍ය භාණ්ඩ, දණ්ඩ කඳට වැදීම වැනි චාරිත්‍ර ඇත. එතුළින් මානසික කුසලතා බොහෝමයක් සංවර්ධනය වෙයි.

- ❖ ආගම, දහමට, ගුරුවරුන්ට, දෙමාපියන්ට, වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම.
- ❖ අනෙකුත් කලාවන්ට ගරු කිරීම හා පරිසරයට ආදරය කිරීම

3. කණ්ඩායම් වශයෙන් නර්තනාංග ඉදිරිපත් කිරීම තුළින් හා තරගකාරී අවස්ථා වලදී දරුවන් තුළ විත්තවේගික කුසලතා බොහෝමයක් සංවර්ධනය වෙයි.

- ❖ ඉවසීම, දැරීමේ හැකියාව, අන්යන්ට ගරු කිරීම, සහයෝගය, නිවරදි තීරණ ගැනීම
- ❖ අන්‍ය කලාකෘති අගය කිරීම, රස වින්දනය, ආචාරශීලී බව, ආගන්තුක සත්කාර,

4. නර්තනය තුළ දී නව නිර්මාණ බිහිකිරීම හා අනෙකුත් කලාවන් ඇගයීමෙන් නිර්මාණශීලී කුසලතා බොහෝමයක් සංවර්ධනය වෙයි.

- ❖ ස්වාධීන වින්තනය වර්ධනය වීම, නිදහස, සාමය පිළිබඳ හැගීම් වර්ධනය.
- ❖ විචාරශීලී මනසක් ඇති වීම හා මානසික ඒකාග්රතාවය
- ❖ මානසික ආතතිය අඩු වීම හා ස්වයං හික්මීම

5. නර්තන කලාව යනු සාමාජීය අවශ්‍යතාවයකි. එම නිසාම මෙතුළින් සාමාජීය කුසලතා බොහෝමයක්

සංවර්ධනය වෙයි.

- ❖ පිළිගැනීමට ලක් වීම, ප්‍රේක්ෂක පිරිසක් ඇති වීම, ගරු බුහුමනට ලක් වීම.
- ❖ මිනිස් හදවත් තුළ ජීවමාන වර්තයක් බවට පත් වීම හා මිනිසුන් පිනවීමට හැකිවීම.
- ❖ ආර්ථික වටිනාකමක් ඇතිකර ගැනීමට හැකිවීම.
- ❖ යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා ගොඩ නගා නැතිමට හැකි වීම.
- ❖ සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනයට කටයුතු කිරීමට හැකි වීම.

- ❖ අනාගත පරපුරට සංස්කෘතික දායාදයන් පවරා දෙන පුරෝගාමියෙකු ලෙසින් කටයුතු කිරීමට හැකි වීම.
- ❖ සමාජ සහජීවනය ගොඩ නැගීමට හැකි වීම.
- ❖ පුද්ගලයා තුළ ඇති දුර්ගුණ ඉවත් කොට සමාජ ශෝධනයක් කිරීමට හැකි වීම.
- ❖ අභාවිත මට්ටමේ ඇති අපේ නර්තනයේ යම් යම් කොටස් සංරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කළ හැකි වීම.
- ❖ නව නිර්මාණ බිහි කිරීමට හැකි වීම.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න.

01. ස්වස්ථතාව හා බැඳේ

1. කායික, චිත්තවේගික, ආගමික, භාෂාමය	3. කායික, මානසික, සාමාජීය, ආධ්‍යාත්මික
2. නිරෝගිකම, ආතතිය, පීඩනය, දරාගැනීම	4. කායික මානසික චිත්තවේගික, හික්මීම

02. මානසික ස්වස්ථතාවක් සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධක ඇති පිළිතුර වන්නේ

1. පවුල හා පරිසරයයි	3. ආරය හා පරිසරයයි
2. අධ්‍යාපනය හා නිවාසයි	4. රැකියාව හා මිත්‍රයින්

03. යහපත් මානසික ස්වස්ථතාවක් ඇති දරුවකුගේ ලක්ෂණයක් නොවන්නේ

1. ආත්මනුකම්පාව	3. චිත්තවේග පාලනය
2. ධනාත්මක සිතුවිලි	4. සුසමාහිත පෞරුෂය

04. අයහපත් මානසික තත්වයක් ඇති දරුවකුගේ ලක්ෂණයක් වන්නේ

1. කණ්ඩායම් හැගීම	3. හුදකලා බව
2. නිහතමානී බව	4. සංවේදී බව

05. මනා ඉන්ද්‍රිය සමායෝජනය තුළ ඇති ලක්ෂණයකි.

1. සමබර බව	3. පැහැපත් බව
2. ආවේගශීලී බව	4. විචාරශීලී බව

06. මානසික ස්වස්ථතාව කෙරෙහි බලපාන ජානමය හා පාරිසරික සාධක පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.

07. යහපත් මානසික ස්වස්ථතාවයකින් හෙබි දරුවෙකු තුළ ඇති ලක්ෂණ කවරේද?

08. නර්තනය තුළින් ලැබෙන කායික කුසලතා පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.

09. නර්තනය කායික ව්‍යායාමයකි. මෙම කියමන සනාත කරන්න.

10. නර්තනය තුළින් ලැබෙන මානසික කුසලතා පිළිබඳ උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

11. නර්තනය තුළින් ලැබෙන සමාජීය කුසලතා පෙළ ගස්සන්න.

12. නර්තන පංති කාමරයක් තුළ ඇති වත් පිළිවෙත් තුළින් යහපත් මානසික ස්වස්ථතාවන් ඇති වීමට බලපානු ලබන හොඳ පුරුදු මොනවාද?

13. නිර්මාණ කුසලතා වර්ධනයට නර්තන කලාවෙන් ලැබෙන පිටිවහල කෙබඳුද?

14. නර්තනය හා මානසික ස්වස්ථතාවය යන මාතෘකාව යටතේ පාසල් දැන්වීම් පුවරුවට ලිපියක් ලියන්න.

15. නර්තනය මානසික ස්වස්ථතාවයේ පුළුල් පැතිකඩක් වියෝජනය කරයි. විමසන්න.

නර්තනය		
10 ශ්‍රේණිය	111 වාරය	
ගුරු හවතාගේ නම - ඒ.වී.එස්.සී.ගුණසේකර		අම්/අඹගහවැල්ල මහා විද්‍යාල

නිපුණතාවය - 2-0 නිපුණතාවය හා බැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා

ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම - 2-3 නිවැරදි අංගහාර අනුගමනය කරමින් සාම්ප්‍රදායික නර්තන අංග ප්‍රදර්ශනය කරයි.

වට්ටම්

වට්ටම් යන පදය උඩරට පහතරට සබරගමු යන දේශීය නර්තන සාම්ප්‍රදායන් තුනේදීම නර්තනය හා වාදන ක්‍රියාවලියේ යෙදෙන්නකි. ගායනය රහිත වූ මෙම වට්ටම් එකකට එකක් සම්බන්ධ වන ආකාරයෙන් නිර්මාණය වූ පද මාලාවක් අඩංගු වීම නිසා වට්ටම් ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. එහි පද කොටස් වෙන් වෙන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කල හැකි නමුත් ඒවා කිසියම් අනුපිළිවෙලක් සහිත වූත් ;එකිනෙක හා බැඳි පවතින්නා වූත් පද සමූහයක් නිසා වට්ටම් ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

❖ උඩරට වට්ටම් නර්තනයේදී වටයට ගමන් කරමින් නර්තනය කිරීම සාම්ප්‍රදායික ලක්ෂණයි.

දොං ජිංත ගත දොංත වට්ටම

තාලය- සුළු මැදුම් (2+3) දෙතිත

	^ 1	2	/	1	2	3	^ 1	2	/	1	2	3
පිරිමේ පදය	තෙහිං ගත් තෙහිං දොං	- - - -	තෙහිං ජිත් තෙහිං තා	- - - තා	ත ග ත ත		ග ජිං ග ජි	ජි - ජි ජි	කු කු කු කු	ද ද ද ද		
1 මාත්‍රය	දොං	-	ජිං	-	ත		ග ත		දොං	-	ත	
කස්තිරම	කු	ද	ග	ජි	ත		කු	ද	තා	-		
අඩවිව	තත් තත් ත කි ජි	- කඩ ක ටි ක	ත තත් රොං ත රොං	ක කඩ - ක -	ට කුද ග ට ට		ත ත ජිං කුං	ක ක - -	රොං රොං ජි දත්	- - කු -	- - ද -	
	^ 1	2	/	1	2	3	^ 1	2	/	1	2	3
2 මාත්‍රය	දොං	-	ජිං	-	ත		ග	ත	දොං	-	ත	
කස්තිරම	කු කු	ද ද	ග ග	ජි ජි	ත ත		කු කු	ද ද	ග තා	ජි	ත	
අඩවිව	තාම් දොහොකඩ තහකඩ ජිත් තහර්	- - ජිත්	ජිං තත් දොම් තෙහිං තහර්	තත් කිට - දොං	කුද කුද - -		ජිං ග තහර්	තත් ත ජිත්	ජිං කු තහර් ජිත්	තත් කු ජිත්	කුද ද	

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුරු ලියන්න.

- 1 උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායේ දැක ගත හැකි වට්ටම් රහිත නර්තන අංගයකි.
- 2 මාත්‍රා 2+3ට අයත් වට්ටමක් ලෙස වට්ටම හැඳින්විය හැක.
- 3 “තෙහිං තෙහිං ගජී ජිකුද.....” මෙය වට්ටමේ..... යි.
- 4 ‘තත් තකට තක රො....’ අඩව්ව අයත් වන්නමක් වන්නේ යි.
- 5 .උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායේ වට්ටම්නර්තනය කිරීම
..... ලක්ෂණයකි.

පිළිතුරු සපයන්න.

- 1 දොං ජිංත ගත දොංත අයත් තිත් රූපය නම් කරන්න.
2. වට්ටමකට අයත් කොටස් නම් කරන්න.
- 3.වට්ටම් යනු කුමක්දැයි කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- 4.ඉහත ප්‍රස්තාරයට අනුව තාල තබා කීමට පුහුණු වන්න.

10 ශ්‍රේණිය ගුරු හවතාගේ නම: එන්.ටී කරුණාගම	නර්තනය III වාරය ඩී එස් සේනානායක ජාතික පාසල
--	---

නිපුණතාව : 2.0 නර්තනය හා බැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
නිපුණතා මට්ටම : 2.05 නර්තන කලාව හා සබැඳි ප්‍රකාශන විධික්‍රම අධ්‍යයනය කරමින් අදහස් දක්වයි.

සතර අභිනය

අභිනය යනු ප්‍රකාශනයයි. නැත්නම් මනාව ඉදිරිපත් කිරීම යන්න අභිනය ලෙස දැක්විය හැක.

අභිනය දර්පනය

“ආංගිකම් භූවනම් යසා - වාචිකම් සර්ව වාග්මය ම

ආභාර්යම් චන්ද්‍ර තාරාදී - තං නූම: සාත්විකම් ශිවම්”

නන්දිකේශ්වර නම් ඉන්දියානු පඬිවරයා විසින් රචිත “අභිනය දර්පනය” නම් කෘතියෙහි අභිනය පිළිබඳ ශිව දෙවියන් නමස්කාරයේ මෙලෙස දක්වා ඇත.

අභිනය සිව් වැදෑරුම් වේ. ඒවා නම්,

1. ආංගික අභිනය
2. වාචික අභිනය
3. සාත්වික අභිනය
4. ආභාර්ය අභිනය

ආංගික අභිනය යනු අංගවලන මාධ්‍යයෙන් යම්කිසි අදහසක් ප්‍රේක්ෂකයාට දැන වීමයි. ප්‍රධාන වශයෙන් ශරීරය පවතින අංග, ප්‍රත්‍යංග, උපාංග යන කොටස් වලින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම ආංගික අභිනය කොටසට අදාළ වේ.

අංග: හිස, කඳ, දෑත්, දෙපා, දෑස්

ප්‍රත්‍යංග: බෙල්ල, උර බාහු, වැලමිට, මැණික් කටුව

උපාංග: ඇඟිලි, ඇස, ඇඟිබැම, තොල්, කම්මුල්

වාචික අභිනය යනු වචන මාධ්‍යයෙන් ප්‍රේක්ෂකයා වෙත අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමයි. දෙබස්, පද්‍ය, ගීත, සංවාද ආදිය මෙම කොටස්වලට අයත් වේ.

සාත්වික අභිනය යනු මුහුණේ ඇති උපාංග භාවිතා කරමින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම වේ. දූක, සතුට, ශෝකය, ක්‍රෝධය, භාසා සහ ලැජ්ජාව ආදී හැඟීම් සාත්වික අභිනය තුළින් ප්‍රකාශ කළ හැක. සාත්වික අභිනයට අයත් වන්නේ මුහුණෙන් පෙන්වන හැඟීම් පමණක් නොව වෙච්ලීම, කඳුළු සැලීම, ලොමුදැහැ ගැන්වීම, දහදිය දැමීම, ශරීරය දරදඩු වීම වැනි ලක්ෂණ සාත්වික අභිනයට අයත් බව

හරතමුණි,නන්දිකේශ්වර වැනි රස වාදීන් පෙනේවා ඇත

යම් රංගනයක් සාර්ථක කරගැනීම සඳහා භාවිතා කරගන්නා වෙස් ගැන්වීම්, රංගවස්ත්‍රාභරණ, වේදිකා උපකරණ, වේදිකා සැරසිලි, ආදී කොටස් අයත් වන්නේ ආහාර්ය අභිනයට වෙයි. ආහාර්ය අභිනය ප්‍රධාන අංශ දෙකකි.

- අංග රචනය

- වෙස් මෝස්තර රචනය

ප්‍රකාශන විධික්‍රම ලෙස සතර අභිනය භාවිතා වන අවස්ථා.

- කොහොඹා කංකාරියේ උතුරා යක්කමෙහි එන සංවාද කොටස් හා කවි ගායනා වාචික අභිනයට අයත් වේ.
- පහතරට හා සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදායට අයත් ශාන්තිකර්ම වල දක්නට ලැබෙන අඹ විදමන කොටසට අයත් සංවාද සහ කවි ගායන වාචිකාභිනයට අයත් ලෙස දැක්විය හැක.
- සොකරි ගැමි නාටකයේ දී හමුවන ගුරුභාමි, සොකරි, පරයා, වෙදරාළ වැනි චරිත වෙස් ගත්වා ඇති ආකාරය ආහාර්ය අභිනය කොටසට අයත් වේ.
- කතකලි නර්තන සම්ප්‍රදායේ දී ආහාර්ය අභිනයට ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් හිමි වේ.
- හරත හා කටකලි නර්තන සම්ප්‍රදායේදී දී හස්ත මුද්‍රා භාවිතා කරන අතර මේවා ආංගික අභිනය කොටසට අයත් වේ.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න

1. අභිනය යනු

(1) අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමකි (11) අභිරූපනය කි. (111) නාට්‍යකි. (1V) අභි චලනයකි

2. අභිනයෙහි කොටස් ගණන

(1) අටකි. (11) හයකි. (111) හතරකි. (1V) දෙකකි

3. අභිනය පිළිබඳ හරතමුනි විසින් රචිත කෘතිය වනුයේ

(1) අභිනය දර්පණය. (11) නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය (111) භාව ප්‍රකාශනය. (1V) නාට්‍ය ලෝකනය

4. ආංගික අභිනය යනු

(1) අංග චලන මගින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමයි (11) වචන මගින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමයි

(111) රංග වස්ත්‍රාභරණ මගින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමයි (1V) මේ කිසිවක් නොවේ

5. වාචික අභිනය ට ඇතුළත් නොවන්නේ

(1) වචන. (11) ගීත. (111) සංවාද. (1V) භාව ප්‍රකාශන

6. ආංගික අභිනය බෙදන කොටස් තුනට අයත් නොවන්නේ

(1) අංග. (11) ප්‍රත්‍යාංග. (111) උපාංග. (1V) දෘඩාංග

7. කඳුළු සැලීම, වෙවිලීම, දහදිය දැමීම යන භාවයන් ඇතුළත් අභිනය

(1) ආංගික අභිනය (11) වාචික අභිනය

(111) ආභාර්ය අභිනය. (1V) සාත්වික අභිනය

8. ඇඳුම් පැළඳුම්, වේදිකා පසුතල ආදිය ඇතුළත් වන අභිනය

(1) ආංගික අභිනය. (11) වාචික අභිනය.

(111) ආභාර්ය අභිනය. (1V) සාත්වික අභිනය

9. වාචික අභිනය දක්නට නොලැබෙන්නේ

(1) ශාන්තිකර්ම වල. (11) වේදිකා නාට්‍යවල. (111) මුද්‍රා නාට්‍ය වල. (1V) නාඩගම් වල

10. දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදායන්හි ආභාර්ය අභිනය බහුලව දැකගත හැකි සම්ප්‍රදායකි

(1) උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදාය (11) පහත රට නර්තන සම්ප්‍රදාය

. (111) සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදාය. (1V) කතකලි නර්තන සම්ප්‍රදාය;

➤ පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

11. දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදාය තුළ ආංගික අභිනය දක්නට ලැබෙන අවස්ථා දෙකක් දක්වන්න.

12. දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදාය තුළ වාචික අභිනය දක්නට ලැබෙන අවස්ථාවක් උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

13. ඔබ උගත් ගැමි නාටකයක ආභාර්ය අභිනය යොදාගෙන ඇති ආකාරය පිළිබඳ කෙටි විමසීමක් කරන්න.

14. කතකලි නර්තන සම්ප්‍රදායේදී ආභාර්ය අභිනය යොදා ගන්නා ආකාරය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

15. දේශීය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේදී සතර අභිනය භාවිතා වන ආකාරය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

නිපුණතාව: 5.0 ශ්‍රී ලාංකීය නර්තන සම්ප්‍රදාය හා සබැඳි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික පසුබිම අධ්‍යනය කරමින් ජාතික උරුම රුක ගැනීම සඳහා ක්‍රියා කරයි.
නිපුණතා මට්ටම: 5.2 ශ්‍රී ලාංකීය නර්තන සම්ප්‍රදාය ප්‍රවර්ධනයට දායකවූවන් අගයමින් තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි.

දේශීය නර්තන සාම්ප්‍රදායේ ප්‍රවර්ධනයට දායක වූවන් අගයමු

නර්තනයේ විකාශනයට හා උන්නතියට කැප වූ ශිල්පීන්ගේ මෙහෙවර අගයන් වස් මෙම පාඩමේ අරමුණයි. නර්තනය අද දක්වා පැවතීම සඳහා ලෝකයේ බොහෝ ශිල්පීන් තමන්ගේ ශ්‍රමය හා ශක්තිය දායක කරමින් කටයුතු කර ඇත ශ්‍රී ලංකාවේද එවැනි ශිල්පීන් දැකිය හැකි බැවින් ඒ සඳහා දායකත්වය දැක්වූ කාන්තා චරිත පිළිබඳ කරුණු විමසා බැලීම වටී.

ආචාර්ය වජිරා චිත්‍රසේන මහත්මිය

- 1932 මාර්තු 15 වන දින උපත ලැබූ වජිරා මහත්මිය චිත්‍රසේන ඩයස් මහතාගේ බිරිඳ ලෙස හඳුන්වා දිය හැක. නර්තනය ජීවන වෘත්තිය කරගත් ඇය දියණියන් දෙදෙනෙකුගේ හා පුතෙකුගේ මවක් වන අතර දක්ෂ නර්තන ශිල්පිනියක් ලෙස කිරුළ පැළඳ සිටියාය 1944 දී ආරම්භ කරන ලද චිත්‍රසේන කලායතනයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නර්තන ශිල්පිනියක් වූ මෙතුමිය චිත්‍රසේනයන් ගුරුවරයා කර ගනිමින් විවිධ චරිත නිරූපණය කරමින් රංගන දායකත්වය දැක්වීය. පාසල් විශේෂී මුද්‍රා නාට්‍ය නිෂ්පාදනය කරමින් ප්‍රේක්ෂකයින් අතර ජනාදරයට පත් විය.

වජිරා චිත්‍රසේන මහත්මියගේ රංගන දායකත්වය,

- පාසල්විශේෂී වෙස්සන්තර ජාතකයේ ජාලියගේ චරිතය නිරූපණය කිරීම.
- 1949 දී චිත්‍රසේ නයන්ගේ රාවණා මුද්‍රා නාට්‍ය සඳහා පුජා නර්තනයෙන් සහය වීම
- නළ දමයන්ති මුද්‍රා නාට්‍යයේ හංස ධේනුවගේ චරිතය නිරූපණය කිරීම.
- කරදිය මුද්‍රානාට්‍යයේ සිසිගේ චරිතය නිරූපනය කිරීම.

හංස ධේනුව

සිසි

වජිරා වික්‍රමේෂ මහත්මියගෙන් සිදු වූ සේවාව,

- වයස අවුරුදු 19 දී කුමුදුණි මුද්‍රා නාට්‍ය නිෂ්පාදනය කරමින් ළමා මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව හඳුන්වාදීම
- එකළ භාවිතා කළ උඩරට කාන්තා රංග වස්ත්‍රාභරණ කට්ටලය වූයේ වෙස් ඇඳුමට සමාන කම් සහිත ඇඳුම් කට්ටලයකි එය කාන්තාවන්ට සුසුසු නිර්මාණශීලී බවින් යුතු ඇඳුම් කට්ටලයක් ලෙස සකස් කිරීමට පුරෝගාමී වී කටයුතු කිරීම (මේ සඳහා ඇයට සහයෝගය ලබා දුන්නේ සෝමබන්දු විද්‍යාපති මහතාය)
- උඩරට නැටුමේ එන තාණ්ඩුව ලක්ෂණ වලට ලාභ්‍ය ලක්ෂණ මුසු කරමින් කාන්තාවන්ට උචිත නර්තන විලාශයන් ඔප්නැංවෙන පරිදි ප්‍රසංග වේදිකාව තුළ ඉදිරිපත් කිරීම. .

වජිරා වික්‍රමේෂ මහත්මිය නිෂ්පාදනය කළ මුද්‍රා නාට්‍යය,

- කුමුදුනී
- රත්කිකිළි
- ගිනි හොරා
- සේපාලිකා
- හපනා

ආචාර්ය මීරුන්ඩා හේමලතා මහත්මිය

1938 නොවැම්බර් 15 වන දින කැළණියේ දළුගම ග්‍රාමයේ උපත ලැබූ මීරුන්ඩා හේමලතා මහත්මිය පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් පසුව රජයේ ලලිත කලායතනයෙන් නර්තනය හදාරා පසුව කොළඹ ක්‍රමය යටතේ ශිෂ්‍යත්වයක් හිමිකරගනිමින් භාරතයට ගොස් අඩ්‍යාර්හි කලා ක්ෂේත්‍රී ආයතනයෙන් හරත නර්තන සම්ප්‍රදාය ප්‍රගුණ කළ හරත නර්තන ශිල්පියෙකු ලෙස ප්‍රසිද්ධියට පත් විය.

මීරුන්ඩා හේමලතා මහත්මියගෙන් සිදු වූ සේවාව,

- අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රථම නර්තන අධ්‍යක්ෂිකා තනතුර දැරීම හා එම කාලයේ දී සුසමාහිත පෞර්ෂයක් ඇති දරුපරපුරක් බිහි කිරීම සඳහා විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- සමස්තලංකා නැටුම් තරග ක්‍රමවත්ව ආරම්භ කිරීම.
- අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ නර්තන කණ්ඩායමක් ආරම්භ කිරීම.
- ගිරාගම ගුරු අභ්‍යාසය විද්‍යාලයේ හා කටුකුරුන්ද ගුරු අභ්‍යාස විද්‍යාලයේ ජේෂ්ඨ කලීකාචාර්යවරියක ලෙස කටයුතු කිරීම.
- ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සෞන්දර්ය අධ්‍යක්ෂක තනතුර හෙබවීම.
 - පාසල් අධ්‍යාපනය තුළ සෞන්දර්ය විෂය යුගයේ අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන අයුරින් සංවර්ධනය කිරීම.
 - ගුරු අත්පොත් සකස් කිරීම.
 - විෂය මාලා සකස් කිරීම.

- ගුරු මාර්ගෝපදේශ සැකසීම.
- දුරස්ථ ගුරු පුහුණු සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීම.
- අ.පො.ස. සා. පෙ හා උ. පෙ ප්‍රශ්න පත්‍ර ව්‍යුහය හා ප්‍රායෝගික ඇගයීම් කටයුතු විදිමත් ලෙස සකස් කිරීම
- නර්තනය පිළිබඳ පොත් පත් හා ලිපි ගණනාවක් රචනා කර දක්ෂ ලේඛකාවක ලෙස දෙස් විදෙස් ගෞරවාදරයට පත් වීම
- මෙතුමිය විසින් ආරම්භ කරන ලද මිඳන්ඩා හේමලතා කලා අග්‍රමය දේශීය නර්තනය මෙන්ම භාරත නැටුම් හැදෑරීමට දේශීය දු දරුවන්ට තෝ තැන්නක් වීම.
- 1980 වර්ෂයේදී මෝල් ගස් නැටුමට නව රංග රටා නිර්මාණය කරමින් ප්‍රාසංගික වේදිකාවට ඉදිරිපත් කිරීම

- ❖ නර්තන ප්‍රසංග - සචාරී චලන රංගධාරා, රංග රේඛා, නුපුර රාවය,
- ❖ මුද්‍රා නාට්‍ය - තාන්හා ආශා

මිඳන්ඩා හේමලතා මහත්මිය පිදුම් ලැබූ සම්මාන,

- 1985 දී සොන්ටා ජාත්‍යන්තර සම්මානය
- 1988 දී කලාශූරී ජනාධිපති සම්මානය
- ජාත්‍යන්තර කාන්තා දින සම්මානය,
- සෞන්දර්ය කලා විශ්ව විද්‍යාලයේ නාර්තන හා නාට්‍ය කලා පීඨය මගින් නිර්දේශිතව ඇගේ සේවය ඇගයීම් කර දර්ශන ශූරී උපාධිය පිරි නැමීම.

මන්ද මානසික දරුවන්ගේ නර්තන කුසලතා ඔප් නැංවීම සඳහා ඔවුන්ට නර්තනය උගන්වා එම දරුවන් සමාජ ගත කිරීමේ මහගු මෙහෙවර ශ්‍රී ලංකාව තුළ පළමු වරට ආරම්භ කිරීමේ ගෞරවයෙන් ද ඇ පිදුම් ලබන්නීය.

කාර්ය පත්‍රිකාව

1. සමස්ත ලංකා නැටුම් තරගාවලිය ආරම්භ කර දරුවන්ට කුසලතා පිරි නැමීමේ ගෞරවය හිමිවන්නේ

1 මිඳන්ඩා හේමලතා මහත්මිය	2 අංජලිකා චිත්‍රසේන මහත්මිය
3 වජිරා චිත්‍රසේන මහත්මිය	4 චිත්‍රසේන ඩයස් මහතා
2. කුමුදුනි මුද්‍රානාට්‍ය නිෂ්පාදනය කරමින් ලබා මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව හදුන්වා දුන්නේ.

1 මිඳන්ඩා හේමලතා මහත්මිය	2 අංජලිකා චිත්‍රසේන මහත්මිය
3 වජිරා චිත්‍රසේන මහත්මිය	4 කේ එස් ප්‍රනාන්දු මහතා

3. මිඳන්ඩා හේමලතා මහත්මිය අතින් සිදු වූ සේවවක් නොවන්නේ

- 1 විෂයන් මාලා සකස් කිරීම
- 2 උඩරට කාන්තා රංග වස්ත්‍රාභරණ කට්ටලය සකස් කිරීම
- 3 සමස්ත ලංකා නර්තන තරග ආරම්භ කිරීම
- 4 නර්තන සම්මන්ත්‍රණ ආරම්භ කිරීම

4. වජිරා චිත්‍රසේන මහත්මිය රංගන දායකත්වය දැක්වූ මුද්‍රා නාට්‍යයක් නොවන්නේ

- 1 කරදිය 2 රාවණා 3 නලදමයන්ති 4 තණ්හා ආශා

5. මෝල්ගස් නැටුම වේදිකා ගත කිරීමේ ගෞරවය හිමිවන්නේ

- 1 මිඳන්ඩා හේමලතා මහත්මිය 2 අංජලිකා චිත්‍රසේන මහත්මිය
- 3 වජිරා චිත්‍රසේන මහත්මිය 4 අශෝකා දිසානායක මහත්මිය

➤ හිස්තැන් පුරවන්න

1. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රථම නර්තන අධ්‍යාපිකා තනතුර දැරුවේ

.මහත්මියයි

2. හපනා මුද්‍රා නාට්‍යය ගේ නිෂ්පාදනයකි.

3. .1944 දීකලායතනය .ආරම්භ කරන ලදී.

4. වජිරා චිත්‍රසේනයන් හාඑක්ව උඩරට කාන්තා රංග වස්ත්‍රාභරණ කට්ටලය සකස් කරන ලදී

5. මිඳන්ඩා හේමලතා මහත්මිය විසින්..... මුද්‍රා නාට්‍ය නිෂ්පාදනය කළාය..

➤ පිළිතුරු ලියන්න.

1. වජිරා චිත්‍රසේනයන්ගේ රංගන දායකත්වය දැක්වූ නාට්‍ය මොනවාද?

2. මිඳන්ඩා හේමලතා මහත්මියගේ කලායතනය නම් කරන්න.

3. දර්ශන ශූරී උපාධියෙන් පිදුම් ලැබුවේ කවුද?

4. වජිරා චිත්‍රසේනයන් නර්තන කලාව සඳහා කළ සේවාව ඇගයීමට ලක් කරන්න.

5. මිඳන්ඩා හේමලතා මහත්මිය විසින් නර්තන අධ්‍යාපනයේ දියුණුව සඳහා කරන ලද සේවාව ඇගයන්න .

නර්තනය

10 ශ්‍රේණිය.

111 වාරය

ගුරුභවතාගේ නම: ආර්.එම්.සී. රාජපක්ෂ කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, අම්පාර.

නිපුණතාව : 1.0 පරිසර නිරීක්ෂණයෙන් ලබන අත්දැකීම් ඇසුරු කර ගනිමින් නර්තන නිර්මාණ කරයි.
නිපුණතා මට්ටම: 1.2 භාව ප්‍රකාශනය වන පරිදි වර්තන නිරූපනය කරයි.

විශ්මය නමැති ස්ථායිභාවය නිරූපනය කරමු.

අප ජීවත් වන නිවසෙහි පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ හා අවට පරිසරය තුළ ජීවත් වන පුද්ගලයන්ගේ හැසිරීම් රටා හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීම මගින් විවිධ අත්දැකීම් ලබාගත හැකිය. මෙහිදී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු විය යුතුය. ගමන් විලාස , හැසිරීම් රටා , ශරීර ස්වභාවය , කතා විලාස, යන මේවා නිරීක්ෂණය කිරීමේදී එකිනෙකා අතර විවිධ වෙනස්කම් දක්නට ලැබේ. සෑම පුද්ගලයකුටම තමන්ට ම ආවේනික හැසිරීම් රටා ඇති බව මින් අනාවරණය වෙයි.

විවිධ වූ හැසිරීම් රටා ඇති වර්තන නිරීක්ෂණය කරමින් එම වර්තන අනුකරණ අවස්ථා නිර්මාණයේදී භාව ප්‍රකාශන දැක්වීමට එහි රස හා භාව හඳුනා ගත යුතුයි.

රස හා භාව යනු එකිනෙකට සම්බන්ධතා ඇතිව පවතින්නකි. එසේ නොමැතිව භාවයන්, භාවයෙන් තොරව රසයක් නූපදී. හරත මුණිවරයාගේ ‘ නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය ’ නමැති ග්‍රන්ථයට අනුව රස අටක් හා භාවයන් අටක් දක්වා ඇත.

ස්ථායි භාවය		රසය
1. රති	-	ශාංභාරය
2. භාස	-	භාසා
3. ශෝක	-	කරුණා
4. ක්‍රෝධ	-	රෝද්‍ර
5. උත්සාහ	-	වීර
6. භය	-	භයානක
7. ප්‍රගුප්සා	-	බීහත්සා
8. විශ්ම	-	අත්භූත

මින් එක් රසයන් වන ‘ අත්භූත රසය’ හඳුනා ගනිමු.

විශ්මය නමැති ස්ථායී භාවය මුල් කොට ගනිමින් ‘ අත්භූත රසය’ උපදී.

උදා: නුහුරු නුපුරුදු අත්දැකීම් වලට මුහුණදීම

ඇඳහිය නොහැකි සිද්ධීන්ට මුහුණදීම

අන්තරාදායක සිද්ධියක් ක්ෂණයකින් දෘශ්‍ය මාන වීම.

මෙම විභවයන්ගෙන් උපදින අත්භූත රසය අංග, ප්‍රත්‍යාංග, උපාංගයන් තුළින් පෙන්නුම් කෙරෙන භාවයන් දැකිය හැකිය. නර්තනයේදී ශරීරයේ ප්‍රධාන කොටස් පහකට පෙන්වාදෙයි. එය අංග හෙවත් නළු පංචාංග ලෙස හඳුන්වයි. හිස, කඳ, අත්, පාද, ඇස් ප්‍රධාන නළු පංචාංග වෙයි.

එම ප්‍රධාන අංගයන්ගේ උප කොටස් උපාංග ලෙස හඳුන්වයි.

නිදසුන් ලෙස: හිස - මුහුණ, කට, දිව, තොල්, නළල, කම්මුල් ආදිය

කඳ - පපුව, පිට, බඩ, ආදි වශයෙන් අනෙකුත් අංගයන් වලද උප කොටස් ඇත.

ප්‍රත්‍යාංග ලෙස , බෙල්ල, උරබාහු, වැළමිට, මැණික් කටුව, දණහිස ආදී ශරීරයේ නම්ණිය කොටස් හඳුන්වා ඇත. මෙසේ විශ්මය නමැති භාවය උද්දීපනය වීමේදී ශරීරය තුළින් දිස්වන විපර්යාසයන් ලෙස දැකිය හැකි ලක්ෂණයන් ,

ඇස් පළල් කිරීම.

ඇසිපිය නොහෙලා බලා සිටීම.

කඳුළු සැලීම.

ප්‍රීතිය ප්‍රකාශ කිරීම.

ගල්ගැසුනාක් මෙන් නිශ්වලව සිටීම.

ගොත ගැසීම.

කාර්ය පත්‍රිකාව

1. 'විශ්මය' යන වචනයට අරුත් ගැන්වෙන වචනය වන්නේ,
 1. සිනහව
 2. පුද්ගමය
 3. අලංකාර
 4. හයංකාර
2. 'විශ්මය' භාවය තුළින් දැකිය හැකි ශරීර ලක්ෂණයක් වන්නේ,
 1. මුව පියා ගැනීම
 2. ඇස් ඇතිලීම
 3. ඇසිපිය නොහෙලා බලා සිටීම
 4. අත්පුඩ් ගැසීම
3. උපාංගයන්ට අයත් වන්නේ,
 1. බෙල්ල
 2. කඳ
 3. දණහිස
 4. ඇඟි බැම
4. 'විශ්මය' භාවය උද්දීපනය වන්නා වූ සිද්ධියකි.
 1. හදිසි රිය අනතුරක් දැකීම
 2. දෙදෙනෙකු සංවාදයේදී බහින් බස් වීම
 3. කුඩා දැරියක අඬනු දැකීම
 4. ඇතුන් සමග පෙරහැරක් ගමන් කරනු දැකීම
5. පහත දැක්වෙන වගුව පුරවන්න.

රසය	භාවය	උද්දීපනය වන ලක්ෂණයන් 2 ක්
නිද:1. ශාංගාරය	රතිය	ලජ්ජාශීලි වීම, සිනහව
2.	භාස	
3. රෝද	ක්‍රෝධ	
4.		මස් පිඩු තද කිරීම, දත් ඇඳි එකට තද කිරීම
5.	හය	
6. අත්භූත		
7.	ශෝක	

1. භාව ප්‍රකාශනයේදී ශරීරය බෙදෙන ප්‍රධාන කොටස් 3 ක් නම් කරන්න.
2. විශ්මය නමැති ස්ථායී භාවය නිරූපනයේදී ඇති වන රසය කුමක්ද ?.
3. විශ්මය භාවය නිරූපනයේදී ශරීරය තුළින් දැකිය හැකි ලක්ෂණයන් 4 ක් ලියන්න.
4. විශ්මය භාවය මුල් කොටගෙන උපදින රසය, උද්දීපනය සඳහා මුල් විය හැකි දෘෂ්‍ය මානවීය හැකි අවස්ථා 3 ක් ලියන්න.
5. මෙම භාවය නිරූපණයට සුදුසු සිද්ධියක් කෙටියෙන් ලියා දක්වන්න.

ඉහත දක්වන ලද ගායනා පොදුවේ දක්නට ඇතත් ඒ ඒ සම්ප්‍රදායන්ට ආවේනික වූ නාද මාලා අනුව ගායනා කරනු ලැබේ ඒ මගින් සම්ප්‍රදායක් තවත් සම්ප්‍රදායකින් වෙන් කොට හඳුනාගත හැකිය. උපත් කථා විස්තර කිරීම , දෙවියන් වැඩම වීම , දොස් දුරු කිරීම, රෝග නිවාරණය , සෙත් පැතිම වැනි ශාන්ති කර්ම වල අරමුණු අනුව ඒ හා බැඳී ගායන වල විවිධත්වයක් ඇත .

- වාදන

ඉහත ශාන්තිකර්මවල වාදන අවස්ථා විවිධ ය.

- පූජාර්ථය සඳහා(මගුල් බෙර වාදනය , මංගල දඩුල් වාදනය, පො බෙ....)

ශිල්පිනිය දක්ෂතා පෙන්වීම සඳහා (අත්‍යා බෙර)

මගුල් බෙර වාදනය/ මංගල දඩුල් වාදනය ත්‍රිවිධ රත්නයන් සියලුම දෙවි දේවතාවුන් වහන්සේලා වෙනුවෙන් කරනු ලබන වාදන අවස්ථාවකි.මෙහිදී සියලුම වාදකයෝ සභාය වෙති. වැදුම් අත් සහ දැකුම් අත් වාදනයද සුවිශේෂ පූජාර්ථය දනවන පද කොටසකි.

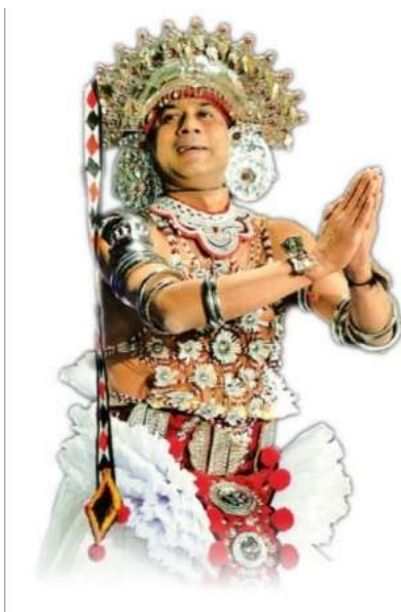
රංග වස්ත්‍රාභරණ

උඩරට කොහොඹා කංකාරිය	-	වෙස් ඇදුම් කට්ටලය
පහතරට දෙවොල් මඩුව	-	තෙල්මේ ඇදුම් කට්ටලය
		දෙවොල් ඇදුම් කට්ටලය
		පත්තිනි

සබරගමු පහන් මඩුව	-	පබළු ඇදුම් කට්ටලය /මල් පදය ඇදුම් කට්ටලය/
		දෙවොල් ඇදුම් කට්ටලය

කොහොඹාකංකාරිය දෙවොල් මඩුව හා පහන් මඩුව ශාන්ති කර්ම වල රංගවස්ත්‍ර හා ආභරණ විවිධය. මෙම රංග වස්ත්‍ර සකසා ගැනීමේදී භාවිත ද්‍රව්‍ය වර්ණ හා හැඩතල ආදියෙහි සමාන අසමානතා මෙන්ම සුවිශේෂ ලක්ෂණද දක්නට ලැබේ.

දෙවොල් මඩුවේ හා පහන් මඩුවේ නාට්‍යමය අවස්ථා ඉදිරිපත් කිරීමේදී සුවිශේෂ වූ රංග වස්ත්‍රාභරණ භාවිතා වේ.

- සැරසිලි හා රංග භාණ්ඩ

ශාන්ති කර්මවල රංග භූමිය සකස් කර සරසා ගනු ලබන්නේ ඒ ඒ සම්ප්‍රදායවල සම්මතය අනුවය එහිදී සම්ප්‍රදායවල හා මෝස්තර වල එක් එක් ප්‍රදේශය අනුව වෙනස්කම් පවතී එහෙත් මෙකී සැරසිලි සඳහා පොදුවේ පරිසරයෙන් සපයා ගන්නා ලද ලී කෝටු, කෙසෙල් පතුරු, මඩු, ගොප් කොළ, පුවක් මල් ,පොල් මල්, තැඹිලි, බෝදිලි ,දෝතලු, කෙසෙල් ගස්, කෙසෙල් කැන් (රඹකැන්)ආදිය භාවිත කෙරෙයි මකී ද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් පහත අවස්ථා සකස් කර ගැනේ

උඩරට කොහොඹා කංකාරියේ

- පස්වලු එල්ලා සරසන ලද මඩුව ,
- අයිලය ,
- යක්ගෙය ,
- යහන

පහතරට දෙවොල් මඩුවේ

- දෙවොල් ගෙය දෙවොල් තොරණ , මඩුව , මල් යහන් ,
- කාල පන්දම් ගස(ගොප් කොළද දම්වැල්වලින් සරසන ලද උස් පුවක් කණුවක මුදුනේ පන්දමක් සවිකර ඇත.
- සබරගමු පහන් මඩුවේ
තොරණ මල් යහන් , කාල පන්දම් ගස , මඩුව ,
මීට අමතරව රංග භාණ්ඩ සැරසීම ද ඉහත කී අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගැනේරංග භාණ්ඩ කිහිපයක් .
;ලෙස

කොහොඹා කංකාරියේ

- දුනුමාලප්පුව නැටීමේදී - ලියෙන් සාදන ලද දුන්න සහ ඊතලය
- මඩුපුරය නටන අවස්ථාවේ දී -පොල් මල
- ඌරා යක්කම -කෙසෙල් බඩයෙන් ඌරෙකුගෙ රුවක් නිර්මාණය කෙරෙයි
- වනේ යක්කමේ -වංගෙඩියනවකොළ අත්ත ,
- වැදි යක්කම -දුන්න

දෙවොල් මඩුව

- තෙල්මෙ නැට්ටුවාගේ අත් පන්දම්
- දොලහ පෙළපාලියේ එන පූජා භාණ්ඩ (සේසත් , කොඩි , කුඩ)

පහන් මඩුවේ

- පොල් මල/
- තැඹිලි මල ,
- පන්දම් ,
- හත් පද පෙළපාලියේ පූජා භාණ්ඩ , (කෙණ්ඩිය ,තැඹිලි)දළ මුර

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න

- දේශීය ශාන්තිකර්ම.....යන කොට්ඨාස තුන උදෙසා පවත්වනු ලබයි .
 1. දෙවියන්, ග්‍රහයන් රජවරුන් . 2. දෙවියන්, යකුන් , ග්‍රහයන්
 3. දෙමාපියන් වැඩිහිටියන්, බුදුන්, 4. දෙවියන් යන් මනුෂ්‍ය, යකුන්,
- දේශීය සම්ප්‍රදායන් තුනටම පොදු වූ ශාන්තිකර්මයකි.
 1. පඩුවස් දෙව් වෙනුවෙන් පැවැත්වූ ශාන්තිකර්මයකි.
 2. යකුන් වෙනුවෙන් පවත්වන දහර සන්නිය
 3. දෙවියන් වෙනුවෙන් පවත්වන බලි යාගය
 4. නවග්‍රහයින් උදෙසා පවත්වන බලි යාගය
- උඩරට, පහතරට සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදායන් ත්‍රිත්වයේ ප්‍රධාන ශාන්ති කර්ම පිළිවෙලින්
 1. දෙවොල් මඩුව , කොහොඹා කංකාරිය , පහන් මඩුව
 1. කිරිමඩුව, දෙවොල් මඩුව , පහන් මඩුව
 2. සන්නි යකුම, දෙවොල් මඩුව, කොහොඹ යක් කංකාරිය
 3. කොහොඹ යක් කංකාරිය, දෙවොල් මඩුව . පහන් මඩුව
- ප්‍රධාන ශාන්තිකර්ම ත්‍රිත්වයේ මූලාසර මාර්ගයක් නොවන්නේ..
 1. සෞභග්‍ය හා සශ්‍රීකත්වය උදාකර ගැනීම
 2. දරුවන් නොමැති කාන්තාවන්ට දරුවන් අපේක්ෂාව
 3. ලෙඩ රෝග නිවාරණය
 4. ස්වාභාවික විපත් වලින් ආරක්ෂා වීම
- කොහොඹයක් කංකාරියේ හා දෙවොල් මඩුවේ ප්‍රධාන ශිල්පියයා හඳුන්වනු ලබන්නේ
 1. පත්තිනි භාමි, යක්දෙස්සා 2. යකදුරා, කොට්ටෝරුවා
 3. යක්දෙස්සා , කපුමහතා 4. ගුරුන්නාන්සේ , යකදුරා

➤ නිවැරදි පිළිතුර ලියන්න

- දෙවොල් මඩුවේ සහ පහන් මඩුවේ ප්‍රධාන වශයෙන්..... දෙවියන් පුද ලබයි
- දෙවොල් මඩුවේ සහ..... පුරාවෘත කතා එක හා සමානය
- දෙවියන්ගේ ආභරණ තැන්පත් කරන ස්ථානය..... වේ.
- අස්වැන්නේ පළමු කොටස දෙවියන් වෙනුවෙන් වෙන් කිරීම.....වෙන්කිරීම වේ .
- ප්‍රථමයෙන් දෙවියන්ගේ දේවාශිර්වාදය ලබා ගැනීම සඳහා වාදනය කරයි.

➤ පිළිතුරු ලියන්න

- පොදුවේ ගත් කළ ශාන්තිකර්ම පැවැත්වීමේ අරමුණු රාශියකි. පැහැදිලි කරන්න .
- දේශීය ශාන්තිකර්ම අභාවයට යාම වැළැක්වීම සඳහා ඔබට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග මොනවා ද?
- දේශීය ශාන්ති කර්ම නූතන සමාජයේ වියැකී යන්නා වූ කලාවකි හේතු සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
- ශාන්තිකර්මක පැවැත්වීමේදී අනුගමනය කරන්නා වූ සමාජ සාරධර්ම මොනවා ද?
- දේශීය ශාන්තිකර්ම වල පුරාතන කතා මගින් සමාජයට ලබා දෙන්නා වූ යහපත් පණිවුඩය විමසන්න.

නිපුණතාව : 6.0 රසඥතා වර්ධනය සඳහා විවිධ කලාංගවල සුවිශේෂ ලක්ෂණ විචාරයට ලක්කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 6.3 වෙනත් සංස්කෘතියකට අයත් නර්තන සම්ප්‍රදාය අධ්‍යයනය කරමින් තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි.

කථකලී නර්තන සම්ප්‍රදාය

- යම්කිසි කතා ප්‍රවෘත්තියක් අභිනයෙන් හා නෘත්‍ය ලීලාවත්ගෙන් ඉදිරිපත් කිරීම කථකලී නම් වේ.
- රාමායණය මහාභාරතය හඟවත් ගීතාව ග්‍රන්ථවල එන කතා පුවත් මෙහි රභ දැක්වේ.
- දේව විශ්වාසය පදනම් වූ මෙම නර්තන සම්ප්‍රදාය ආගමික පුද පූජා ගැමි නැටුම් ගැමි නාටක ආශ්‍රයෙන් බිහි වී ඇත.

කථකලී නර්තන සම්ප්‍රදාය ප්‍රචලිත ප්‍රදේශ

- මෙහි නිජබිම දක්ෂිණ භාරතයෙහි කේරළ ප්‍රාන්තයයි.
- ත්‍රිවැන්ද්‍රම්
- චෙරුතුරුණි
- කොචින්
- ගුරුවායූර්

ආරම්භය හා විකාශය

කථකලී ආරම්භයට පාදක වූ කරුණු

- හඟවති පිදිමදුර්ගා ඇදහීම , යනාදී විශ්වාසයන්
- වකියාර්කුත්තු කුඩියාට්ටම් , වැනි ගැමි නාටක
- රාමාට්ටම් හා ක්‍රිෂ්ණාට්ටම් යන ගැමි නාටක
- මෙහි මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළේ එහි විසූ වකියාවරුන් නැමැති බ්‍රාහ්මණයන් වීම විශේෂත්වයකි.
- වකියාවරුන් දේව පූජා උත්සව වලදී ඉදිරිපත් කළ සමූහ නර්තන කුඩි ආට්ටම් විය.
- මෙම නැටුම් චීර කතා හා දේව කතා ආශ්‍රිතව ගොඩනැගුණි.
- ස්ත්‍රී චරිත ද පිරිමින් විසින් කරන අතර එය කුම්මිආට්ටම් වේ.
- 16 වන සියවසේ කේරළයේ විසූ කොට්ඨාරක්කරයේ තාම්පුරම් රජු රාමාට්ටම් නම් නෘත්‍ය නාට්‍යක් නිර්මාණය කරන ලදි
- මහාකවි වල්ලභෝල් නාරායනමෙනන් විසින් කථකලී නර්තනය සම්ප්‍රදායය නිර්මාණය කරන ලදි.

සංගීත සම්ප්‍රදාය හා වාද්‍ය භාණ්ඩ

- දක්ෂිණ භාරතීය කර්ණාටක සංගීතය
- ගීත ගායනය කෙරෙනුයේ සංස්කෘත හා මලයාලම් භාෂාවෙනි
- මෙහි ගායකයෝ දෙදෙනෙකි.
 1. ගායක කණ්ඩායමේ ප්‍රධානියා පොන්නානි
 2. සහාය ගායකයා සිංකඩි
- චෙන්ඩාව හා මද්දලය ප්‍රධාන වාද්‍ය භාණ්ඩය වේ.
- ඊට අමතරව චෙන්ගිලම් , ඉලතාලම් , එඩැක්ක, කුම්බු යන වාද්‍ය භාණ්ඩද වාදනය සඳහා යොදා ගැනේ
-

- කථකලී නර්තනයේ මූලික අභ්‍යාසය කච්චකෙට්ට අභ්‍යාසය.
- වාදන අංග -මද්දල කේලි , කේලි කුත්තු
- නර්තන අංග- පුරප්පාඩි , තෝඩායම්
- ගායන අංග , - මේලප්පදම්
- හඟවත් ගීතාව, රාමායනය වැනි කාව්‍ය ග්‍රන්ථ වල එන කතා පුවත් ගායකයන් විසින් ඉදිරිපත් කරයි. නර්තන ශිල්පීහු හස්ත මුද්‍ර හා අභිනය යොදාගන එහි අදහස නැටුමෙන් නිරූපණය කරති.

වේශ නිරූපණය

- කථකලි ආහාර්ය අභිනයෙන් පොහොසත් නර්තන සම්ප්‍රදායකි.
- වේශ නිරූපන ශිල්පියා පත්තුකාරන් ලෙස හැඳින් වේ.
- වේශ නිරූපණ ක්‍රම භයකි ,ඩෙප්පු , කාරි ,තාඩි , කත්ති , පව්වා , මිනික්කු - .

රංග වස්ත්‍රාභරණ

1. හිස් ඔටුන්න -කිරිටම්
2. කරට පළඳිණ මාල -කළු තාරම්
3. න අත් දිග හැටියට සලකයට අදිනු ලබ - කුප්පායම්
4. කරවටා ඉණ දක්වා එල්ලා ඇති සුදු හා රතු පටි අගට රවුම් කන්ණාඩියක් සවිකොට - උත්තරියම්
5. යටිකයට අදින විශාල රෙද්දකි - ඥෝරි

නර්තනයේ ප්‍රවීණයන්

චල්ලතෝල් නාරායන මෙනන්
කුංජු නායර්

ත්‍රිෂ්නන් නායර්
රාම් ගෝපාල්

උදය ශංකර්

කාර්ය පත්‍රිකාව

- කථකලි නර්තනය ප්‍රචලිත ප්‍රදේශයක් නොවන්නේ.
I මහාරාජ්‍යය II දිල්ලි III දක්ෂිණ භාරතය IV කේරළය
- යම්කිසි කතා ප්‍රවෘත්තියක් අභිනයෙන් හා නෘත්‍ය ලීලාවත්ගෙන් ඉදිරිපත් කිරීම .
I භරතනම් වේ II කථකලිනම් වේ III කථක්නම් වේ IV මනිපුරිනම් වේ
- කථකලි නර්තනය සඳහා පදනම් වූයේ .
I ක්‍රිෂ්නාට්ටම් රාමාට්ටම් ගැමිනාටක, II බගවත් ගීතාව III මහාභාරතය IV නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය
- කථකලි නර්තන සම්ප්‍රදායේ සංගීත සම්ප්‍රදාය වනුයේ,
I දක්ෂිණ භාරතීය කර්ණාටක සංගීතය
II උත්තර භාරතීය රාගධාරී හින්දුස්ථානී සංගීතය
III දක්ෂිණ භාරතීය හින්දුස්ථානී සංගීතය
IV උත්තර භාරතීය බටහිර සංගීතය
- කථකලි නැටුම් සඳහා යොදා ගන්නා වාද්‍ය භාණ්ඩ නොවන්නේ,
I සර්පිනාවතබ්ලාව , II කුම්භුවෙන්ඩාව ,
III එලතාලම්වෙන්ගිලම් , IV එඩැක්කමද්දලය ,
- කථකලි නර්තන සම්ප්‍රදාය උගන්වන ආයතනයකි.
I අඩයාර්හි කලා ක්ෂේත්‍රම් II ශාන්ති නිකේතනය
III ලක්නව් භාත් ඛණ්ඩ විශ්ව විද්‍යාලය IV කේරළ කලා මණ්ඩලම්
- කථකලි නර්තන අංග වන්නේ,
I භූමි වන්දනාරාට්,ගුරුදේව වන්දනා, II ශබ්දමීරාස්ලීලා,වර්ණම්,
III තෝඩායම්මේලප්පදම් ,පුරප්පාඩි , IV තත්කාර්ගත්,ටුකාඩා,
- කථකලි නර්තන ඇඳුම් කට්ටලය අයත් වන්නේ .
I ධෘපට්ටා II සග්‍රා චෝලි III ඥාට්‍රි IV සාරි උඩෙයි
- කථකලි නර්තනයේ දී යොදාගන්නා ප්‍රධාන අවනද්ධ වාද්‍ය භාණ්ඩ වනුයේ,
I වෙන්ඩාව II තබ්ලාව III සාරංගිය IV විණාව
- කථකලි වේශ නිරූපණය සඳහා වෙන් වූ ශිල්පියා .නමින් හැඳින්වේ
- කථකලි නර්තන සම්ප්‍රදායේ ප්‍රභවයට බලපෑ ආගමික පසුබිම පිළිබඳ විමසන්න.
- කථකලි නර්තන සම්ප්‍රදායේ වාද්‍ය භාත්ඛය සඳුන්වා ඉන් එකක් පිළිබඳ විස්තර කරන්න.
- කථකලි නර්තන සම්ප්‍රදායේ ඇඳුම් පැළඳුම් පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න.
- කථකලි නර්තන සම්ප්‍රදාය ශාස්ත්‍රීය නර්තන අංගයක් වශයෙන් වර්ධනය වීමට ගැමි නාටක බලපෑ ආකාරය විමසීමට ලක්කරන්න.
- කථකලි නර්තන අංග වේදිකාවට ගැලපෙන අයුරින් නිර්මාණය කළ පුද්ගලයින් තිදෙනෙක් නම් කරන්න.

නිපුණතාවය: 6.0 රසඥතා වර්ධනය සඳහා විවිධ කලාංගවල සුවිශේෂ ලක්ෂණ විචාරයට ලක් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම :6.1.1 ශ්‍රී ලාංකීය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ පසුබිම පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි.

ශ්‍රී ලාංකීය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව

කිසියම් කතා වස්තුවක් සිද්ධියක් සිද්ධීන් කිහිපයක් වාචික අභිනයෙන් තොරව භාවාත්මකව සංගීතය ඇසුරු කරමින් ඇඳුම් පැලඳුම්, වේදිකා සැරසිලි, විදුලි අලෝකය හා වේග නිරූපනය ආදියෙන් පරිපෝෂිතව වලන මාධ්‍යයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම මුද්‍රා නාට්‍ය යනුවෙන් හැඳින්වීමට පුලුවන.

මෙහිදී අදහස් ප්‍රකාශනය නොකරන බැවින් සංගීතය ඉතා ප්‍රබල ලෙස අවශ්‍ය හා සිද්ධි මතු කරලීමට උපකාරී වෙයි. ශරීරයේ සියලුම අංගයන් මගින් කෙරෙන වලන හැඩතල හා භාවමය ක්‍රියාවන් තුළින් කෙරෙන කථා විකාශනය ප්‍රේක්ෂක හදවත් ඇද බැඳ තබා ගැනීමට සමත් වේ.

දේශීය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවට දීර්ඝ ඉතිහාසයක් නැත. දේශීය වශයෙන් ප්‍රභවය ලැබූ කලා අංගයක් නොවන මුද්‍රා නාට්‍ය භාරතයේ වූ නෘත්‍ය නාටක සාම්ප්‍රදාය ඇසුරුකර ගනිමින් ලැබුණු දායදයකි. මෙම කලකෘති අපරදිග රටවල බැලේ නමින් හැඳින්වේ. මුද්‍රා භාවිතයට වඩා ඉහි හා වලන යොදා ගැනීමත්, පසුබිම් ගීත ගායනය කිරීම නිසාත් දේශීය මුද්‍රා නාට්‍ය ඉතිහාසය යනුවෙන් 50 වෙනි දශකයේ හැඳින්විය. දේශීය වශයෙන් මුද්‍රා නාට්‍ය නිෂ්පාදනයේ යෙදුන ශිල්පීන් විටෙක ඉන්දියානු නර්තන ආරයෙන්ද විටෙක දේශීය නැටුමේ ආරයෙන්ද ඇතැම් විටෙක කෝලම් සොකර් වැනි ගැමි නාටක ආරයෙන්ද බටහිර බැලේ නාටක වල ආරයෙන්ද මුද්‍රා නාට්‍ය නිර්මාණය කර ඇත

දේශීය මුද්‍රා නාට්‍ය

බැලේ නාට්‍ය

දේශීය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ ප්‍රභවය හා විකාශය

භාරතයේ ශාන්ති නිකේතනයේ නිර්මාතෘ මහා කවි රචිත්‍රනාත් තාගෝර්තුමා 1934 දී භොරණ ශ්‍රී පාලි ආයතනයට මුල් ගල තැබීම සඳහා පැමිණි අතර ඔහුගේ ශාස්මොවන් මුද්‍රා නාට්‍ය කොළඹ රිගල් නාත්‍ය ශාලාවේදී වේදිකා ගත කිරීම දේශීය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ ආරම්භයට හේතු පාදක වුවා සේම ලාංකීය කලා ඉතිහාසයේ නව පිටුවක් පෙරලීමටද සමත්විය.

භොරණ ශ්‍රී පාලියේ නිර්මාතෘ විල්මට් පෙරේරා මහතා විසින් විශිෂ්ට මට්ටමේ භාරතීය ආචර්යවරුන් ලංකාවට ගෙන්වීය. ඔවුන් අතර ප්‍රධානියා ලෙස කටයුතු කළේ රචිත්‍රනාත් තාගෝර්තුමාගේ ශිෂ්‍යයෙක් වන ශාන්ති දේවි සෝෂ්යය.

එතුමා ආචර්ය මණ්ඩලයේ සමාජිකයින් හා ශ්‍රී පාලියේ ශිෂ්‍යයින් සහභාගි කරගෙන 1936 දී රාම සිතා කතා පුවත තේමා කොට සිතාහරණ නමින් ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රථම මුද්‍රා නාට්‍ය නිශ්පාදනය කළේය. එයට ඉන්දීය නර්තනය හා සංගීතය භාවිත කළ ඔහු 1936 දී උවර්ෂිජායම්, 1937 මනෝහර බන්ධනම් , 1938 ඡද්දන්තදායම් යනුවෙන් නිර්මාණ කිහිපයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. මේ සඳහා නිමල් වෙල්ගම සහ ලාංකීය ශිල්පීන් රංගනයෙන් දායක විය.

තාගෝර් තුමාගේ හා ශාන්ති දේවි සෝෂ් ගේ නිර්මාණ නැරඹීමෙන් මුද්‍රා නාට්‍ය රස විදිය හැකි ප්‍රේක්ෂක පිරිසක් බිහි වූහ. එහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස නර්තන හා සංගීත කලාවන් කෙරෙහි උනන්දුවක් දැක්වූ ශිල්පීන් ඉන්දියාවට ගොස් ඉන්දීය නර්තන හා සංගීතය හදාරා ලංකාවට පැමිණ මුද්‍රා නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීම දේශීය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ ප්‍රවර්ධනයට මහා රුකුලක් විය.

මුල් වකවානුවේ මෙරට නිෂ්පාදනය වූ මුද්‍රා නාට්‍යය දැඩි ලෙස භාරතීය ආභාසය සහිතව ගොඩ නැගුණි. ලාංකීය ශිල්පීන් කතකලි, හරත නර්තන හැදෑරීමත් භාරතීය නාත්‍ය නාටක ඇසුරු කිරීමෙන් ලත් අත්දැකීම් මීට හේතු විය. භාරතීය නර්තන පිළිබඳ අවබෝධයක් නොමැති ලාංකීය ප්‍රේක්ෂකයින්ට මේවා රසවිදිය නොහැකි විය.

පසු කාලීනව දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදාය හා ගැමි නාටක වල ලක්ෂණ මුද්‍රා නාට්‍ය සඳහා යොදා ගනිමින් ශ්‍රී ලාංකීය ප්‍රේක්ෂකයන්ට ගෝචර වන අයුරින් නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීමට දේශීය නිර්මාණ කරුවෝ උත්සුක වූහ.

සිබට් ඩයස් මහතා දේශීය අනන්‍යතාවයකින් යුතුව පසුබිම් සංගීතය සඳහා දවුල් තම්මැට්ටම් යොදා සිරිසග බෝ නමින් මුද්‍රා නාට්‍යක් කළ අතර එහි ප්‍රධාන චරිතය රඟපෑවේ ඔහුගේ පුතු මොරිස් ඩයස් විසිනි පසු කලෙක ලාංකීය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවේ පිතෘවරයා ලෙස සලකන චිත්‍රසේන ලෙස ප්‍රසිද්ධියට පත් වූයේ මොරිස් ඩයස්ය.

1940 දශකයේ මුද්‍රා නාට්‍ය ශිල්පීන් කිහිපදෙනෙකු පැපන්ට් ඔෆ් ලංකා නමින් සංවිධානයක් පිහිටුවා මුද්‍රා නාට්‍ය මාලාවක් ඉදිරිපත් කිරීමද මුද්‍රා නාට්‍ය ඉතිහාසය වැදගත් සංසිද්ධියකි. උඩරට , ඉන්දියානු නර්තන හදාරා වන්ද්‍රෙල්බා මහත්මිය නර්තන ක්ෂේත්‍රයට පිවිසීම ද වැදගත් සිද්ධියකි.

1948 විත්‍රෙසේනගේ රාවණා මුද්‍රා නාට්‍ය සඳහා රංග භූමි අලංකරණය හා වෙස් මෝස්තර සකස් කරන ලද්දේ සෝමබන්දු විද්‍යාපති ය. කෙටි කාලයකින් පහසුවෙන් භාවිත කළහැකි චරිත වලට හා විදුලි අලෝකයට ගැලපෙන ඉහල නිමාවකින් යුතු නිර්මාණශීලී රංගවස්ත්‍රාභරණ හා පසුබිම්

අලංකරණය ඔහු විසින් නිර්මාණය කරන ලදි.මෙතෙක් පැවති රංග වස්ත්‍රාභරණ ,වෙස් මෝස්තර, රංග භූමි අලංකරණය විශාල පරිවර්තනයකට භාජනය විය.

නිමල් වෙල්ගම මහතා 1943 සිතාහරණ නැවත රග දැක්විය. නර්තනයට මුල් තැනක් දෙමින් පසුබිම් සංගීතයට අනුව නිර්මාණය කල මෙම නාට්‍ය නිමල් වෙල්ගම මහතා මුද්‍රා නාට්‍ය නමින් හඳුන්වා දුන්බව එම නාට්‍ය වෙනුවෙන් නිකුත් කල මුද්‍රිත ප්‍රචාරක පත්‍රිකා මගින් සනාථ වෙයි. ඒ අනුව මුද්‍රා නාට්‍ය යන නම ප්‍රථමයෙන් භාවිත කලේ නිමල් වෙල්ගම මහතා විසිනි.

1955 දී ඉගිනළ යන වචනය ප්‍රථම වරට යොදා ගන්නා ලද්දේ ප්‍රේමකුමාර එපිට්ටෙලගේ දියසේන මුද්‍රා නාට්‍ය හැදින්වීම සඳහා වීම විශේෂත්වයකි.

වික්‍රේෂ්න මහතා විසින් විවිධ තේමාවන් ඔස්සේ මුද්‍රා නාට්‍ය විශාල සංඛ්‍යාවක් නිර්මාණය කරන ලදි. ඉන් 1961 දී නිර්මාණය කල කරදිය ගෞරව සම්මානයට පාත්‍ර විය.මෙතුමාට උපහාර වශයෙන් ඔහුගේ ජන්ම දිනය වන ජනවාරි 26 මුද්‍රා නාට්‍ය දිනය ලෙසින් නම් කර ඇත. ප්‍රශස්ත ළමා මුද්‍රා නාට්‍ය කලාවක් බිහිකිරීමේභිලා පුරෝගාමී වූයේ වජීරා වික්‍රමේෂ්න මහත්මියයි

1950 – 70 දක්වා කාලය තුල දේශීය මුද්‍රා නාට්‍ය වැඩි සංඛ්‍යාවක් නිෂ්පාදනය විය. එය මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව ස්වර්ණම යුගය යි. 1961 දී ප්‍රථම රාජ්‍ය මුද්‍රා නාට්‍ය උළෙල පවත්වන ලදි.

මුද්‍රා නාට්‍ය නිෂ්පාදනය කළ ශිල්පීහු හා ඔවුන්ගේ නිර්මාණ

- වික්‍රමේෂ්න මහතා - කරදිය, නල දමයන්ති, රාමසීතා, රාවණා, විදුර, වණ්ඩාලිකා, කිංකිණි කෝලම
- වජීරා වික්‍රමේෂ්න - කුමුදුනි, රන් කිකිළි, ශාදි, නිරාෂා
(ළමා මුද්‍රා නාට්‍ය) වනජා, නිල්යකා, ගිනිහොරා, හපනා, මුණ නැති යකා
- ප්‍රේමකුමාර එපිට්ටෙල - සැළලිහිණිය, තිත්තඛත, පරෙවිය, දියවන්නාව, ගමන, කුඹුරු පනත
- එස් පණ්හාරත මහතා - සත්පත්තිනි, ග්‍රහ අපලය, දිට්ඨ මංගලිකා, මහවැලි
- නිමල් වෙල්ගම මහතා - සාවිත්‍රි, දළ දුන් වග, පටාවාර, කුණ්ඩලකේශි, සුදෝ සුදු, පැරකුම් විලා
- වසන්ත කුමාර මහතා - හිරෝෂිමා, කුඹුරු පනත, තම්බපන්නි, ජන වේගය
- ගේෂා පලිහක්කාර - ඉරිදා පොළ, පුෂ්ප ශාංගාරය, භාව වලන
- ඒ ඉඹුල්ගොඩ මහතා - රන්දද, උදාව, වේදනා
- ඩබ්. බී. මකුලොඵ්ව මහතා - සක්භඩ්, පහනෙන් පහන, තරණය, ගමට ඉර පායයි
- මීරුන්ද්‍රා හේමලතා මහත්මිය - ස්වර්ණ තිලකා, තණ්හා ආශා

කාර්ය පත්‍රිකාව

- පහත සඳහන් මුද්‍රා නාට්‍ය නිශ්පාදක ශිල්පියාට අයත් අංකය, වගුවේ සඳහන් එම නිෂ්පාදකයන්ගේ මුද්‍රා නාට්‍ය ඉදිරියෙන් ලියන්න.

01. චිත්‍රසේන මහතා

03. ප්‍රේමකුමාර එපිටවෙල

5. නිමල් වෙල්ගම මහතා

7. ගේෂා පලිහක්කාර

9. ඩබ්. බී. මකුලොඵව මහතා

2. වජිරා චිත්‍රසේන

4. එස් පණිහාරන මහතා

6. වසන්ත කුමාර මහතා

8. ඒ ඉඹුල්ගොඩ මහතා

10. මීරුන්දා හේමලතා මහත්මිය

කරදිය		විදුර		නිත්තබත		දියවන්නාව	
සාවිත්‍රී		හපතා		භාව වලන		පටාවාර	
ගමට ඉරපායයි		ජන උදාව වේගය		තණ්හා ආශා		කිංකිණි කෝලම	
ඉරිදා පොළ		තරණය		වණ්ඩාලිකා		සත්පත්තිනී	
දිට්ඨ මංගලිකා		රාවණා		කුණ්ඩලකේශී		සැළලිහිණිය	
හිරෝෂිමා		ගමන		කුඹුරු පනත		මුණනැතියකා	
ගිනිහොරා		උදාව		නලදමයන්නී		පුෂ්පශංගාරය	
කුමුදුනි		නිරාෂා		රත්කිකිළි		ස්වර්ණතිලකා	
රාමසීතා		මහවැලි		පැරකුම්විලා		සුදෝසුදු	
දළදුන්වග		පරෙවිය		වනජා		කුඹුරුපනත	
රන්දද		ශාදි		ග්‍රහඅපලය		පහනෙන් පහන	
තම්බපණ්ණි		නිල්යකා		සක්භඩ්		වේදනා	

- යා කරන්න

සිරි සහ බෝ මුද්‍රා නාට්‍යයේ ප්‍රධාන නළුවා

ග්‍රහ අපලය

පළමුවරට දේශීය ආරයකින් මුද්‍රා නාට්‍ය නිර්මාණය කරන ලද්දේ

වජිරා චිත්‍රසේන

රංගභූමි අලංකරණය හා වෛස් මෝස්තර නිර්මාණකරුවෙකි.

චිත්‍රසේන

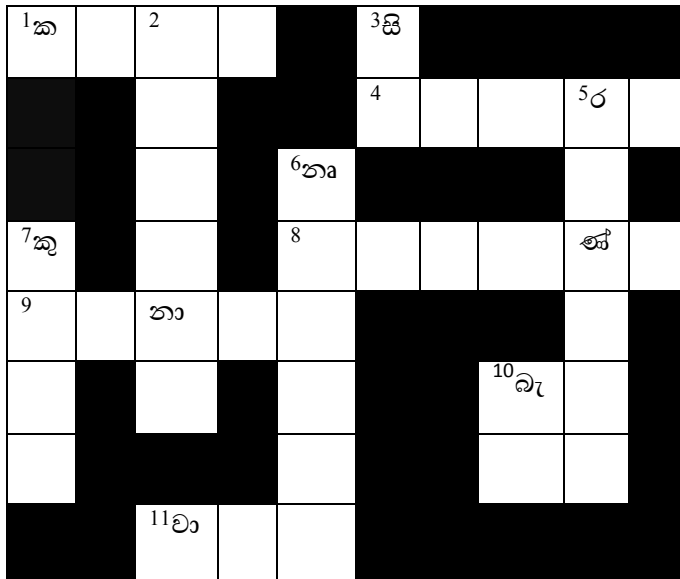
1960 දශකයේ නිර්මාණය වූ මුද්‍රා නාට්‍යකි.

සෝමබන්දු විද්‍යාපති

ළමා මුද්‍රා නාට්‍ය කලාව බිහි කිරීමේ ගෞරවය හිමි වනුයේ

සීබට් ඩයස්

➤ ප්‍රභේදිකාව සම්පූර්ණ කරන්න

හරහට

- 1 1961 දී වික්‍රෙස්න මහතා නිර්මාණය කරන ලද මුද්‍රා නාට්‍යයකි.
- 4 ලංකාවේ නිෂ්පාදිත ප්‍රථම මුද්‍රා නාට්‍යය.
- 8 වසන්ත කුමාර මහතාගේ මුද්‍රා නාට්‍යයකි.
- 9 නර්තන කලාව සමග සෘජුවම සම්බන්ධතා දක්වන නාට්‍ය ක්‍රමය.
- 11 මුද්‍රා නාට්‍යයේදී භාවිත නොවන අභිනයකි.

පහළට

- 2 ප්‍රේමකුමාර මහතාගේ මුද්‍රා නාට්‍යයකි.
- 3 වජිරා වික්‍රෙස්න මහත්මිය පණපෙවු වර්තයකි.
- 5 ශ්‍රී පාලියේ මුල්ගල තැබීමට 1934 පැමිණියේ
- 6 මුද්‍රා නාට්‍ය සඳහා භාවිත කල නමකි.
- 7 වජිරා වික්‍රෙස්න මහත්මියගේ මුද්‍රා නාට්‍යයකි.
- 10 අපරදිග මුද්‍රා නාට්‍ය මෙසේ හඳුන්වයි.